CELJSKI TEDNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

CELJE, 3. JUNIJA 1966 — LETO XXI. — ST. 21 CENA 50 DIN PAR

PRAVNA POMOČ PRI ObSS CELJE

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je na svoji zadnji seji sklenilo, da se ustanovi pri občinskem sindikalnem svetu stalna služba pravne pomoči za člane sindikata. Potreba po ustanovitvi te službe je utemeljena z dejstvom, da se delavci pri uveljavljanju svojih pravic iz delovnega razmerja in socialno-zdravstvenega varstva v večji meri obračajo za pravne nasvete in pomoč tudi na občinski sindikalni svet. V zadnjem obdobju je bilo več primerov, ko so delavci uveljavljali svoje pravice tudi preko sodišča in so tožbe izgubili, ker so bili predhodno premalo informirani o celotni problematiki in prav dnem postopku.

Služba pravne pomoči bo za člane sindikata brezplačna, delovala pa bo v prostorih občinskega sindikalnega sveta Celje, soba 46, Gledališka ulica 2, II. nadstropje, in sicer vsak torek od 14. do 17. ure.

Občinski sindikalni svet je o ustanovitvi pravne službe že obvestil vse sindikalne podružnice. Služba bo pričela s svojim rednim delom v torek, dne 7. junija 1966.

ALI RES TOŽBE?

Na zadnji seji članov sveta za kulturo in znanost pri skupščini občine Celje so med drugim potrdili delovne načrte kulturnih ustanov in organizacij, skratka tistih, ki za svoje delo sprejemajo sredstva iz občinskega sklada za kulturo in znanost. Četudi so potrdili vse delovne programe, so imeli določene pripombe, ki jih bodo posredovali prizadetim kolektivom. Za vse pa velja priporočilo po čim večji štednji in omejevanju izdatkov. V tem delu razprave so tudi sklenili, da naj bi eno prihodnjih sej posvetili delu, vlogi in nalogam občinskega sveta Zveze kulturno prosvetnih organizacij v Celju.

Na seji so tudi govorili o medobčinskem financiranju nekaterih kulturnih ustanov, to je tistih, katerih delovno področje zajema več občin. Tu so namreč nastale precejšnje težave, kar zlasti velja za Zavod za spomeniško varstvo pa tudi za nekatere druge službe kot za zgodovinski arhiv itd. Čeprav bo svet pripravil ustrezen material glede problematike medobčinskega financiranja in ga posredoval tudi pristojnim republiškim organom, so njihovi člani predlagali, naj določene organizacije kot zlasti Zgodovinski arhiv uveljavlja svoje pravice do sofinanciranja dela tudi s pomočjo tožb. Kajti zakon nedvoumno pravi, da so občinske skupščine dolžne zagotoviti sredstva za delo zgodovinskega arhiva. Upajmo pa, da se tega ukrepa ne bo treba posluževati in da bodo občine sprejele svoje obveznosti brez kakšnih posebnih pritiskov, čeprav dosedanje izkušnje ne dajejo zadostnega jamstva za takšno razumevanje.

Končno so še ugotovili, da s koordinacijo prirejanja raznih prireditev in gostovanj v Celju še vedno ni v redu. Zato bodo vnovič predlagali posvet, na katerem naj bi enkrat za vselej rešili problem, ki je za Celje več kot značilen. —m

SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE CELJE

SAMSKI DOM IN ČRPALKA

Osrednja točka zadnje seje občinske skupščine je bila razprava po poročilu o stanju in nadaljnjem razvoju kmetijstva in gozdarstva v celjski občini. Vsekakor je največ zanimanja vzbudila razprava o pomanjkanju mesa v Celju, saj baje večino svinjskega mesa kanalizirajo v konzervno industrijo. Zadovoljiva tudi ni preskrba celjske tržnice s piščanci.

Predstavniki KK Žalec so ob tem dejali, da v bodoče ne bo takšnih primerov glede oskrbe s piščanci. Po daljši razpravi so odborniki sprejeli nekaj zaključkov. Med drugim, da bi KK Žalec sprejel takšne programe v govedoreji, da bi dosegli do leta 1970 vsaj 50 % čistopasemskih plemenic. Po potrebi bi organizirali tudi plemenske sejme.

(Dalje na 2. strani)

PLENUM OBČINSKEGA ODBORA SZDL CELJE

O KMETIJSTVU IN GOZDARSTVU

Pred dnevi je bil razširjeni plenum občinskega odbora SZDL v Celju, ki so ga posvetili stanju, problemom in nalogam v kmetijsski in gozdarski proizvodnji. Priprave nanj so trajale dlje časa, saj so bile pred tem v nekaterih krajih obrobnih predelov celjske občine javne tribune o kmetijstvu in gozdarstvu, ki jih je prav tako organizirala Socialistična zveza.

Četudi niso sprejeli nobenih sklepov, ker so to nalogo poverili posebni komisiji, so tako predsednik občinskega odbora SZDL, Janko Ževart, zatem poročevalec Božo Jurak in številni udeleženci v razpravi opozorili na nekatere probleme, ki so značilni za ožje celjsko področje. Plenum je sicer načel ta vprašanja kompleksno, toda razprava je izluščila nekatere probleme, ki ključejo po takšni ali drugačni rešitvi ter opozorila na vlogo in nalogo, ki jo ima pri obravnavanju teh vprašanj politična organizacija kot je Socialistična zveza.

(Dalje na 3. strani)

Mladi tekmovalci so pokazali veliko prizadevnosti in četudi vreme ni bilo najbolj primerno, so dosezali kar lepe uspehe. V skupini A I je zmagal Celjan Branko Leskovšek (tokrat že drugič), za njim sta se pa uvrstila Stane Mirnik (Celje) in Stane Ovčak (Ljubljana). V skupini A II je zmagal Beno Lorenčič iz Maribora, drugi je bil Branko Leskovšek iz Celja in tretji Žilnik iz Ljubljane. Skupinsko so bili Celjani v skupini A I prvi, v skupini A II pa so bili prvi Mariborčani, drugi pa Celjani. Zmagovalcem in ekipam so ob zaključku tekmovanja podelili lepe knjižne nagrade.

REPUBLIŠKO PRVENSTVO V LETEČIH MODELIH

DVOJNA ZMAGA CELJANOV

V nedeljo se je na letališču v Levcu zbralo 57 tekmovalcev iz Murske Sobote, Ptuja, Maribora, Kranja (dve ekipi), Ljubljane, Ajdovščine in Celja, ki so se pomerili z letečimi modeli v skupinah A I in A II. Republiško prvenstvo v letečih modelih so pozdravili Viktor Skale, predsednik celjske Ljudske tehnike, Jože Cerjak, predsednik celjskega aerokluba in zastopnik Letalske zveze Slovenije.

VREME

OD 2. DO 12. JUNIJA

Prevladovalo bo lepo, vendar nekoliko nestalno vreme. Krajevne nevihte zlasti okrog 9. in 11. junija.

SKOKOV MEMORIAL

Po nekaj letih bo AD Kladivar zopet obnovil Skokov memorial. Prireditev, posvečena mlademu predvojnemu atletu in revolucionarju Ferdu Skoku, bo 19. junija, udeležili pa se bodo tudi tekmovalci iz Češke in Avstrije.

DVA SEMINARJA

Celjska delavska univerza je te dni priredila seminar o zunanji trgovini, ki se ga je udeležilo 36 slušateljev. Med predavatelji so bili člani društva ekonomistov iz Maribora.

V tem mesecu bo DU priredila še seminar o deviznem poslovanju, ki ga bodo vodili tudi nekateri strokovnjaki iz Ljubljane.

LEP USPEH

V počastitev praznika mladosti je bilo v soboto v Ljubljani republiško tekmovanje dijakinj administrativnih šol Slovenije v stenodaktilografiji. Na težki in zahtevni preizkušnji so se lepo uveljavile zlasti dijakinje celjske administrativne šole. Tako je Karolina Ramšakova osvojila prvo mesto v stenografiji, Nevenka Lorber pa drugo v strojepisju. Čestitamo!

—m

PREJSNJO SREDO SO KONČALI SVOJE ŠOLANJE DIJAKI ČETRTIH RAZREDOV CELJSKE GIMNAZIJE. 242 DIJAKOV JE OPRAVILO ŠE TRADICIONALNI POHOD PO CELJSKIH ULICAH TER V ZA TO PRIMERNEM CEREMONIALU OBUDILO VSE SVOJE TEŽAVE V PRETEKLIH LETIH. TE DNI SO FANTJE IN DEKLETA PRIPRAVLJAJO DOMA NA ZAKLJUČNI IZPIT, KI SE BO PRIČEL 12. JUNIJA. POTEM PA NAPREJ, VSAK PO SVOJI POTI.

DRAMSKA REVIJA V GORNJEM GRADU

Danes, jutri in v nedeljo bo v Gornjem gradu — kjer je bila tudi revija mladinskih pevskih zborov — občinska revija dramskih skupin. Na reviji bodo sodelovali štirje dramski kolektivi in sicer Gornji grad s Ostržkom, Solčava z dramo Prevara, Nova Štifta z Domnom in Bočna z Zlato ječo. Najprej bodo nastopili igralci iz Bočne v petek zvečer, v soboto zvečer bodo igrali Gornjegrajčani, v nedeljo ob 15. uri Nova Štifta in zvečer Solčava. Gledališke skupine so se na prireditev skrbno pripravile, pa upamo, da bomo ob zaključku revije lahko ugotovili, da dramska dejavnost ne upada.

ŽEBLJICA

Na hrbtni strani paragonskega bloka trgovskega podjetja MODA lahko kupec odkrije »paragonsko slovenščino«: »PRODAJEMO ... SVAKOVRSNA OBLAČILA ... ODEJA ... PLETENINA ... GALANTERIJA ... kozmetično in parfumerijsko blago ...« Namesto lepe reklame renomiranega podjetja torej nekaj SVAKOVRSNIH izrazov in med seboj »skreganih« zvez. Čista slovenščina pa pri vsem tem menda nič ne stane!

ZA NAJLEPŠO IZLOŽBO

Na pobudo in v organizaciji celjskega Olepševalnega in turističnega društva bo v mesecu juniju tekmovanje za najlepše urejeno izložbeno okno v Celju na temo turizem. K tekmovanju so se prijavili aranžerji trgovskih podjetij Moda, Tkanina—Galanterija, Merx, Tehnomercator in Center. Razen tega bo tekmovalo tudi Olepševalno in turistično društvo. Udeležba kaže, da so se k tekmovanju prijavila domača podjetja, medtem ko so tista, ki imajo svoje sedeže izven celjskega mesta, izostala.

Na posvetovanju članov posebne komisije, ki bo ocenjevala tekmovanje ter predstavnikov udeležencev te pomembne prireditve, so sklenili, da bo komisija ocenila izložbe v sredo, 8. junija dopoldne. Vsaka izložba, ki konkurira za eno od lepih nagrad, mora imeti poseben znak, da je urejena za tekmovanje. Razglasitev rezultatov in podelitev nagrad bo še isti dan zvečer.

Razen tega so sklenili, naj Olepševalno in turistično društvo razpiše posebno tekmovanje za notranjo ureditev trgovin. To tekmovanje pa naj traja vse leto in naj zajema vse trgovske poslovne prostore. Tako lahko tudi v tej pobudi vidimo željo po čim lepši ureditvi našega mesta.

FOTOGRAFIJE NAM ŽAL NI USPELO DOBITI PRAVOČASNO, TO PA DOKAZUJE, DA JE KOVAČEVA KOBILA ZARES BOSA.

JOSIP PELIKAN

»Daj ga no ...«

»Pusti me na miru. Nimam časa, sicer pa, kaj hočeš?«

Iz dneva v dan, tedna v teden iz meseca v mesec sem oblegal, napadal in spraševal; vedno znova me je odpravil s kratkim stavkom. Pozneje sem spremenil taktiko in ga pričakal z vprašanjem. Tako sem sestavil, kot mozaik, znan celjski obraz.

MOJSTER PELIKAN. Josip Pelikan — fotograf.

Srečaš ga vsepovsod. Danes sicer manj kot včeraj, toda mojster Pelikan s svojo leico v hlačnem žepu — s kolesom, na katerega krmilu visi palica — že osemnajst let, to je verjetno edini občan, ki se sme s kolesom peljati tudi po »najožjem« mestnem centru. To je verjetno edino priznanje oblasti, ki ob prekrških zatisne oko ..

Pred več kot osemdesetimi leti je bil rojen v Trbižu. Oče je bil Čeh. Fotograf.

»Mojster, če bi kdaj izbirali med tistimi stotisoči posnetki, kolikor ste jih v življenju posneli, kateremu bi prisodili da je bil kot posnetek najstrašnejši?

»Med vojno, med zadnjo vojno sem v Celju posnel skozi gumbnico hubertus plašča sceno, ki bi ji mirne vesti pripisal, da je simbolizirala vso strahoto in grozo«.

Zatem, ko je kot mlad fante, sedeč na kmečkem vozu ob spremstvu očeta ob nedeljah popotoval iz Trbiža v Idrijo fotografirat rudarje, ko je kot fotografski pomočnik delal v Pragi, Dunaju in Gracu, v mestih in trgih po Evropi, se je malo pred prvo vojno poročil z Brežičanko. Le za toliko, da je znova odrinil tokrat v vojsko. Ko se je vrnil, ko si je zgradil ognjišče v Idriji, je moral znova odriniti, tokrat čez noč, kajti Idrija je bila pod Italijo, on pa Slovan ...

Videl sem le majhen del velikega arhiva, dokumentov, ki dobivajo iz dneva v dan večjo vrednost. Mojster svoje stvari hrani. Od hčerk nekega srbskega generala, ki sta se prišli zdravit v Rogaško Slatino, pred desetletji, pa do zadnje stolpnice, ki je ali pa še raste na Otoku.

Ko je med vojno zbolel nemški fotograf, so ga poklicali, da bi v Starem piskru fotografiral zapornike. Žrl je v njih, veliko jih je poznal — poštenjake, gledal je pred seboj stoječe obraze in omedlel ... Nikoli več ni fotografiral v Starem piskru.

V Idriji je vzljubil naravo. Ta svet poleg ljudi, portretov, ki so s svojo mojstrsko dodelanostjo predstavljali največji del njegove ustvarjalnosti — ta svet je odkrival in ga posredoval ljudem, ki še danes strme v enkratno lepoto. Ni ga in ga še dolgo ne bo fotografa, ki bi uspel in znal tako ovekovečiti naravne lepote naše Savinjske doline, Ojstrico, Logarsko, kot je to naredil mojster Pelikan. Ko človek zre v njegove zadnje barvne posnetke pejsaže iz tega sveta — onemi v tihem občudovanju.

»Danes že vsak »škljoca« z aparatom. Vsak fotografira in se izdaja za fotografa. Celo na celjskih stojnicah se že pojavljajo neke »povečave«. Ljudje celo kupujejo take posnetke. Toda to je še daleč od fotografije ... te fotografije, ki ne rabijo pod sabo ne podpisov in pripisov. Tega je pa vsak dan manj, kajti vse se je skomercializiralo ... Za barvne razglednice, za tisk motiva moraš odriniti pol milijona. Kje jih pa naj vzamem ... Ali mi boste verjeli, če vam povem, koliko raznoraznih šušmarjev dela? Ti ne plačujejo davke. Niti ne pazijo na kvaliteto, kajti gostija je enkrat, spomin pa drag ...«

Po vojni se je z majhnim motornim kolesom vozil okrog ter fotografiral gradnjo zadružnih domov. Da bi ljudje videli in zvedeli, kje so in koliko so že naredili. Nekega dne je motor ustavil, da bi spustil naprej kolono. Spodrsnilo mu je in je padel. Motor mu je zlomil medenično kost. Od takrat hodi le s pomočjo palice. Kost mu počasi odmira: zdravi se ... Takrat in še mnogokrat je fotografiral brezplačno. Po tej nesreči ga srečuješ le s kolesom.

Nani

PISMA

POMOČ SOČLOVEKU

Preberite kaj se je zgodilo: Kraja in hiše ne povem. Poudarim samo to, da smo sedeli v neki gostilni in bili dobre volje. Videli smo moža in ženo, ki sta odhajala domov. Nič posebnega: eni odhajajo, drugi prihajajo. Pač pa se je v nekaj minutah naše razpoloženje popolnoma spremenilo. Ženska plane med nas in prosi: Pomagajte, mož se je ponesrečil! Nekateri se sploh zganili niso. Tem lahko rečemo — trdosrčneži. Nekaj pa se nas je takoj odločilo, da ponesrečenemu pomagamo. Vmes smo slišali klice: Bil je pijan! Zakaj pa ravno ti, pa naj gredo drugi na pomoč! Nikamor ne boš hodil.

Bilo je pred hišo precej avtomobilov. Morda so bili nekateri predragoceni, da bi njih sedeže onečastila kri ponesrečenega. Morda bodo tudi sami kdaj v taki stiski, pa si bodo v drugo dali dopovedati, da je pomoč sočloveku humano, srčno dejanje. Če sto drugače pa se je obnašal tovariš TONE LAMPREHT. Zapustil je prijetno razpoloženje in odhitel s fičkom v noč, na kraj nesreče. Potem z okrvavljencem v ambulanto in naprej v celjsko bolnišnico.

Nekdo je predlagal, da bi zbrali denar in šoferju plačali. Ko pa se je tovariš LAMPREHT vrnil, je zamahnil z roko: Tovariši, niti dinarja ne maram, pomagal sem sočloveku, to pa je moja dolžnost!

O, da bi bilo mnogo tako srčnih šoferjev! Vsem tisočkrat hvala!

(dk)

OKRADLI SO ME

V ponedeljek dopoldne sem šla čez celjsko tržnico in ker nisem kupovala, se nisem niti pošteno ustavila. Ko sem prišla v prodajalno KZ Šmarje, sem segla v torbico po denarnico, a je ni bilo več v njej. Močno me je prizadelo, saj sem imela v njej zadnje štiri tisočake, a če sem že ob denar, bi zdaj prosila storilca — oziroma kogarkoli, ki bi našel dokumente in fotografije — da mi vrne vsaj to, kajti ne bi rada, da bi morala zdaj skrbeti še za preklice in izstavitev dvojnikov. Seveda pa ne morem mimo očitka, da je takšno ravnanje nepošteno, posebej še do starejše upokojenke, ki itak nima zadosti denarja niti za vsakdanje življenje.

J. P.

Uredništvo vsekakor soglaša, da je žeparstvo in kraja iz torbic neprimerna in bi bilo potrebno strožje nastopati proti takšnim storilcem. Takih primerov je iz dneva v dan več in zategadelj si dovoljujemo, da opozorimo občane, naj bolj skrbno hranijo denar in tako preprečijo poskuse kraje. Vsekakor pa naj ne nosijo s sabo več denarja, kot ga nujno potrebujejo!

ŠE VODA ZA DENAR

Bilo je vroče popoldne in učenci (ne vem katere šole) so bili verjetno na majskem izletu. Če pa je vročina, je seveda tudi žeja, toda . . .

V skoraj prazni slaščičarni v Stanetovi ulici sem kupovala pecivo, ko sta vstopili dve približno dvanajstletni deklici. Imeli sta vsaka po dve potovki in kdo ve koliko sta že prehodili ta dan.

Prodajalka: »Kaj pa vidve želita?« Deklici: »Kozarec vode, prosim!« (Kajti nimajo vsi starši toliko denarja, da bi si njihovi otroci na izletu lahko privoščili oranžado ali kokto). Prodajalka: »Kaj, samo vodo — ne, samo vodo pa že ne bom točila.« . . . in deklici sta žalostni odšli.

Imelo me je, da bi nekaj rekla, toda bila sem preveč presenečena. Stopila sem za njima in slišala: » . . . kako boš pa sedaj vzela tableto?« Ubogo dekle, verjetno jo je bolela glava, ali pa ji je bilo celo slabo od vročine. Pokazala sem jima lokal, kjer sta dobili vodo.

Sprašujem se, ali ima tista prodajalka svojega otroka?

V. M.

ZANEMARJENO POKOPALIŠČE

Tako zanemarjenega pokopališča kot je na Dobjem pri Planini zlepa ni mogoče najti. Ograje skoraj ni, grobovi so zaraščeni, mrtvašnica pa — tako pravijo domačini sami — je slabša kot drvarnica. Po izračunih bi za ureditev pokopališča potrebovali okrog 2 milijona starih dinarjev. Čeprav vsota ni majhna, pa bi se dalo veliko napraviti s prostovoljnim delom. Predvsem ne bi bilo težko urediti grobov in napraviti novo ograjo.

P. K.

ZA LEPŠI VIDEZ MESTA

Popolnoma se strinjam z mišljenjem Zvonimira Kukariča, ki pravi, da bi navlako na Šlandrovem trgu in ob Ipavčevi ulici lahko z malo truda odstranili. Rad bi rekel samo še nekaj besed na račun nečesa drugega, kar prav tako bremeni nekoč lepo mesto Celje. To je pisanje in risanje po stenah stavb in po zidovih ter ograjah. Vse to je še dosti grše kot ves odpadni material na Šlandrovem trgu. Otroci in drugi nevzgojneži so popisali vse, kar se popisati da in mislim, da je že skrajni čas, da odgovorni nekaj ukrenejo. Največ bi vsekakor lahko storili starši, ki bi morali otrokom razložiti, da s pisanjem po zidovih in ograjah ne samo kvarijo lepoto našega mesta, temveč povzročajo tudi materialno škodo. Mnogi napisi so tudi tako nesramni, da se človek nad njimi lahko resnično zgraža. Prav v času turistične sezone, ki se zdaj približuje z veliko naglico, bi morali na take — za koga morda malenkosti — ostreje paziti.

Jože Perčič

FRANJO ZUPANC

V zgodnji jutranji uri 30. maja nas je pretresla žalostna vest, da je na poti na službeno mesto nenadoma omahnil in nas za vedno zapustil Franjo Zupanc, uslužbenec Zavoda za prosvetno-pedagoško službo v Celju.

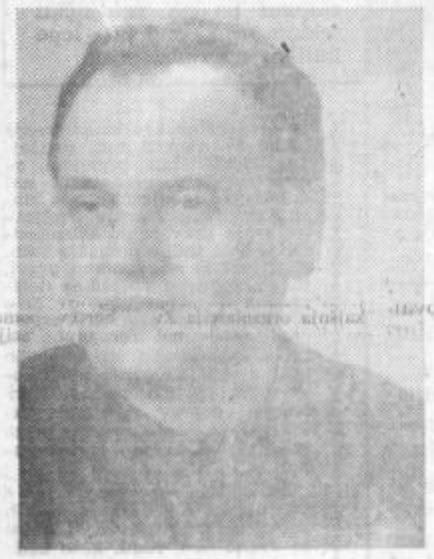

Pokojni se je rodil v Megojnicah pri Grižah kot sin rudarja, kjer je obiskoval osnovno šolo, nato nadaljeval šolanje v Celju in Mariboru in l. 1932 maturiral na mariborskem učiteljišču. Kot mlad učitelj je začel svoje vzgojiteljsko delo v Zibiki v šmarski občini, kjer je poln idealizma zgledno opravljal svoje naloge. Tu si je ustvaril tudi družino in ostal v kraju vse do okupacije. Leta 1941 so ga kot rezervnega oficirja ujeli pri Varaždinu in je do konca leta preživel v nemškem vojnem ujetništvu. Ko se je vrnil iz ujetništva, je odšel na Hrvatsko, kjer je živela v izgnanstvu njegova družina. Kot zaveden Slovenec se je takoj vključil v osvobodilno gibanje, sodeloval kot aktivist s partizani in polna 3 leta poučeval na partizanskem področju. Po osvoboditvi se je z družino vrnil zopet v Zibiko, kjer je kot upravitelj vzorno vodil tamkajšnjo šolo do l. 1956, ko ga je Okrajni ljudski odbor Celje kot odličnega šolnika poklical na odgovorno mesto pedagoškega svetovalca. Vse do svoje prerane smrti je opravljal pedagoško delo na območju šmarske občine. Z veliko ljubeznijo in delovno vnemo je posvečal rasti in razvoju šolstva vse svoje sposobnosti. S svojo humanostjo in bogato pedagoško prakso, ki jo je uspešno uporabljal pri svojem delu, si je Franjo Zupanc med učiteljstvom ustvaril ugled in spoštovanje. Poleg širokega pedagoškega dela je ves prosti čas posvečal izvenšolskemu udejstvovanju, saj je bil vidni družbeno politični delavec. Več let je bil predsednik občinskega odbora SZDL v Šmarju, član okrajnega odbora SZDL Celje, član obč. komiteja ZKS Šmarje in okrajnega komiteja ZKS Celje, vsa leta pa je uspešno sodeloval v raznih organih občinske skupščine Šmarje in je kot odlični šolnik mnogo pripomogel k razvoju šolstva.

Njegova prerana smrt je povzročila tako v učiteljskih kakor tudi v vrstah družbeno političnih delavcev občutno vrzel, ki jo bo težko izpolniti.

SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE CELJE

Samski dom in črpalka

(Nadaljevanje s 1. strani)

● Potrebno je preučiti možnost uvedbe pouka iz kmetijstva za kmečko mladino, ki ostane na kmetijah v podeželskih osemletkah.

● V naslednjem obdobju bo potrebno zgraditi kamionske ceste in traktorske poti, in sicer gozdno kamionske ceste Mrzla planina —, Glažuta, Paroš — Kočnik, v Bojanskem grabnu, Na Paškem Kozjaku in traktorsko pot na Vipoto.

● Na področju gozdarstva je potrebno poglabljati proizvodno sodelovanje z zasebnimi lastniki pri gospodarjenju z njihovimi gozdovi.

● Zavod za cene v Celju naj bi izvršil določene korekcije pri cenah mesa.

Burna je bila razprava o spremembi ureditvenega načrta za Otok I, ki predvideva gradnjo garaž med vrstnimi hišicami, dozidavo vrstnih hiš in razširitev samopostrežne trgovine na Otoku. Prebivalci tega terena se niso strinjali s tem predlogom, odborniki pa so ga sprejeli z večino glasov.

Gradnja samskega doma je bila tudi na tej seji predmet razprave. Ena izmed glavnih ugotovitev je, da je potrebno samski dom postaviti čim bliže centru in kulturnim ter prehranjevalnim objektom v mirno sosesko, kjer se bo lahko vsakdo prilagodil okolju.

Trditev, da so odborniki laiki, je padla v razpravi o bencinski črpalki v Ulici XIV. divizije. Odborniki so pred meseci na zahtevo občanov sprejeli sklep, s katerim je bila zaustavljena gradnja črpalke, na zadnji seji pa so sprejeli drugi sklep o nepravilnosti prvega, tako da bo lahko podjetje nadaljevalo z gradnjo, do katere je bilo po zakonu upravičeno. Kljub temu pa bo skupščina občine dala priporočilo podjetju Petrol, da ne bi gradilo v tej ulici bencinske črpalke.

M. S.

TEKMOVANJE V ZNANJU IZ NOB

Pokaži kaj znaš

V mesecu maju, ki je bil v Celju tako poln najrazličnejših prireditev, je veliko pozornost srednješolske mladine pritegnilo tekmovanje v znanju zgodovine narodnoosvobodilne borbe, ki so ga organizatorji — občinski komite Zveze mladine, občinski odbor Socialistične zveze in Delavski oder — končali prejšnji teden na javni oddaji. Na končni preizkušnji so se predstavile štiri ekipe: pedagoška gimnazija, gimnazija, šolski industrijsko-kovinarski center iz Štor in center za blagovni promet v Celju. Udeleženci so odgovarjali na štiri skupine vprašanj, ki so obsegala delovanje SKOJ, pisma talcev in Stari pisker, Osvobodilno fronto in Celjsko četo. Prvo mesto je zasedla gimnazija, ki je s tem tudi osvojila prvo nagrado v znesku 21 tisoč starih dinarjev, drugo mesto je pripadlo šolskemu industrijskemu kovinarskemu centru iz Štor in tretje pedagoški gimnaziji iz Celja. Tekmovanje je sprva potekalo v nekoliko mučnem vzdušju, saj skupine niso imele preveliko sreče — pokazalo pa se je tudi, da je SKOJ tista šibka točka, ki je bila skupna vsem. Kasneje pa so se razživeli tako tekmovalci kot tudi gledalci, ki so predstavnike svojih zavodov vzpodbujali in jih za vsak pravilen odgovor tudi nagradili z velikim navdušenjem.

Prireditelji obljubljajo, da bodo podobna tekmovanja pripravili tudi v prihodnjem šolskem letu in upamo, da bo takrat med mladimi zanje tudi več zanimanja. Sicer pa — vsak začetek je težak, pa poskusimo ob prvi oddaji tudi tokrat razumeti nekatere spodrsljaje in napake.

ZA TABORNIKE

Prihodnji mesec, od 3. do 12. julija, bodo celjski taborniki sodelovali na taboru Bratstva in enotnosti »Fruška gora 1966«. Tega zleta se bo udeležilo po deset predstavnikov taborniških čet Zeleno polje in Mlada Hudinja, ter dvajset tabornikov čete Otok-Center. Vendar to število ni končno, ker je število udeležencev neomejeno. Del stroškov bodo krili taborniki sami, del pa bo prispevala ZTOb Celje. Da se bodo udeleženci podrobneje seznanili o tem taboru, bo komisija za programsko-organizacijsko delo ZTS pripravila posebno številko Taborniškega vestnika.

V nedeljo je bilo v Celju zaključno tekmovanje šolskih skupin iz znanja o cestno-prometnih predpisih, ki se ga je udeležilo 15 mlajših in 10 starejših ekip šolarjev s 16 šol celjske občine. Organizator tekmovanja je bila komisija za vzgojo in varnost prometa v sodelovanju z ludskimi tehnikami, združenjem šoferjev in avtomehanikov ter AMD »Šlander« Celje. Tekmovanja so začela že v aprilu, ko so bila na vseh šolah predavanja in zatem izbirna tekmovanja, kjer je sodelovalo okoli 7000 otrok. Najboljše skupine so prišle na zaključno tekmovanje, kjer je med mlajšimi prva osn. šola Kompole, druga III. osn. šola Celje, tretja pa osn. šola Store; med starejšimi: 1. osn. šola Store; 2. osn. šola Dobrna in 3. IV. osn. šola Celje. Sicer pa so vsi tekmovalci pokazali odlično znanje, saj so med mlajšimi vse tri ekipe dosegle enako število točk in so šele dodatna vprašanja določila končni vrstni red.

Razvitje prapora

Krajevni odbor rdečega križa v Šempetru v Savinjski dolini združuje okrog 240 delovnih članov. Skoraj polovico članstva sestavljajo krvodajalci.

Poleg rednih članov so še zelo delavni podmladkarji, ki so v priznanje za svoje delo dobili od občinskega odbora RK celo tri uniforme. Letos so bili šempetrski podmladkarji nosilci več akcij, kot na primer akcije za zbiranje pomoči poplavljencem in akcije za pomoč Indiji.

Člani krajevnega odbora so letos uspeli še z eno veliko akcijo. Zbrali so namreč sredstva za razvitje prapora. Tako bo organizacija Rdečega križa v Šempetru med prvimi razvila svoj prapor. Prapor bodo razvili v nedeljo, 5. junija. Ob razvitju bodo pripravili pester kulturni program, v katerem bodo poleg članov sodelovali še pevski zbor iz Šempetra in zbor podmladkarjev, godba na pihala iz Prebolda ter več recitatorjev. Po razvitju prapora bo zabava.

PO SVETU ● PO SVETU ● PO SVETU ● PO SVETU ● PO SVETU ● PO SVET

V Vietnamu se je oborožena državljanska vojna sicer omejila na priložnostno streljanje, a budisti se še vedno niso umirili. Toda premirje in pojenjanje demonstracij kaže, da so saigonske vladne sile vendarle obljubile določene koncesije budistom, kajti ti sicer ne bi pristali na takojšnjo pomiritev. Toda odpor proti Američanom in saigonski vladi se zdaj izraža v znanih budističnih protestih, ko se sežigajo mladi ljudje. Mimo dveh redovnic se je sežgala tudi neka mlada študentka. Trije borci pa so si prerezali žile, ker so nameravali s krvjo napisati pismo proti spravljivi politiki budistov. V ostalem pa se boji redne vojske nadaljujejo in v akcijah je trenutno najbolj aktivno ameriško letalstvo, ki opravi po 80 do 100 napadalnih poletov dnevno.

Kot običajno — kar se ponavlja vsakih nekaj mesecev — je v Kongu znova nekoliko bolj nemirno. Odkrili so zaroto proti predsedniku republike. Prijeli so nekaj ministrov, jim pred javnostjo prebrali obsodbo, dovolili kratek zagovor, a porota, ki so jo sestavljali častniki kongovske vojske, je ugotovila, da so dejstva o krivdi neizpodbitna in so jih obsodili. Domnevajo in dokazujejo, da so bila v zaroto zapletena tudi nekatera tuja poslaništva, med njimi diplomati ZRN, ZDA, Francije in Belgije.

Tudi Castro lovi napadalce. Že pred dnevi je Kuba razglasila izredno stanje, ker so ugotovili, da so ZDA pripravile oboroženo invazijo. Zdaj pa so ujeli ladjico, ki je pripeljala s Floride atentatorje, da bi ubili predsednika Castra. S temi ukrepi je Castro znova dokazal, da je pozoren in da bodo morali Američani precej premisliti, preden bi hoteli uresničiti svojo protikomunistično ekspedicijo na Kubo.

V Indoneziji so se znova bolj jasno opredelili. Prvič v tem, da se ne bodo postavljali po robu Malezijski federaciji, drugič pa, da zelo skrbno razmišljajo, da bi se Indonezija vrnila v OZN. Indonezijska revolucija je torej privedla v glavnem do tega, da so se progresivne sile osvobodile nejasnega omahovanja in kompromisov ter želijo znova urediti veljavo, ki jo je imela Indonezija pred 30. septembrom kot ena izmed najbolj vidnih članic nevezanih držav. Med prvimi stiki za razjasnitev položaja v Aziji se nameravajo pogovoriti z Indijo.

V Pragi se je začel kongres komunistične partije Češke, ki se ga je udeležilo veliko predstavnikov KP in socialističnih gibanj z vsega sveta. Kitajska in Albanija se nista odzvali vabilu. V svojem uvodnem referatu je prvi sekretar CK KPČ Antonin Novotny nakazal nujnost uveljavljanja novega sistema, večjo samostojnost ljudskih odborov in preusmeritev partije v vzgojno-vodilno vlogo.

PLENUM OBČINSKEGA ODBORA SZDL CELJE

O KMETIJSTVU IN GOZDARSTVU

V razpravi je tu in tam izzvenelo, kakor da v kmetijstvu nismo v letih po vojni nič napravili, kakor da je ostalo vse pri starem in podobno. Toda ali je res tako? Bili bi krivični, če bi potrdili temu mnenju, četudi z uspehi in rezultati ne moremo biti povsem zadovoljni. Mar je mogoče prezreti uveljavitev celjskega in vojniškega obrata kmetijskega kombinata, investicije v hmeljarstvu, dosežke v vrtnarstvu (četudi bi lahko bili boljši), pa zatem novo klavnico, mlekarno in podobno. Prav tako ne kaže prezreti dejstva, da je z združitvijo kmetijskih organizacij celjske in žalske občine nastala močna delovna enota — Kmetijski kombinat Žalec, ki je sposoben reševati tudi najtežje naloge. Morda bi v tej zvezi opozorili na besede Vlada Plaskana iz Žalca, ki je menil, da bi morali v celjski občini bolj odločno ter z večjim pogumom reševati vprašanja kmetijske proizvodnje.

In če bi opozorili vsaj na glavne naloge, o katerih so govorili bi morali pritrditi, da se kažejo v intenzifikaciji proizvodnje, v njenem porastu in jačanju socialističnega sektorja. Posebno poglavje se odpira na področju urejanja kmetijskih površin, usposabljanju za kmetijsko proizvodnjo. Tudi težnja po združevanju kmetijskih površin zasebnega sektorja bo morala dobiti večjo veljavo pa tudi ekonomsko računico. Poseben problem so seveda hribovske kmetije, mnogi jih tudi imenujejo starčevske. Zakaj, je povsem razumljivo. Mladih tu ni, ostali so le starejši. Kljub temu bo treba tudi te kmetije usposobiti za blagovno proizvodnjo. Izredno velike so naloge na področju živinoreje. Tu bo treba zamenjati pasmo v celoti, razen tega pa poskrbeti za boljšo krmno osnovo in za ustrezno spravilo krme. Sadjarstvo opozarja še na velike naloge; to tudi zaradi mesta, zaradi močnega potrošnega središča. In končno, skoraj vsi so opozarjali na to, da je treba tudi zasebnemu kmetu omogočiti nabavo manjših kmetijskih strojev. Prvi rezultati so po zaslugi Kmetijskega kombinata že tu, toda kaj pomaga opozarjati na to vprašanje, ko pa pri nas primanjkuje manjših kmetijskih strojev domače izdelave.

Problem zase, ki pa ne zadeva kmetijske proizvodnje, pa so o njem na plenumu veliko govorili, so prispevki za zdrastveno zavarovanje kmetov. Gre namreč tudi za to, da jih mnogi istovetijo z davki, kar pa seveda ni prav. Kritična je zlasti višina teh prispevkov, zato se zdi, da bi bilo bolj prav, če bi o njej sklepali kmečki zavarovanci sami, ne pa, da so o tem prispevku odločali drugi.

Letos največ kilometrov

ŽALSKA OBČINA JE ENA IZMED REDKIH, KI JE USPELA ZBRATI SREDSTVA ZA GRADNJO CEST. LETOS BODO UREDILI IN ASFALTIRALI ŠTIRI CESTE, ODSEK OD LATKOVE VASI DO PREBOLDA, OD POLZELE DO BRASLOVČ, KI JE ŽE UREJENA TER OD PETROVČ DO LIBOJ.

V žalski občini vsako leto urede del cest. Po gospodarski reformi je kazalo, da bodo s to prakso zaradi pomanjkanja sredstev v občinski blagajni morali prenehati. Velik del denarja za ureditev cest in cestnih objektov so vložili v gradnjo druge polovice in dograditev mostu čez Savinjo pri Grižah. V teh težkih razmerah, saj je v občini veliko cest, ki so potrebne popravila in vzdrževanja, pa so priskočili na pomoč delovni kolektivi in občani sami.

Tako so s sredstvi delovnih kolektivov, krajevnih skupnosti in občanov pred nekaj tedni začeli preurejati ceste od Polzele do asfaltirane zgornjesavinjske ceste. Ko so del sredstev prispevali še Braslovčani in njihova krajevna skupnost, so potegnili protiprašno oblogo vse do Braslovč.

Prav tako so s pomočjo občanov in delovnih kolektivov ter s pomočjo sredstev krajevne skupnosti začeli preurejati cesto prvega reda v Latkovi vasi do Prebolda. Pred nedavnim so začeli že tudi preurejati cesto od Petrovč do Liboj.

Kljub temu ostaja še nekaj cest, ki so zaradi intenzivnega prometa v takem stanju, da bi bilo treba nujno začeti s popravljalnimi deli. Žal pa ni več denarja. Vendar so s preureditvijo omenjenih cest v žalski občini za silo uredili in povezali večje industrijske centre s cesto I. reda in občinskim centrom. Žalska podjetja trpe zaradi slabih cest veliko gospodarsko škodo. Med najbolj prizadetimi, ki pa obenem daje tudi največ za popravilo cest, je vsekakor žalska Montana. Ta kolektiv je lani ukinil ozkotirno železnico, s katero so prevažali premog iz zabukovških rudnikov, in transport preusmeril na motorna vozila. Na drugi strani pa z vse večjo eksploatacijo tuba v Zaloški gorici narašča promet, ki ga obstoječa cesta ne more vzdržati. Zato je tudi ta kolektiv med tistimi, ki daje največ za ureditev cest.

-ez

Na prvem celjskem avtomobilskem sejmu, ki ga je organiziralo podjetje Celeia Comerce, je bilo zelo živahno. Že v soboto so na prostoru za Ojstrico prodali z licitiranjem devet avtomobilov. Na sejmišču je bilo potem vsega okoli šestdeset osebnih in tovornih vozil ter okoli trideset motornih koles. Kupcev je bilo precej, toda prvič bolj radovednih kakor denarnih, a kljub temu so že na prvem sejmu prodali približno četrtino razstavljenih avtomobilov. Takšni sejmi bodo poslej vsako soboto popoldne in ob nedeljah dopoldne. Na sejmišču bodo uredili tudi stojnico, kjer bodo mogli zasebniki prodajati in kupovati posamezne avtomobilske dele.

Vse kaže, da bodo celjski avtomobilski sejmi kmalu postali dobro tržišče, saj so bili že prvič udeleženi tudi Ljubljančani in Mariborčani.

OD VSEPOVSOD

BUČE: V Bučah so na minulem zboru volivcev sprejeli krajevni samoprispevek v višini 3 odstotkov od davčne osnove. Prispevek bodo uporabili za gradnjo ceste proti Veračam in za ureditev pokopališča. Za ureditev pokopališča naj bi prispevala tudi krajevna skupnost Virštanj.

Na zboru volivcev so tudi sklenili, da bodo oživili sejme. Sejmi bodo v Bučah pri Jakobu Božičniku.

SENTJUR: Lesna industrija »Bobor« Šentjur je kupila za potrebe delovnega kolektiva manjši avtobus. Uporabljali ga bodo za izlete in prevoze na letovanje. Avtobus so kupili iz sredstev, ki bi jih sicer namesto K-15 razdelili zaposlenim.

ZIBIKA: Krajevna organizacija SZDL Zibika pripravlja tribuno občanov o problemih kmetijstva. Na tribuno bodo povabili predstavnike kmetijske zadruge, udeležilo pa se je bo tudi večje število kmetovalcev. Podobno tribuno so letos imeli že v Šmarju pri Jelšah in v Kozjem.

MOZIRJE: Pred dnevi je bil občni zbor prosvetnega društva. Z dosedanjim delom niso bili najbolj zadovoljni, zato so sklenili, da bo treba pridobiti predvsem novih članov ter okrepiti kinosekcijo in dejavnost dramske skupine. Knjižnica pa bo dobila primernejše prostore.

SLOV. KONJICE: Občinsko sodišče je pred kratkim uvedlo nov delovni čas. Doslej so ob sredah delali popoldne do štirih, poleg tega pa so imeli uradni dan še vsak ponedeljek in petek dopoldan. Odslej pa bodo ob sredah delali do 18. Pa tudi ob sobotah bodo po novem uradovali do 14. ure. Delala bo sicer samo polovica uslužbencev, drugi pa bodo prosti, toda zato na delu prihodnjo soboto.

LOČE: Prebivalci Loč bodo proslavili krajevni praznik 19. junija. Priprave vodi tamkajšnja organizacija Zveze borcev, pomagajo pa ji tudi ostale politične organizacije in krajevna skupnost.

VOLNA, LASKO: Pred kratkim je kolektiv prešel na 42 urni delovni teden.

LASKO: Združenje borcev NOV bo ob pomoči komisije za dejavnost rezervnih oficirjev in podoficirjev izvedlo v mesecu juniju testiranje svojih članov, poleg tega pa bodo pripravili tudi taktični pohod, ki bi ga naj združili s streljanjem z malokalibrsko puško. Pohod bo obvezen.

ŠMARSKA MLEKARNA ODKUPUJE LE KAKOVOSTNO MLEKO

ZAKON O MLEKARSTVU

KMETOVALCI BODO MORALI SKRBNEJE MLEKARITI

V Šmarju in okolici je zadnje čase več huđe krvi, ker šmarska mlekarna zavrača mleko, ki ni povsem brezhibne kakovosti. Zaradi slabega mleka so imeli v mlekarni že večje izgube, zato pri odkupu kar najbolj natančno pregledajo vse mleko.

Pri odkupu mleka gre na eni strani za prodajo lastnega proizvoda kmetovalca, na drugi strani pa mlekarna odkupuje mleko kot surovino za izdelavo mlečnih proizvodov ali za nadaljnjo prodajo. Jasno je, da želi kmetovalec prodati svoje pridelke čim bolje in se usmeri v tisto proizvodnjo, ki je zanj najugodnejša. Ker je mleku cena precej porasla, se je večina kmetov, ki imajo to možnost, usmerila v proizvodnjo mleka. Pri tem se pa premalokdaj vpraša, ali njegovi proizvodi ustrezajo predpisani kakovosti. Pri večini kmetijskih proizvodov je kakovost lahko doseči, pri mleku pa je to veliko težje. Pri njem je tudi največ činiteljev, ki vplivajo na kakovost: tako tolšča, čistoča, okužba, kislost, dolita voda in posebna snov, ki razkraja mleko in jo imenujemo reduktaza.

Šmarska mlekarna do pred nedavnim ni kontrolirala odkupljenega mleka tako natančno. Ugotavljala je le tolščo. Zaradi tega je prišlo včasih do velikih izpadov v predelavi mleka. Tako je morala pred kratkim predelati v skuto več tisoč litrov mleka, ker je bilo v njem preveč kisline. Pri tej količini je nastala izguba 60 odstotkov vrednosti odkupljenega mleka in je šla v breme kolektiva v mlekarni. Taki izpadi so celo nevarni za obstoj mlekarne, zato je mlekarna morala začeti s poostreno kontrolo mleka že kar pri prevzemu. Ugotavljati je začela kislost, kar je pri nekaterih kmetovalcih povzročilo vročo kri, češ kako more biti njihovo mleko kislo. Bistvo je v tem, da je mleko sposobno za nadaljnjo predelavo le pri kislosti do 9 stopinj, medtem ko se pri kuhanju sesiri šele pri 12 stopinjah. Mlekarna je zato prisiljena zavrniti mleko, ki ima večjo kislost kot 8 stopinj.

Da pa bi kmetovalci bolj pazili na kakovost oddanega mleka, je bila mlekarna prisiljena, da se posluži nekaterih ukrepov, kot zavračanje mleka za tisti dan, ko je ugotovila, da ne ustreza predpisani kakovosti, če pa se to večkrat ponavlja, pa tudi za nekaj dni. Če torej kmetovalci hočejo, da jim mlekarna odkupi vse količine mleka, morajo proizvajati mleko, ki bo po higieni in kavosti ustrezalo predpisom.

V ta namen bodo morali proizvajalci mleka skrbeti za večjo čistočo hleva, posode, živali, rok in obleke. Mleko morajo po molži takoj ohladiti. Važno je tudi to, da kmetovalci ne mešajo mleka večerne in jutranje molže, ampak prinesejo na odkupno postajo vsakega posebej. Ukrepi glede kakovosti mleka pa bodo še strožji. To predvideva tudi novi zakon o mlekarstvu. Tudi šmarska mlekarna bo morala ravnati tako, če bo hotela, da bodo njeni proizvodi res dobre kakovosti in bo z njimi konkurenčna.

SPODBUDNI USPEHI

Po uspešnem nastopu na spomladanskem zagrebškem velesejmu, je poslovno združenje za obrt, gostinstvo in komunalo v Celju organiziralo skupen nastop nekaterih obrtnih kolektivov tudi na nedavnem sejmu Alpe-Adria v Ljubljani. In kot zagrebški primer, tako je tudi udeležba na tej izredno pomembni gospodarski prireditvi potrdila, da so minili časi, da je za uspešen razvoj in poslovanje nekega kolektiva (tudi obrtnega) dovolj, če čakajo na kupce doma ali na priložnostna naročila. Tako so se prav lepim naročilom na zagrebškem velesejmu zdaj pridružila še nova na sejmu Alpe-Adria. To pa ne velja samo za domače kupce, marveč tudi za tujce. V Ljubljani bodo nekatera obrtna podjetja izvažala svoje izdelke tudi v Zahodno Nemčijo in Združene države Amerike. Vsekakor je to uspeh, ki spodbuja še ostale k podobni uveljavitvi. Zato pričakujemo, da bo oklevanj in pomislekov o udeležbi na prihodnjih sejmih čedalje manj in da bodo kolektivi vseh proizvodnih pa tudi nekaterih uslužnostnih obrtnih podjetij spoznali pomen takšnega dela in ga znali ceniti. In prav v tej akciji je tisti velik in neprecenljiv delež poslovnega združeriti in usmeriti svoje člane na nova področja.

-m

DROBNE IZ CELJA

● **Popravilo cerkve na Svetini.** Za popravilo cerkve na Svetini, ki je kot kulturni spomenik zaščitena, je zagotovljeno 9 milijonov S-din iz občinskega proračuna za negospodarske investicije.

● **Lokacija za cirkuse.** V Celju ni določena lokacija za cirkuse in podobne prireditve. Zato merodajni organi take prireditve odklanjajo. Urbanistična komisija naj bi določila lokacijo in prav tako prostore za parkiranje avtobusov. Ni namreč prav, da šoferji avtobusov, ki pripeljejo goste za hotel Celeia in Evropa, ne vedo, kam bi postavili avtobuse.

● **Poceni ureditveni načrt.** Zavod za napredek gospodarstva v Celju je ponudil izdelavo ureditvenega načrta za Celje za 5,2 milijona S-din, zazidalni načrt Ostrožnega za 1,1 milijon S-din in Ložnice za 900 tisoč S-din. Izredno ugodno ponudbo je občinski svet za urbanizem sprejel in načrte naročil.

● **Gradnja kolektorja na Sp. Hudinji.** Svet za urbanizem pri občinski skupščini je predlagal občinskemu skladu za urejanje komunalnih zemljišč, da naroči načrt za gradnjo rajonskega zbiralca na Sp. Hudinji. 130 novih stanovanj terja nujno izgradnjo kanalov in rajonskega zbiralca. Če to ne bo urejeno, bo naselje na Sp. Hudinji ogroženo s poplavami kot se večkrat dogaja na Dolgem polju.

—ma—

OBČINA ŠMARJE V PRIHODNJIH PETIH LETIH

OBSEŽEN NAČRT

VKLJUČEVANJE KRAJEVNIH SKUPNOSTI IN KRAJEVNEGA SAMOPRISPEVKA

OSNOVNI CILJ PROGRAMA RAZVOJA ŠMARSKE OBČINE V OBDOBJU 1966 DO 1970 TEMELJI NA SPLOŠNEM KONCEPTU RAZVOJA NAŠE REPUBLIKE, SEVEDA SO PRI TEM UPOŠTEVANE POSEBNOSTI, KAKOR TUDI DOSEDANJI RAZVOJ TER MOŽNOSTI ŠMARSKEGA GOSPODARSTVA. TEMELJNA NALOGA V TEM OBDOBJU JE VSEKAKOR PREHOD NA STABILNO GOSPODARJENJE, PRILAGOJENO MEDNARODNIM TRŽNIM RAZMERAM.

Zato bo razvoj gospodarstva ter dejavnosti družbenega oziroma življenjskega standarda v tem obdobju moral upoštevati sprejete ukrepe gospodarske reforme, ki pa se bodo v naslednjih letih še izpopolnili in razširili. Tako bo najpomembnejša naloga gospodarskih organizacij, ustvariti sodobno proizvodnjo, kakršno terjajo ekonomske zakonitosti v svetovnem gospodarstvu. S tem v zvezi bo potrebno predvsem hitreje in bolj učinkovito modernizirati obstoječo proizvodnjo, bolj gospodarno izkoriščati kadrovski sestav in temu prilagoditi tudi politiko zaposlovanja. Nadalje bo treba najti načine, kako v večji meri izkoristiti naravne pogoje za nadaljnji razvoj kmetijstva, predvsem pa turizma. Pomembne naloge so še sodelovanje in združevanje posameznih organizacij in izpopolnjevanje sistema nagrajevanja po delu. Od uspešnosti teh prizadevanj bo v prvi vrsti odvisen tudi življenjski standard zaposlenih.

Razvoj družbenih služb — tako računajo — bo še vedno v veliki meri odvisen od sredstev, ki se bodo zbrala v občinskem proračunu. Za boljše delovanje predvsem šolstva in socialnega varstva pa bo potrebno najti še dodatna sredstva v delovnih organizacijah, katerim se s spremenjeno delitvijo dohodka povečuje čisti dohodek.

Kar zadeva stanovanjsko gradnjo, bo treba najti učinkovitejše mere za urejanje zazidalnih površin in za večjo stanovanjsko gradnjo. Ta naloga bo zahtevala od delovnih organizacij, posameznikov in stanovanjskih podjetij, da bodo združevali sredstva, še posebno to velja za področje družbenih služb.

Na področju komunalne dejavnosti se bo znatno povečala vloga krajevnih skupnosti in komunalnega sklada. Občani bodo morali upoštevati, da je komunalna ureditev kraja predvsem odvisna od njihovih sredstev, kar bo narekovalo dobro preučeno razporejanje krajevnih samoprispevkov. Osnovna naloga na področju šolstva je nedvomno, zagotoviti učencem dovolj obsežno in kvalitetno znanje. V ta namen je treba rešiti vrsto vprašanj: strokovno usposobljenost učiteljskega kadra, materialne pogoje na šolah, kjer bodo opravljene organizacijske spremembe. V splet teh vprašanj sodi tudi učinkovitejše reševanje stanovanjskega vprašanja učiteljev.

Predvidevanja v zvezi z zdravstveno službo so usmerjena predvsem na ureditev že obstoječe zdravstvene mreže, velik poudarek pa je namenjen tudi preventivi. Da bi socialno varstvo lahko uspešno delovalo, se bodo morale ustrezne službe v večji meri povezati s krajevnimi skupnostmi in družbenimi ter delovnimi organizacijami. Večjo skrb pa bo potrebno posvetiti otroškemu varstvu, varstvu starejših občanov ter vrsti vprašanj borcev in aktivistov NOV.

P. K.

SKRAJŠAN DELOVNI TEDEN

Iz poročila o delu komisije za uvedbo 42 urnega delovnega tedna v konjiških delovnih organizacijah je razvidno, da je na območju občine le malo kolektivov, ki so v pripravah na ta prehod že kaj prida storile. Program in načrt, kot ga predvideva zvezni zakon, je do 11. aprila izdelalo le podjetje za izdelavo usnjarskih strojev Kostroj v Slovenskih Konjicah. Nekatera večja podjetja so se sicer te naloge tudi že lotila, vendar to za manjše delovne organizacije ne velja.

Ker je vsa akcija precej v zaostanku, je skupščina sklenila, da bo skušala prispevati k rešitvi problema s priporočilom.

TUDI LETOS „PIVO – CVETJE“

Čeprav je vse kazalo, da letos v Laškem ne bo že kar tradicionalne prireditve »Pivo, cvetje«, se je turistično društvo v zadnjem trenutku le odločilo, da bo tudi letos poskrbelo za turistično atrakcijo. Kaj je tisto, kar je skoraj onemogočilo eno najuspelejših in najoriginalnejših turističnih prireditev širšega celjskega območja.

Vzrok za to, da je laško turistično društvo oklevalo s pripravami, za prireditev »Pivo, cvetje« je v tem, da so stroški lanske prireditve presegli več milijonski znesek in da nekatera gostinska podjetja turističnemu društvu še do danes niso poravnala svojih obveznosti — pa čeprav so zaslužila velik dohodek. Tako je torej razumljivo, da se turistično društvo za prireditev ni moglo kar na hitro odločiti. Ko pa so svojo pripravljenost pokazali tudi ostali organizatorji — hortikularno društvo in kolektiv Pivovarne, ki je odobril tudi del potrebnih sredstev, so s pripravami pohiteli. Odločili so se za še pestrejšo obliko prireditve, ki pa naj bi bila tudi sicer boljša od dosedanjih.

Letošnje praznovanje bodo pričeli na dan vstaje — 22. julija in ga končali 24. julija. Obljubljajo velik ognjemet, lovski krst, ki bi ga naj izvedle lovske družine in zanimivo kmečko ohcet, ki ima v Laškem že lepo tradicijo. Na račun pa bodo prišli tudi ljubitelji lepega cvetja, saj bodo organizatorji priredili razstavo cvetic, pa tudi mesto samo bodo Laščani okrasili tako kot še nikoli doslej.

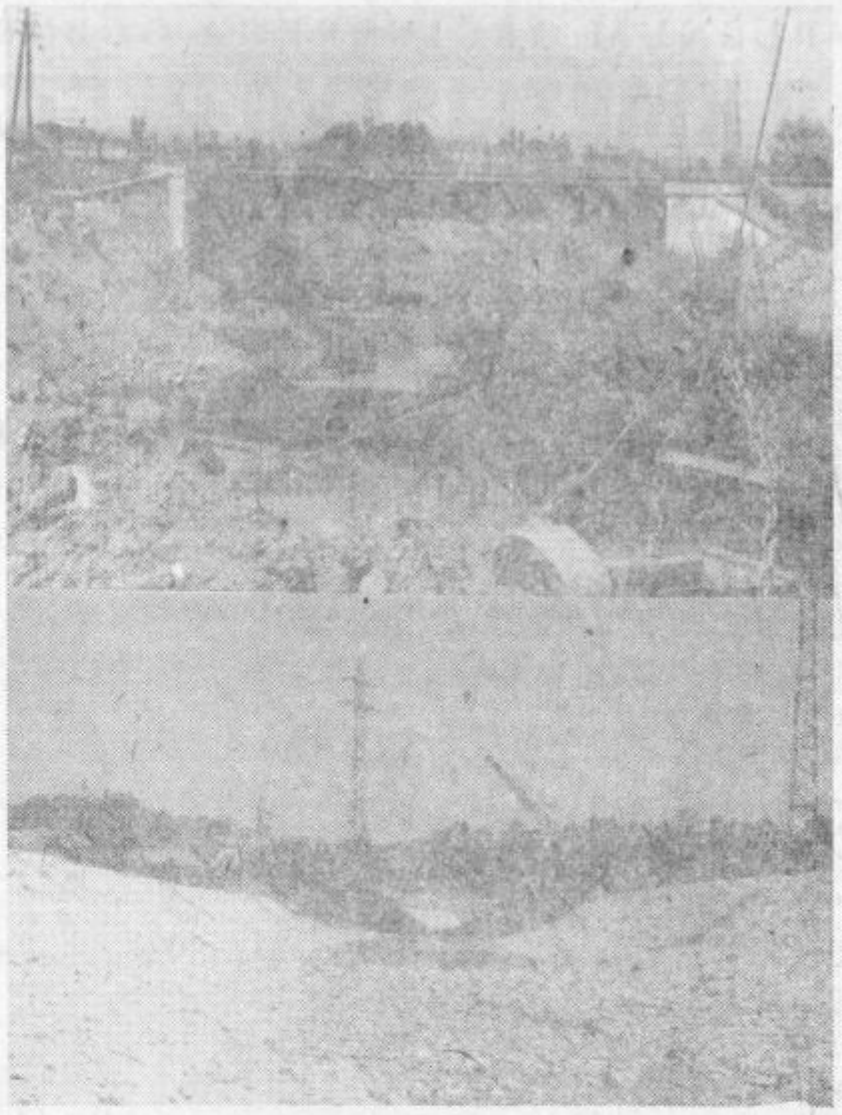

Na sliki vidimo zgoraj dela ob regulaciji, Voglajne, spodaj pa novi kanal, tik preden je v njem stekla nova struga Voglajne. Četudi moremo ta dogodek šteti v veliko zmago nad neukročenimi vodami, je minil izliv vode v novo strugo zelo tiho. S tem je dejansko zaščitena industrija tega območja pred morebitnimi vodnimi neurji, četudi je še ostalo neurejeno okolje ob spodnjem toku Voglajne. Toda dela se nadaljujejo in že prihodnje leto bo verjetno korito Voglajne ukročeno do kraja.

Manjkala bo samo še — čista voda!

DAN MLADOSTI

Dan pred 25. majem je bilo okrog naše šole še prav posebno živahno. Opravljali smo še zadnja dela za veliko slavje. Naslednji dan pa smo se že navsezgodaj začeli zbirati pri šoli. Prišli so tudi številni gostje in igrala je godba na pihala.

Ponosni smo stali ob novem igrišču, ki smo zgradili z našimi drobnimi rokami. Mnogo truda in veliko udarniških ur smo vložili vanj. Prav vsi — od najmaljših do najstarejših na naši šoli smo prispevali, vsak po svojih močeh, da smo zgradili ta lepi stadion. Ker smo igrišče zgradili sami, smo ga tudi otvorili sami. To je storil udarnik Stanko Brglez, ki je opravil preko 180 udarniških ur. Potem so učenci naše šole priredili lep telovadni nastop. Najmlajši so v pisanih krilih posnemali ob zvokih godbe razne živali in prometna sredstva. Zvrstile so se še vaje s palicami in žogami, lep sestav prostih vaj, plesi, kola in vaje na orodju. Z velikim navdušenjem smo pozdravili najboljše atlete društva Kladivar, ki so s svojim nastopom v teku na tisoč metrov in s skokoh v višino popestrili našo slovesnost. Ob zaključku se je reprezentanca mesta Celja srečala z medobčinsko ekipo na našem igrišču in se pomerila v rokometu.

Zdaj, ko je igrišče urejeno, smo dokončno uredili okolje naše šole, kar smo delali že sedem let. Po parku in mimo cvetličnih nasadov se bomo radi sprehajali, na novem igrišču pa si bomo utrjevali in urili svoje telo. Če vas pot pripelje mimo naše šole, vas vabimo, da si naše okolje ogledate.

Ivanka Klobučar,
Osnovna šola

POMLADKARJI SO BODOČNOST

Organizacija Rdečega križa je v pretekłem obdobju zabeležila nekatere lepe delovne rezultate. Tako so na območju celjske občine za pomoč Indiji zbrali dobrih sedemnajst milijonov dinarjev, od česar so jih 14 zbrali v delovnih organizacijah.

Z delom pa so se izkazale tudi nekatere krajevne organizacije Rdečega križa, tako na primer Ljubečna, kjer je darovalo kri 43 članov delovne skupnosti opekarne Ljubečna in Bukovžlak in 38 ljudi s terena. Organizacija je dobila tudi dve priznanji — eno za sodelovanje s podmladkarji in drugo za najboljši uspeh pri delu. Pripravili so več kot dvajset zdravstvenih predavanj in več avtobusnih poučnih izletov itd. Predsednica Pavla Feldin pa je med najprizadevnejšimi člani organizacije.

Tudi vojniška organizacija sodi med najaktivnejše. Krvodajalske akcije se je udeležilo 132 ljudi, imeli pa so tudi druge lepe akcije. Obiskovali so onemogle in socialno ogrožene občane, zbirali perilo, obleko in obutev, organizirali tečaj prve pomoči in podobno. Društvo uspešno vodi Majda Lebičeva.

Pri svojih delovnih načrtih so organizacije upoštevale tudi zvišanje števila članstva, zlasti podmladkarjev, kar je seveda tudi temelj za še uspešnješe delo.

VELIK NAPREDEK V RAZVOJU TURIZMA ZGORNJE SAVINJSKE DOLINE

KOLIKO POMENI PAMETNA POLITIKA

»Kakršenkoli voz, ki ga poženeš po zgornjesavinjski cesti proti Mozirju — požira kilometre, kot mlad konj, ki ga prvič spustiš na pašo,« je prvi komentiral vožnjo X, ko smo se v Letušu za trenutek ustavili.

Vsekakor ta cesta, kljub temu, da ni najmodernejše, to svojo hibo skrije v okolju, ki te prevzema po vsakem kilometru. Lepo speljano cestišče dovoljuje in prenese tudi zmerne hitrosti vse do . . . do konca. Ko se asfalt konča, ej, brate takrat pa — kot veš in znaš.

Letos so v mozirski občini dogradil zopet nekaj kilometrov cest. Tako so za skoraj štir kilometre podaljšali asfaltno oblogo ceste proti Logarski dolini, poleg tega so prebivalci Zadrečke doline zbrali sredstva za asfaltiranje vmesnih odsekov med Nazarjem in Gornjim gradom.

»Od takrat, ko sem bil prvič v tej dolini, pa do danes, se je marsikaj spremenilo. Lokale ste uredili, opremili, ceste asfaltirali — torej delate vse, kar je potrebno za mo-

Toda pri tem ostaja zanimivo dejstvo, da vse večje število gostov išče usluge tako imenovanih kmetov — gostincev. Do danes še ni sicer nihče delal analize, kakšni gostje in od kod prihajajo na to področje. Vsekakor je dejstvo, da je vse več tistih gostov, ki se v dolino vračajo več let zapovrstjo, ki iščejo tukaj mir in počitek. To so predvsem starejši ljudje, ljudje iz mest, ki žele vsaj za nekaj dni pozabiti na utrip mestnega življenja.

Sedeli smo pod lipo nad vikend naseljem v Gornjem gradu in si tešili žejo. Točilniške prostore v gornjegrajskem gostišču so preurejevali. Lani so usposobili več sob za tujski promet, letos urejujejo točilnico. Po ureditvi bo to verjetno eden izmed najprijetnejših lokalov tega področja.

Kljub temu se v Gornjem gradu glede gostinstva še ni dosti spremenilo. Mislimo namreč na podatek, da tudi letos lačni gostje še najraje obiskujejo (tudi najštevilneje) privatno gostišče.

Malo naprej od Gornjega grada je kmet, ki ima že za vso sezono oddane usluge. Pred leti je začel, sam propagiral, sam stregel, z ženo sta gruntala, kako bi najuspešneje postregla goste in ugotovila, da ne bosta preveč spreminjala jedilnikov. Domača hrana z majhnim dodatkom posebnih želja. Pa je šlo. In gre.

Še vedno je simbol zgornjesavinjskega turizma Logarska dolina. Sestre s svojim penzionom so postale neločljivi del te doline in turizma. Zgoraj v Matkovem kotu so zgradili lepo okrepčevalnico, drugo pri slapu.

»To je krivično,« je dejal X. »Ne zamerite, vendar sem med temi obiski videl idile in kotičke, ki s svojo lepoto in umirjenostjo pomenijo kaj več kot pa samo okolje za okrepčevalnico. Bojim se, da boste v nekaj letih ta mir skalili in idiliko pokvarili. Ali je res, da bodo dovolili na tem koncu gradnjo privatnih vikend hišic?«

»In kaj potem? S tem bomo še večim omogočili prijeten oddih.«

»Že, že. Vendar se mi zdi, da v vsakem kotičku pa le ne bi smeli postavljati brunaric. Potem od te doline ne bo ostalo nič več . . .«

»Kdo pa pravi, da bodo gradili vsepovsod! Le tam, kjer bodo strokovnjaki to predvidevali.«

Gledali smo postrvi, ki so se ob skali poganjale iz peneče se Savinje.

V Solčavi se nikakor niso mogli zediniti o »preživnini« Rinke, tega tako okusno in primerno urejenega lokala, ki je predstavljal nekaj svojstvenega za ta kraj. Za nekaj časa so ga zaprli, sedaj se šušlja, da ga bodo prodali neki delovni organizaciji. Edini lokal, ki v redu reprezentira družbeni sektor v Zgornji Savinjski dolini je vsekakor v Ljubnem. To se da ugotoviti že po enem samem obisku. Tu ni problem in vprašanje, če pride večja skupina gostov, ne kdaj pride in ne, kaj želi. Kajti elastična upravncia je, kot kaže, zagrabila »turizem za roge«.

»Čujte, dragi kolegi,« je pripomnil X. »Opažam, da imajo ti turistični delavci lep princip dvigovanja cen. Če se ne motim, dvigajo cene v razmerju z asfaltiranjem ceste. Kolikor kilometrov asfalta, toliko stotakov več za penzion.«

»Kako?«

»Oprostite, slaba primerjava, kajti cesta se na Pavličevem sedlu ja konča . . .«

Naše ceste in turizem gredo z roko v roki . . .

„ŠTIRJE NA ENEM STOLU“

ODGOVOR OBRTNO KOMUNALNEGA PODJETJA ŠENTJUR

V zvezi s člankom Štirje na enem stolu, objavljenim v vašem listu 13. 5., se čuti naše podjetje prizadeto, ker objavljeni članek ne odgovarja resničnemu stanju. Tako javnost zavaja v napačno informiranost ter vsled tega dajemo sledečo obrazložitev, ki pa odgovarja resničnemu stanju in zahtevamo, da se to objavi v vašem listu.

Na seji skupščine občine Šentjur pri Celju je bil sprejet sklep, da se vsa komunalna dejavnost loči od Obrtno komunalnega podjetja zaradi različnih dejavnosti s katerimi se je podjetje ukvarjalo. Tako naj bi se ustanovilo podjetje, ki bi opravljalo zgolj komunalno dejavnost, a drugo podjetje, to je Obrtno komunalno podjetje pa bi naj razširilo dejavnost izdelovanja lahke obutve, predvsem copat, ker je to proizvodnega značaja in ne spada v sklop komunale. Na podlagi gornjega sklepa občinske skupščine Šentjur je delavski svet Obtrno komunalnega podjetja na svoji seji dne 10. 6. 1965 sklenil, da se izvrši razpis za delovno mesto vodje komunalne dejavnosti. Za to mesto smo zahtevali gradbenega strokovnjaka, upoštevajoč pri tem dejavnost, ki jo ima šentjurska komunala. Na razpisano delovno mesto se je prijavil edini Šturbej Rudi, katerega prijava je ustrezala razpisnim pogojem ter je bil tako tudi sprejet.

Z ozirom na to, da je med tem časom v gospodarskih predpisih prišlo do tega, da se ustanovijo stanovanjska podjetja, se je ločitev komunale nekoliko zavlekla, ker bi se naj stanovanjsko podjetje vodilo s komunalnim v skupnem podjetju. Tako se je 1. 1. 1966 ustanovilo Stanovanjsko komunalno podjetje Šentjur pri Celju. Z ozirom, da se še podjetje ni konstituiralo je bil vršilec dolžnosti direktorja tovariš Šturbej Rudi, imenovan od občinske skupščine Šentjur pri Celju. To dolžnost je opravljal vse do izvolitve direktorja tega podjetja. Na razpis za direktorja Stanovanjsko komunalnega podjetja Šentjur se dotedanji vršilec dolžnosti direktorja ni prijavil.

Na to mesto je bil sprejet tovariš Puser Vicko. Ločeno podjetje je začasno poslovalo v prostorih Obrtno komunalnega podjetja z ozirom na to, da niso imeli prostorov, kar se je uredilo šele s 1. 5. 1966.

Nadalje niso točne trditve v vašem članku glede direktorja Obrtno komunalnega podjetja Šentjur pri Celju, tovariša Šalej Miloša, za kar dajemo naslednje pojasnilo:

Direktor podjetja je dal odpoved na delovno mesto dne 1. 10. 1965 na kar je delavski svet podjetja sprejel odpoved direktorja s tem, da mora ostati v podjetju do konca meseca februarja 1966 in v tem času uvesti v delo novega direktorja, ki naj bi sprejel svojo dolžnost 1. 1. 1966.

Na razpis je bil po veljavnih predpisih in statutu podjetja sprejet tovariš Šalej Rudolf, ki je prevzel posle direktorja 1. 1. 1966. Prejšnji direktor pa je ostal v podjetju do konca februarja 1966., kakor je bilo sklenjeno ob priliki odpovedi.

Po samoosvojitvi obrata lahke obutve je bilo nujno, da se ta obrat razširi in poveča proizvodnjo v letu 1966 za 40 %, kakor je bilo predvideno po planu. V zvezi s tem je bilo nujno razširiti tržišče prodaje, zlasti v prvem polletju, ko je sezona za naše proizvode zelo slaba in se začenja v glavnem šele meseca avgusta. Zato je upravni odbor podjetja sprejel na seji, dne 21. 3. 1966 sklep, naj bi prejšnji direktor prevzel prodajo naših artiklov za določen čas, to je, do pričetka sezone. Bruto plača, potni stroški in prevozni stroški se morajo kriti s provizijo od prodaje, kakor je to določeno za potniške službe v podjetju.

Mislimo, da je sklep upravnega odbora popolnoma umesten, saj bivši direktor dobro pozna tržišče, ker je dolga leta vršil prodajo v tem podjetju sam.

Kakor je razvidno v tem času niso obstojali štirje direktorji, kakor navaja pisec članka, ki bi se moral prej natančneje informirati o resničnem stanju v podjetju.

Obrtno komunalno podjetje
Šentjur pri Celju

NEMOGOČA CESTA

Po cesti iz mesta Žalec skozi Ložnice proti Saleški dolini je vsak dan večji promet. Razumljivo, saj potniki vedno uporabljajo bližnjice — tisti, ki ne poznajo, kako slabo je oskrbovan ta odsek ceste. Po pravici rečeno je cesta proti Ložnici slaba podoba našega časa. Jama pri jami in oster gramoz. Vsak dan opazujem ta promet in poslušam pripombe potnikov in voznikov. Če bi beležila, bi imela že pravo zbirko neslanih šal na račun te ceste.

Motorna vozila so primorana voziti skrajno počasi in se izogibajo največjim jamam. Deževne luže izpod koles preplavljajo obe strani ceste, potnike in kolesarje. Če posveti sonce, se v nekaj urah dviguje prah v oblakih.

Čas je, da bi pristopili k ureditvi tudi tega odseka in da bi javnost vsaj obvestili, ali je sploh v planu ureditev. Ali pa bo mogoče ostala samo poljska kolovozna cesta. V tem slučaju naj postavijo na odcepih v Žalcu in Veliki Pirešici znake »prepovedano za motorna vozila.«

Mislim, da bi tako prometno cesto že pred leti morali urediti.

I. Š.

Celjski taborniki so v nedeljo svečano odprli svojo klubsko sobo, ki so si je dobrih trinajst let želeli, a se je njihova želja uresničila šele zdaj. S skromnimi sredstvi in z lastno prizadevnostjo so prisrčno uredili kletni prostor na Trgu svobode 10. Po svečanosti so taborniki v uniformah in s svojimi starešinami veselo zarajali ob zvoku kitare in se veselili svojega kotička pod svojimi prapori. V stranskem pregradku bodo imeli tudi priročno skladišče uniform, knjižnico in podobne taborniške rekvizite. V prostoru bodo imeli poslej redno prireditve in klubske večere s pestrim sporedom in tudi strokovne sestanke in pogovore. Mladinci in mladinke, ki ljubijo naravo in še niso našli k tabornikom, se lahko še vedno pridružijo tej organizaciji.

ZBIRANJE SREDSTEV ZA ŠOLSTVO V LAŠKEM

Delavci med prvimi

AKCIJA ZA ZBIRANJE SREDSTEV ZA NAJNUJNEJŠE INVESTICIJE V OSNOVNEM ŠOLSTVU V LAŠKI OBČINI SE USPEŠNO NADALJUJEJO. VEČINA DELOVNIH ORGANIZACIJ, KI SO S ŠOLSKIM INVESTICIJSKIM SKLADOM ŽE SKLENILE POGODBE O SOFINANCIRANJU, SO SE V ZADNJEM TEDNU PRIKLJUČILE ŠE NEKATERE. TAKO STA ZDAJ SAMO ŠE DVE, KI POGODBE ŠE NISTA PODPISALI — TO STA LEKARNA IZ RADEČ IN MESTNA KLAVNICA RADEČE. RAČUNAJO, DA BODO LETOS OD DELOVNIH ORGANIZACIJ ZBRALI VEČ KOT 370 TISOČ NOVIH DINARJEV.

Lepo poteka tudi akcija darovanja obveznic za skopsko posojilo. V delovnih organizacijah beležijo že več kot 1.400 darovalcev, vrednost zbranih sredstev pa je večja od devet milijonov dinarjev. Pri tej akciji so se najbolje izkazali v laškem rudniku, kjer je 429 darovalcev vpisalo znesek čez dva milijona starih dinarjev, v Volni 244 vpisnikov — znesek nad milijon starih dinarjev in laška pivovarna z 84 vpisniki in 725 tisoč starimi dinarji. Podobno so se lepo izkazali tudi v delovnih kolektivih družbenih služb, trgovine, gostinstva, nekaj slabše pa je v krajevnih organizacijah Socialistične zveze.

Tudi skupščina občine je že razporedila iz sredstev proračuna svoj del za financiranje omenjenih investicij. Prvotni predlog proračuna je predvideval 20 milijonov starih dinarjev dotacije, nato pa so znesek zvišali za dva milijona dinarjev. S sredstvi upravlja poseben odbor, zbrana sredstva se stekajo na poseben račun in ne v proračun in sploh ni mogoče, da bi jih razdelili oziroma porabili v druge namene.

Finančni načrt sklada predvideva, da bodo v letošnjem letu adaptirali osnovno šolo v Brezi. Za ta dela bi potrebovali več kot 44 milijonov dinarjev. Režijski odbor je za to menil, da bi iz sredstev sklada za investicije financirali samo adaptacijo šole, medtem ko bi sredstva za opremo zbrali s prostovoljnimi prispevki v denarju, lesu, prevozih in podobnimi opravili. Približen predračun opreme znaša 8 milijonov starih dinarjev.

Ker gre torej za izredno pomembno akcijo, upravni odbor sklada za investicije v osnovno šolstvo pričakuje, da bodo delovne organizacije in občani podprli prizadevanja za zbiranje sredstev, s pomočjo katerih naj bi rešili enega najbolj perečih problemov v laški občini — osnovno šolstvo.

M. Prosen

Končno kolesarnice v Celju

V Celje se vozi vsak dan iz bližnje in daljne okolice veliko ljudi po opravkih tudi s kolesi. V mestu pa je premalo kolesarnic in mnogi so prisiljeni puščati kolesa kar ob pločnikih ali pa jih naslanjajo ob zidove. Zaradi tega ne more občinska skupščina niti sprejeti odloka o prometu v mestu, ker ga ne bi mogli izvajati.

Že lani je posebna komisija določila lokacije, kjer naj bi stala stojala za kolesa. Vendar stojal niso postavili, ker ni bilo denarja za njihovo izdelavo. Svet za notranjo politiko in komisija za varnost prometa pri celjski občini sta že 4 leta opozarjala na ta problem, vendar zaman.

Sedaj kaže, da bo po dolgem času ta neljubi problem, ki nikakor ni v skladu s predpisi o varnosti prometa v mestu, vendarle rešen. Iz komunalnega proračuna občine je svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve odobril potreben denar za izdelavo stojal. Kot smo zvedeli so stojala že naročena in Celjani pričakujejo, da bodo kolesarnice v mestu urejene vsaj do jeseni.

— ma —

Vprežna vozila skozi park

Ker je vožnja z vprežnimi vozili skozi mesto Celje prepovedana, se je svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve pri občinski skupščini strinjal s tem, da bi naj bila obvozna pot za ta vozila skozi mestni park.

Člani sveta pa so menili, da tod vožnja ni najbolj varna, ker ob robu parka še vedno preti nevarnost plazu. Na tem mestu bi bilo treba cestišče zaščititi z ograjo in ga utrditi, ker je v slabem stanju. Cesto skozi park pa ne bi smeli uporabljati za prevoze s težkimi motornimi vozili. Gradbena in cestna podjetja, ki prevažajo gramoz iz struge Savinje pri Petričku, bodo morala dobiti občasno dovoljenje za take prevoze, hkrati pa poskrbeti za vzdrževanje ceste, ki jo težka vozila kaj hitro uničijo.

— ma —

Največ prometnih prekrškov

MED KRŠITELJI JE NAJMANJ MLADINE

ŠTEVILO PREKRŠKOV V ŠMARSKI OBČINI JE V LANSKEM LETU PORASLO ZA 129. NAJVEČ OSEB JE BILO KAZNOVANIH ZARADI PROMETNIH PREKRŠKOV. NA DRUGEM MESTU SO PREKRŠKI ZOPER JAVNI RED IN MIR, NA TRETJEM PA PREKRŠKI S PODROČJA GOSPODARSTVA IN ŠOLSTVA. RAZVESELJIV JE PODATEK, DA JE OD SKUPAJ 1.053 KAZNOVANIH OSEB LE 25 MLADOLETNIKOV.

S področja prometa jih je bilo največ kaznovanih, ker so vozili pod vplivom alkohola in ker niso upoštevali cestno-prometnih znakov. Ostali kršitelji so bili kaznovani zaradi tehničnih pomanjkljivosti na vozilih. Kršitelji so bili v večini primerov kaznovani z denarnimi kaznimi, za vožnje v vinjenem stanju pa so jim tudi odvzeli vozniško dovoljenje za čas od enega do treh mesecev.

Največ prekrškov zoper javni red in mir je bilo na območju Rogaške Slatine, zatem na šmarskem področju, najmanj pa na Kozjanskem. Kršitelji so v večini primerov iz sosednjih naselij in iz krajev krapinske občine. Pri teh prekrških je v 70 odstotkih vzrok alkohol. Starejši se največkrat »spoprimejo« zaradi neurejenih sosedskih odnosov, mladoletniki pa so objestni, ko vasujejo. Med njimi pride največkrat do prepira zaradi ljubosumnosti.

Vsi kršitelji so skupno plačali 5,6 milijonov starih dinarjev denarnih kazni, prebili 397 dni v zaporu, v 51 primerih pa so bili kaznovani z ukorom.

Značilno za šmarsko občino je nenehen porast prekrškov zoper javni red in mir. Po mnenju občinskega sodnika za prekrške s še strožjim kaznovanjem ne bo mogoče doseči zaželenega uspeha. Potrebno bo več preventivnega dela, zlasti družbenih organizacij.

Davčne olajšave

Na zadnji seji občinske skupščine v Slovenskih Konjicah so razpravljali in sklepali o spremembah odloka o davkih in prispevkih občanov. Pri tem so uvedli nekatere davčne olajšave za kmete, ki nimajo dovolj lastnih delavcev in pa za kmete borce. V številkah pravzaprav ne gre za velik znesek, toda za davkoplačevalce je znižanje okrog 2 milijona 700 tisoč starih dinarjev že kar pomembno.

SLG CELJE

Petek, 3. junija 1966 ob 20. uri:
Agatha Christie: MIŠELOVKA. Gostovanje Mestnem gledališču ljubljanskem.
Nedelja, 5. junija ob 15.30 uri:
Agatha Christie: MIŠELOVKA. Izven abonma. Vstopnice bodo v prodaji dan pred predstavo od 18.30 do 19.30 ure, na dan predstave pa dve uri pred začetkom.
Torek, 7. junija ob 12. in 20. uri:
Miloš Mikeln: INVENTURA 65. Gostovanje v Murski Soboti.
Četrtek, 9. junija ob 20. uri:
Miloš Mikeln: INVENTURA 65. Gostovanje v Sevnici.
Sobota, 11. junija ob 16. uri:
Agatha Christie: MIŠELOVKA. Abonma za delovne organizacije in izven. Vstopnic je še dovolj na razpolago.
Sobota, 11. junija ob 19.30 uri:
Agatha Christie: MIŠELOVKA. Sobotni abonma in izven. Vstopnice so še na razpolago.
Nedelja, 12. junija ob 19.30 uri:
Agatha Christie: MIŠELOVKA. Nedeljski večerni abonma in izven.

DESETI BRAT GOSTUJE

Po večkratni uprizoritvi Desetega brata na Polzeli se je dramska sekcija odločila, da bo obiskala še nekatere druge kraje. Najprej so se odpravili v Zreče. Čeprav je zreška publika izredno nehvaležna, je bil obisk vendarle presenetljiv. Dvorana je bila nabito polna in ko so ljudje odhajali, so bili nadvse zadovoljni. Enako lep sprejem so igralci doživeli tudi v Škofji vasi in Šempetru ter na Trnavem.

Jože Ogrinc

Pred dnevi so v Rimskih Toplicah ob zelo veliki udeležbi tamkajšnjega prebivalstva pokopali Jožeta Ogrinca.

Pokojni se je rodil 14. 5. 1899 v Zamostecu pri Ribnici, v Rimske Toplice pa je prišel v letu 1922. Bil je vseskozi zaveden Slovenec, zato se mu ni bilo težko odločiti za sodelovanje v narodno osvobodilni borbi.

Po osvoboditvi ga najdemo v vseh družbeno političnih organizacijah, kjer je bil cenjen kot zelo aktivni in požrtvovalni družbeno politični delavec; zlasti pa je bila njegova pomoč vidna pri utrjevanju ljudske oblasti, zato so ga volivci iz Rimskih Toplic izvolili v dveh zaporednih mandatnih obdobjih za predsednika takratnega krajevnega odbora.

Nazadnje je Jože Ogrinc vodil več let društvo upokojencev.

Delo pokojnega je bilo vidno vsepovsod, zato ga bodo občani ohranili v trajnem spominu.

KONČNO PROSTORI

V Žalcu so se občani, predvsem pa zaposlene matere že vrsto let borile za otroško varstveno ustanovo, ki bi naj prevzela del njihovega bremena. Delovni kolektivi, predvsem pa kmetijski kombinat, so v veliki meri poskrbeli za varstvene ustanove na območjih, kjer bivajo njihovi delavci. Tako so v večjih industrijskih centrih imeli prej urejene otroške vrtce, kot pa v samem Žalcu.

V Žalcu dolgo niso mogli najti ustreznih prostorov. Po preselitvi občinskega sindikalnega sveta in mladinskega komiteja v nove prostore pa so dosedanje prostore namenili otroškovarstveni ustanovi. Tako bodo v kratkem za silo rešili ta pereč problem, ki so ga občani že vrsto let postavljali v ospredje.

Obveščamo občane celjske komune, da bomo v prihodnji številki v posebni prilogi natisnili statut stanovanjskega podjetja, ki bo urejal vsa vprašanja s področja stanovanjske politike. Občani bodo svoje pripombe pismeno posredovali stanovanjskemu podjetju.

ZAMD ŠLANDER PO SVETU

AMD »Šlander« v Celju je že lani uvrstil v svojo dejavnost tudi organizacijo skupinskih izletov po domovini in v tujino. Četudi lani ta organizacija še ni dosegla najboljših uspehov, je očitno, da letos zanimanje za takšne izlete narašča.

Prvega letošnjega izleta na Madžarsko se je udeležilo 38 članov s 13 vozili. Ta izlet je bil 9., 10. in 11. aprila. Uspešna organizacija in dejstvo, da je AMD »Šlander« uredil vse potrebno za potovanje (udeleženci so plačali samo stvarne stroške), je vzpodbudila tudi druge in naslednjega izleta ob prvem maju v Rovinj se je udeležilo že nad 90 članov. AMD »Šlander« je omogočilo udeležencem prenočišča v weekend naseljih po 400 S-din na osebo.

Zaradi velikega zanimanja za tovrstne izlete bo AMD »Šlander« letos organiziral še tri potovanja v tujino: v Avstrijo in po Češki, Bolgariji in Romuniji ter dva ali tridnevni izlet na Grossglockner. Tudi pri teh potovanjih bodo člani plačali le stvarne stroške, AMD pa bo uredil vse potrebno za potovanje.

TV od 5. 6. do 11. 6.

Nedelja, 5. 6. 1966:
9.25 Poročila (Zagreb); 9.30 Kmečka oddaja (Zagreb); 10.00 Tisočkrat zakaj? — oddaja za otroke (Beograd); 11.30 Lassie — serijski film (Ljubljana); Nedeljsko popoldne: 18.45 Zlata doba komedije (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.45 Kako živi in se zabava Pulj (Zagreb); 21.45 Veliki podvigi — serijski film (Ljubljana); 22.35 Zadnja poročila (Ljubljana);

Ponedeljek, 6. 6. 1966:
11.40 Televizija v šoli: Toplotni viri (Ljubljana); 17.35 Tečaj angleškega jezika (Beograd); 18.05 Lolek in Bolek — poljska risanka (Ljubljana); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Zanimivosti (Ljubljana); 19.15 Tedenski športni pregled (Beograd); 19.40 Lesni sejem v Ljubljani (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 TV drama (Zagreb); 21.30 Biseri glasbene literature: Bellini — Casta diva (Beograd); 21.45 Portret slikarja Matije Skurjemija — Portreti in srečanja (Zagreb); 22.00 Poročila (Beograd);

Torek, 7. 6. 1966:
.....Prenos kongresa SZDL Jugoslavije (Beograd); 18.15 Boj za obstanek — serijski film (Ljubljana); 18.45 Torkov večer (Ljubljana); 19.00 Svet na zaslonu (Ljubljana); 19.45 TV obzornik (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik in poročilo s kongresa SZDL (Beograd); 20.30 Nastopa KUD Branko Krsmanović (Beograd); 21.15 Kratek film (Beograd); 21.30 Poročilo s kongresa SZDL Jugoslavije (Beograd);

Sreda, 8. 6. 1966:
17.05 Poročila s kongresa SZDL Jugoslavije (Beograd); 17.40 Tik Tak: Glasbene slike (Ljubljana); 17.55 Slike sveta (Beograd); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Glasbena sreda (Zagreb); 19.15 Mozaik kratkega filma (Ljabljana); 19.40 TV prospekt (Zagreb); 19.54 Intermezzo (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Molière: Učene ženske — predstava Drame SNG (Ljubljana); 22.10 Jubilejna pesem APZ Tone Tomšič — II. del koncerta (Ljubljana); 22.55 Poročilo s kongresa SZDL Jugoslavije (Bograd);

Četrtek, 9. 6. 1966:
11.00 Tečaj angleškega jezika (Beograd); 14.00 Trst: Kolesarske dirke Giro D'Italia (do pribl. 16.00); Eurovizija); 16.10 Televizija v šoli: Toplotni viri (Ljubljana); 16.35 Rdeči signal — oddaja o prometu (Beograd); 17.40 Združenje radovednežev — oddaja za otroke (Zagreb); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Reportaža studia Sarajevo (Zagreb); 19.10 Glasbene marginalije (Zagreb); 19.40 TV pošta (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.20 Aktualni pogovori (Beograd); 21.10 Oddaja narodne glasbe studia Sarajevo (Zagreb); 21.20 Kulturna panorama (Ljubljana); 22.20 Zvegla potepuhova — poezija Branka Rudolfa (Ljubljana); 22.30 Poročilo s kongresa SZDL Jugoslavije (Beograd);

Petek, 10. 6. 1966:
17.30 Pogovori o slovenščini Ljubljana); 18.00 Mali svet — oddaja za otroke (Zagreb); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Človek in proizvodnja (Ljubljana); 19.15 Karavana — reportaža (Beograd); 19.40 Rezerviran čas (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Vsi moji sinovi — ameriški celovečerni film (Ljubljana); 22.00 Zadnja poročila (Ljubljana); 22.15 Koncert sodobne glasbe (Beograd);

Sobota, 11. 6. 1966:
15.30 Poročila (Skopje); 15.30 Telovadni izlet — prenos (Skopje); 16.10 Kje je, kaj je — oddaja za otroke (Beograd); 16.30 Prenos športnega dogodka (Beograd); 18.15 Vsako soboto — pregled TV sporeda za prihodnji teden (Ljubljana); 18.25 TV obzornik (Beograd); 18.45 Mladinska igra (Beograd); 19.25 Ko sem bil še majhen (Beograd); 19.40 Cik Cak (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Festival slovenske popevke — prenos (Ljubljana); 21.30 Zabavna oddaja (Beograd); 22.30 Hitchcokc vam predstavlja (Ljubljana); 23.20 Zadnja poročila (Ljubljana);

V poneđeljek se je mudila v Celju kot gost Delavske univerze amaterska skupina Ljudske univerze iz Leverkusena. Skupina je pred tem nastopila že v Ljubljani, gostovala pa bo še v nekaterih drugih mestih. Za celjsko občinstvo je uprizorila dve enodejanki: Helmo Burgstallerjevega »Norca iz Chouvillea« in »Pravljico« Curta Goetza. Nastop v dvorani Narodnega doma so si ogledali ljubitelji amaterskega gledališkega dela in precej mladine, ki pa je žal med predstavo delala preveč hrupa. Po nastopu se je skupina iz Leverkusena pogovorila s predstavniki celjske Delavske univerze in Delavskega odra ter tako prijateljsko izmenjala nekaj podatkov o delovanju enih in drugih. Na posnetku vidimo prizor iz enodejanke »Norec iz Chouvillea«.

ZBOROVANJE UČITELJEV

Prejšnjo soboto se je v Rogaški Slatini zbralo blizu 80 učiteljev na sindikalnem sestanku, na katerem so poleg stanovskih vprašanj obravnavali predvsem problematiko v zvezi s težavnimi otroki. V skoraj dveurnem predavanju je prof. Albin Podjavoršek iz Celja na temo Učitelj in težavni otroci prikazal udeležencem sodobne poglede na prizadete otroke in mladino kakor tudi, kako rešujemo konkretna vprašanja otrok in mladine z motnjami v duševnem in telesnem razvoju. Udeležencem je obrazložil pomen kategorizacije in evidence teh otrok in jih seznanil s to dejavnostjo na področju bivšega okraja.

V razpravi so diskutanti ugotovili, da posvečajo na šmarskem področju temu problemu premalo pozornosti in da bi bilo nujno nadoknaditi zamujeno. Čeprav je v šma ski občini določeno število pre vsem mentalno prizadetih otrok bi bilo v smislu obstoječih zakon izvesti kategorizacijo, je za mno še niso izvedli. Zanimivo je, da im jo v tej občini samo posebnošolsk razrede, ki so priključeni osnov šoli v Rogaški Slatini. Po zakoniti predpisih ne bi smel biti v osno no šolo sprejet noben učenec, ki bil pred tem kategoriziran. Zara tega bi bilo nujno, da bi vsi pristo ni činitelji mislili na izvajanje te predpisov ter tudi poskrbeli za t ste, ki so potrebni posebnega šol nja in jim je treba pomagati. Vs kakor bi morala šmarska občina tem pogledu pomagati tudi širš družba, da bi tako lahko v pol meri ustvarili pogoje za šolanje i usposabljanje prizadetih otrok.

Žalsko kulturno pismo

Dragi Tone!

Ti si človek, ki ga imam iskreno rad. Spoštovanje imam do Tebe. Navaden, preprost, delaven in prav nič domišljav. Sovražim domišljavost in globoko cenim iskreno tovarištvo. Cenim pa te tudi zato, ker nisi le iz mesa, temveč imaš tudi dušo. Prostrana je ta Tvoja livada, prav nič okrnjena, naravna, taka pač, kot biti more. Kar vidim, kako cveto rožice. In še je prostora za druge. Tone, še eno ti vsadim na livado, ki jo imenuješ srce, ki ji praviš — duša.

Pristna savinjska korenina si, pa ne živiš med nami in ne veš, da se pri nas marsikaj kultrnega dogaja. Je že tako, da tisto, kar je manj kulturno, obesimo na največji zvon, mnoge rože, ki zares dehtijo, pa puščamo veneti, dokler jih popolnoma ne zavržemo.

Tu mislim na knjigo, ki ima naslov: SAVINJSKI ZBORNIK II. Zares mi je težko, neko čudno razočaranje mi veje iz prsi: nihče se ni ojunačil in o knjigi napisal vsaj nekaj pohvalnih besed. Da, za kulturne dogodke je tako malo prostora; uredniki, novinarji, recenzenti zanje skoraj nimajo časa. Vidiš, zato pišem odprto pismo. Morda bodo moje besede še koga ogrele in bo kupil to knjigo. Vsak Savinjčan bi jo moral imeti. Prav zares. Zdaj pa samo nekaj skopih podatkov:

SAVINJSKI ZBORNIK II obsega štiristo trideset strani. V njem najde bralec mnogo snovi o prelepi Savinjski dolini. Kdor knjigo prebere, spozna kraje, ljudi in njih navade, vidi, občuti njih preteklost, sedanjost in gleda z njimi bodočnost. Savinjčan sem, pa me je kar sram, da o tej prelepi deželici tako malo resničnega vem. O, zdaj se je s tem vsaj malo zjasnilo. Prebral sem zbornik od strani do strani in še ga bom bral. Moram ga. Je po svoje res zanimiv. Seveda, kaka visoka umetelnost to ni. Važnjo je, da je bralcu razumljiv. In to je. Tudi sodelavcev je precej. Menda sem jih naštel kar dvajset! Zdaj pa še nekaj zanimivih naslovov: pesem Savinjski dolini, Žalec — naselje in prebivalstvo, Zaosnove urbanizacije v žalski občini, Pesmi, Domačija Jakovčevih, Bodice in kresnice, Spomini na Ponikvo, Tepeno otroštvo, Granitna glava, Ob braslovškem grobu, Esej o Kajuhu, Nedokončana drama, Oris razvojnih teženj povojne slovenske dramatike, Bajeslovni prizori na šempetrskih reliefih, Nova Rimska nekropola v Šempetru, Prazgodovinska gomila v Pongracu, Nekaj misli o gospodarstvu žalske občine, Nova tehnologija v proizvodnji hmelja, Savinjsko turistično področje, Lovstvo v Savinjski dolini, Razvoj in perspektive šolstva v žalski občini, Razvitost in razvoj zdravstvene službe v občini Žalec, Preteklost Savinjske doline od davnih do današnjih dni in Pomembnejše savinjske kulturne osebnosti...

Imen sodelavcev ne bom našteval. Nekateri izmed njih so znani in kar precej slavni. Sicer pa slava ni najvažnejša stvar na tem svetu. Le to ti moram reči, da so prispevki na dostojni višini, nič preveč učeno napisani. Pa me pri vsem tem srce boli, ko pridem v našo žalsko knjižnico, pa gledam nekaj stolpičev SAVINJSKEGA ZBORNIKA II. In v teh stolpičih je menda kakih dva tisoč izvodov. Tako je pač včasih z našo kulturo: na eni strani predraga, na drugi pa je ne znamo posredovati ljudem. Dovolimo, da tisoč izvodov počiva v miru, da se počasi zavijajo v prah in črke bledijo, ne da bi jih videle človeške oči. Zares me je sram in čutim se krivega, da je temu tako. Dvatisoč petsto dinarjev je res precej. Ali pa tudi ne. Vsekakor bi jaz te izvode pocenil in jih dal med ljudi. Veš, ljudje radi bero, prejradi, le mi, ki se delamo slavne, učene, smo v bistvu prazni, naša duša je sita praznih besed.

Dragi Tone, ne bom več besedičil. Povedal sem teh nekaj misli in vem, da me boš razumel. Saj nisi slaven in ne umeten inteligent, nisi bogat na telesu, temveč na duši, nisi viden v množici, pač pa si trden in zdrav člen te ogromne verige. Zagotovo te obiščem. Prinesem ti en izvod SAVINJSKEGA ZBORNIKA II v dar, in videl boš, da nisem lagal. Lepo in iskreno te pozdravlja Tvoj zvesti prijatelj.

Drago (K.)

ZAPOJMO PESEM KOT LE MLADOST JO ZNA

Koncert akademskega pevskega zbora »TONE TOMŠIČ«

Naslov našega poročila je prvi verz pesnika Menarta iz posvetila zboru. Jedrnati moto je bogata vizitka, je izpoved njegovega poslanstva. Radovan Gobec je besedilo uglasbil.

Programska brošurica nas seznani z dvajsetletnim delom zbora, hkrati pa poda zgoščeno sliko prve faze pod vodstvom Franceta Marolta. Izpod peresa Rafaela Ajleca pa dobimo obrobne opazke o kompozicijah tega večera, ki je studiozno sestavljen in zajema stare mojstre, pa vse do sodobnih skladateljev. V dobrem pomenu besede je bil to stilni koncert. Ko je Marolt kot prvi utiral smeri tako pojmovanega koncerta, je naletel na odpor tedanje kritike, ki je danes povsem premagan. Odpiral je vrelce našega starega izročila, kot je to delo opravil Bela Bartok za Madžarsko. Tem zapisom so dali koncertno formo komponisti prefinjenega posluha za duha dobe (Marolt, Tomc). Narodno pesem je razširil in poglobil mimo do tedaj znanih dobrih in skromnih priredb. Povzdignil jo je na raven mednarodne vokalne muzike.

V prvem delu so dobili besedo naši stari mojstri (Gallus, Plavec, Poš). Skupini renesančnih in baročnih mojstrov se je priključila Tomčeva Balada o mlinarju. Svojčas jo je komponist priredil za Maroltov moški zbor, zdaj pa jo je prekomponiral za mešani zbor. Spominjam se še Maroltove interpretacije te pesmi, ki nam je pomenila prepričljiv vrh estetsko-glasbenega poustvarjanja. Če je Munih presegel ta vrh, mu je bil tu v trdno oporo komponist Tomc. Korenike balade o mlinarju segajo globoko v naš zgodnji srednji vek. Kaj lepšega in glasbeno bolj globokega si iz tistih starih dob ne moremo predstavljati! APZ pa ni le zazrt v stara izročila, budno spremlja delo sodobnih ustvarjalcev. Povsem na novo je organično vključil partizansko, ljudsko, bojno pesem. Ne plaši se tehnično zahtevnih kompozicij Šivica, Srebotnjaka in Gabrijelčiča. Pahorjev Oče naš na tekst Ivana Cankarja je vso dvorano pretresel do dna. Le v nekaj izvedbah se spominjam tega dela, ki so piscu dale skrivljeno podobo kompozicije. Z veseljem korigiram zmoto in se pridružujem onim, ki to veličastno glasbo ocenjujejo kot klasično delo.

Občuteno in naturalistično petje številnih zborov je načelno premagano. Umakniti se mora poglobljeni pevski reprodukciji v neštetih odtenkih. Na slavnostnem koncertu je bilo nekaj del, ki so ta večer doživela krst. Tako, se zbor, dirigent in komponist dopolnjujejo v rasti naše pevske kulture. Kar štiri točke so pred nami zažarele povsem na novo. (Gallus, Livide quare tibi, Tomc, Balada o mlinarju, narodna iz Ziljske doline, Srebotnjakovi Temni bori in Gabrijelčičeva Jesen).

Že v početku sleherne točke so na mah pritegnili poslušalce in ga povedli v srž sleherne kompozicije. Poslušalec ne utegne ugibati o tehniki petja, o interpretaciji pevovodje. Od prvih akordov do zadnjega je resnično doživljeno petje, ki je optimum poustvarjanja. Munihova volja osvaja pevce in jih povzdigne v doživljanje teksta, kompozicije in interpretacije. Med predihi se človek sprašuje, kako neki potekajo vaje, ki morajo biti za pevce in dirigenta trde. Kar zaslutiš, kako raste arhitektonika skladbe v muzikalno formo, ki lebdi dirigentu pred duševnimi očmi. Na sporedu ni bilo točke, ob kateri bi publika ostala tožno nezainteresirana. Nikakega spogledovanja z artizmom, nikakih efektov virtuoznih manir. Moč interpretacije črpajo iz skadbe, ki jo žele posredovati sočloveku pristno, čisto, naravno.

Marko Munih je prejel kot diplomant akademije Prešernovo nagrado. Že ta dosežek govori zase. Akademski zbor vodi od oktobra lanskega leta. Mlad je, šola mu je dala vse, kar zmore. Dobri šoli se pridružuje naravni dar za vokalno poustvarjanje in ta dar je redek. Rezultati njegovega dosedanjega dela so izjemno vrhunski.

Dobro Maroltovo izročilo je sedanji zbor vsrkal vase, njegova organična rast je za našo pevsko kulturo dragocena. Pevci ne vztrajajo na doseženih pozicijah, marveč svoje petje razvijajo v vse bogatejšo reproduktivnost. Menim, da smo vsi brez izjeme radostno pretreseni.

V Celju smo v dvajsetih letih kaj redko slišali APZ. Kje tičijo vzroki? Ne moremo si predstavljati, da se ta zbor namenoma izogiba našega mesta. V zboru pojejo študentje iz vseh krajev Slovenije, že po tej strukturi so naša vseslovenska pevska družina. Če naša Koncertna poslovalnica ne more povabiti Slovenske filharmonije, je vzrok finančne narave. Za APZ to ne drži.

Celjska koncertna publika bi kaj rada videla enkrat letno ta zbor na odru in poslušala njegovo petje, ki je eldorado zborovskega petja, ki »mladost, veselje in lepoto nosi, iz naših src do vašega srca«!

A. S.

IN MEMORIAM SLAVI CELJSKIH GIMNAZIJCEV

Včeraj zbor in nikdar več?

POTEM KO JE POLNIH DVANAJST LET RAZVESELJEVAL STEVILNE POSLUŠALCE IN LJUBITELJE, KO JE POŽEL MNOGA PRIZNANJA IN LOVORIKE, KO SI JE USTVARIL RENOME, KI GA IMA LE SE REDKOKAK ZBOR, JE LANI PRIBLIZNO OB TEM ČASU MLADINSKI ZBOR CELJSKE GIMNAZIJE PRENEHAL DELOVATI.

Prišle so počitnice, začelo se je novo šolsko leto in Celje je nekako spregledalo vrzel, ki je nastala. Šele na majski reviji mladinskih pevskih zborov so nekateri prav začudeni ugotovili, da gimnazijski zbor ne sodeluje. Mnogi so ob tej priložnosti tudi prvič slišali, da ga sploh ni več. In nekdo je dejal, da je to drugi celjski kulturni škandal.

Za tiste, ki ne poznajo zgodovine tega mladega pevskega kolektiva, nekaj podatkov: zbor je pred enaindvajsetimi leti ustanovil profesor Egon Kunej, ki je bil tudi njegov edini dirigent. Veliko ljubezni in truda je vložil v mlade ljudi. Z leti je zbor postajal kvalitenejši in kmalu so ga poznali ne samo v širši okolici. Na mladinskih pevskih festivalih je bilo prvo mesto celjskemu zboru skoraj rezervirano, na mnogih gostovanjih in nekaterih turnejah po Jugoslaviji pa so mlade pevce navdušeno sprejemali. Tudi ob lanskem jubilejnem koncertu, ko so proslavili 20-letnico svojega delovanja, je pevski zbor potrdil svojo kvaliteto. Odšli so še na turnejo, posneli pri ljubljanskem radiu nekaj najlepših pesmi, potem pa se čisto preprosto — razšli. Ob tem tako presenetljivem dejanju pa je prav gotovo najbolj neverjetno to, da je ukinitev zbora odjeknila kot najobičajnejši in najbolj nepomemben dogodek. Kazalo je, kot da tudi na gimnaziji niso bili preveč prizadeti, saj kakšnih resnih poskusov, da bi zbor ohranili, ni bilo.

Direktor gimnazije, profesor Ivan Grobelnik se s to domnevo ni strinjal: »Z odločitvijo, da zbora ne bo, smo se težko sprijaznili,« je dejal. »Bil je namreč zelo potreben. Ne samo zaradi številnih proslav in drugih prireditev, temveč predvsem za to, ker je kvalitetno in prepotrebno dopolnilo glasbeni vzgoji, ki je že tako zelo skopo odmerjena. Toda z zborom je bilo tudi precej težav. Delo v njem je bilo temeljito in trdo, pa tudi profesor Kunej je večkrat omenjal, da zaradi preobremenjenosti in slabega zdravja zbora ne bo mogel več dolgo voditi. Lani, ko je zbor praznoval dvajseto obletnico, so urnik še bolj napeli in dijaki so začeli na vaje prihajati zelo neredno. Koncert so še uspešno pripravili, tudi turnejo po Istri, potem pa je profesor Kunej sporočil, da bi zbor vodil v prihodnjem letu samo še pod pogojem, če bi lahko zagotovili popolno disciplino. Anketa med dijaki pa je pokazala, da iz prijavljenih ne bi mogli sestaviti zbora, kakršen je deloval pred leti. Da bi se izognili polovičarstva, smo se odločili, da počakamo do prihodnjega šolskega leta.«

Zanimalo nas je, kaj pravi o vsem tem profesor Egon Kunej, dirigent, ki je bil z mladimi pevci polnih dvajset let tako povezan:

»Pogoji, pa tudi moje zdravje, so bili taki, da nisem mogel nadaljevati. Predvsem pa prvo. Opešala je disciplina, ker z dijaki nisem imel drugega stika kot pri vajah, tudi vplivati nisem mogel nanje tako kot bi sicer lahko; nismo imeli prostora, kjer bi bili lahko nemoteno vadili itd. Zdržali smo sicer dokler je šlo, potem pa smo se morali posloviti. Najbolj pa me je presenetilo to, da so ukinitev zbora tako na gimnaziji, kot tudi drugje, tako mirno sprejeli. Začeti znova pa bo seveda veliko težje...«

»Gimnazija ne bo ostala brez zbora«, je zatrdil profesor Grobelnik. »Prihodnje šolsko leto pride na šolo tovariš Vrtačnik, ki bo prevzel tudi glasbneo vzgojo dijakov. Tako bomo končno lahko oboje povezali in dopolnjevali. Zbor bomo torej formirali znova, vključili vanj čimveč drugošolcev in upamo, da bo čez nekaj let zbor pripravljen tudi za trše preizkušnje...«

Konec je torej razveseljivejši od začetka. Toda ne glede na obljubo, da se bodo jeseni spet oglasili s svojo lepo, mlado pesmijo, bo najdaljši odmor v zborovem obstoju še zmeraj ostal; enako nelogičen in nekoristen!

I. B.

KOMPAS OBVEŠČA

VABIMO VAS NA IZLETE:

1. Julija 1966 8-dnevni dopust na AZURNI OBALI. Prijave do 4. junija 1966.

2. 3-dnevni avtobusni izlet v VERONO, VICENZO in PADOVO. Prijave do 10. junija.

3. 1-dnevni avtobusni izlet na BELOPEŠKA JEZERA, OSOJSKO in KLOPINJSKO JEZERO.

4. 8-dnevno potovanje z letalom v SOVJETSKO ZVEZO v septembru 1966.

5. PARIZ od 6. do 13. julija 1966. Kombinirano potovanje z avtobusom in vlakom. Prijave do 5. junija 1966.

6. 13-dnevno potovanje PO VZHODNI EVROPI. Prijave do 30. junija 1966.

7. KOLEKTIVI IN INDIVIDUALCI! Prijavljajte se za 2 ali 3-dnevne izlete v TRST in BENETKE.

8. 2-dnevni avtobusni izlet na GROSSGLOCKNER.

9. 2 ali 3-dnevni izleti v BUDIMPEŠTO.

10. 2 ali 3- dnevni izleti na DUNAJ.

11. 1-dnevni izlet v TRST. Prijave do zaključenega števila.

12. Dopust na AZURNI OBALI v juliju 1966. Prijave do 4. junija 1966.

13. 6 dni po AVSTRIJI, ŠVICI in ITALIJI. Prijave do 30. maja 1966.

14. PO SREDOZEMLJU! 12- dnevno potovanje z luksuzno ladjo v oktobru.

KOLEKTIVI! Poslužujte se naših kvalitetnih prevozov, ki Vam jih nudimo po zelo znižanih cenah v najsodobneje opremljenih avtobusih tipa »MERCEDES«.

PRED VSAKIM POTOVANJEM ALI IZLETOM OBIŠČITE TURISTIČNO PODJETJE »KOMPAS« CELJE, TOMŠIČEV TRG 1, TEL. 23-50.

MALI OGLASI

PRODAM

WEEKEND hišico z električno napeljavo ob robu gozda in okoli 900 m² zemljišča — 12 km od Celja ugodno prodam. Kočica je primerna tudi za stalno bivanje. Pojasnila pri M. Rožman, Ljubljana — Strossmayerjeva 8/III.

KOPALNO peč prodam ugodno. Naslov v upravi lista.

ENONADSTROPNO delno dograjeno hišo v središču Ponikve prodam. Vseljiva soba in kuhinja. Elektrika in voda v hiši. Cena 4,600.000 S-din. Kumberger — Ponikva pri Grobelnem.

KOMBINIRAN italijanski otroški voziček prodam. Lotrič, Celje, Pinterjeva 4a.

OTROŠKI globok voziček skoraj nov prodam. Cijan, Dolenja vas 6, Prebold.

ELEKTROMOTOR 1-fazni 1,50 KS prodam. Z. I. Zagrad 4.

DVA meseca stare pse čuvaje nemške pasme prodam. Celje — Cret, baraka desno pred mizarstvom Stuklek.

STIRIKVADRATNO hmeljsko sušilnico dobro ohranjeno — 10 0 l pločevinasti sod prodam. Kranjec, Orla vas 10 — Braslovče.

STREŠNO opeko rabljeno prodam. Teharje 10.

KRAVO 7 mesecev brejo (tretje tele) prodam. Naslov v upravi lista.

GUGALNI stol iz upognjenega lesa prodam. Deniša, Breg 11 — Celje.

NOV italijanski superavtomatski pralni stroj »ZOPPAS« (5 kg) proda: Hermina Čakš — Celje, Delavska 18.

KUPIM

PING-PONG mizo, dobro ohranjeno kupim. Celje, Kajuhova 12.

STANOVANJA

ZAMENJAM trosobno stanovanje v centru za enako ali manjše izven mesta. Naslov v upravi lista.

DVOSOBNO komfortno stanovanje zamenjam za enako ali večje v bloku. Naslov v upravi lista.

USLUŽBENKA išče sobo v Nazarju ali Mozirju. Možnost ogrevanja pozimi zaželena. Cenjene ponudbe pošljite na naslov: Marjana Rupnik — G. G. Nazarje.

DEKLE išče opremljeno sobo. Naslov v upravi lista.

ZAPOSLITEV

GOSPODINJSKO pomočnico sprejme: Olga Kovač, Otok 17 od 15. ure dalje.

16-LETNO dekle z uspešno opravljeno osnovno šolo, gre za vajenko v gostinstvo, kuhinjo ali frizerko, lahko tudi v zasebni sektor. Pogoj: stanovanje. Cenjene ponudbe pošljite na naslov: Silva Zupanc, Liboje 16, Petrovče.

RAZNO

IZGUBLJENO žensko kolo »Rog« dobite na naslovu v upravi lista.

VEDNO vesel fant, s hišo in stalno službo, želi spoznati preprosto dekle od 17 do 22 let starosti. Zaželena je fotografija. Pismene ponudbe pod šifro »Srečna boš pri meni«.

Tovarišici Mariji Venišnik iz Preserja 10 pri Braslovčah čestita k uspešno opravljenem vozniškem izpitu za poklicno voznico in želi srečno vožnjo — nekdo.

DOBRNA — PIRAN! Nudim kadarkoli v Piranu sobo z dvemi ležišči (možnost kuhanja) za 1 mesec, za sobo pod enakimi pogoji v Dobrni. Frančiška Suc, Ljubljana — poštno ležeče.

POROČNE prstane po zadnji modi izdeluje zlatar v Gosposki 5, Ljubljana (poleg univerze).

PREKLIC

Podpisani Obrez Martin, delavec iz Voduc št. 20, p. Gorica pri Šlivnici preklicujem žaljivke, ki so bile izrečene Boršič Ivanu in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

CINKARNA CELJE — Metalurško kemična industrija

RAZPISUJE

v šolskem letu 1966/67 naslednje štipendije za šolanje v šolskem industrijskem kovinarskem centru v Štorah:

10 štipendij za poklic strojnega ključavničarja

6 štipendij za poklic strugarja

4 štipendije za poklic rezkalca

Pogoj za dodelitev štipendije imajo učenci, ki so najmanj z dobrim uspehom zaključili osemletko, ki so telesno in duševno zdravi in ki niso starejši od 17 let.

Prednost pri razpisu imajo otroci, katerih starši so člani kolektiva Cinkarne ter otroci članov ZB. Kandidati naj poleg lastnoročno napisane prošnje predložijo tudi originalna spričevala o uspešno dokončani osemletki ter zdravniško spričevalo, izdano od Obratne ambulante Cinkarne Celje.

Prošnje sprejema Center za strokovno izobraževanje Cinkarne Celje, do 30. junija 1966.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

Ivana Horvata

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje, izkazali sožalje in nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Lepa hvala podjetju Avto Celje za vence in številno udeležbo na pogrebu. Iskrena hvala č. č. duhovščini za opravljene pogrebne obrede in ganljive poslovilne besede. Hvala pevskemu zboru za zapete žalostinke.

Vsem in vsakomur iskrena hvala.

Neutolažljiva žena Rozalija ter sinovi in hčerke z družinami.

Šentjur pri Celju, 25. 5. 1966.

INDUSTRIJSKO PODJETJE »PETA« RADEČE

potrebuje več nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev za priučitev na delovnih mestih brušenja in lakiranja. Poleg tega razpisuje tudi delovno mesto mizarja.

Pogoji: da je prosilec duševno in telesno zdrav, da ima dokončano osemletko, za delovno mesto mizarja se zahteva strokovna izobrazba kvalificiranega delavca in veselje do dela v lakirnici.

Za vsa delovna mesta velja poiskusna doba po pravilniku o delovnih razmerjih. Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Stanovanja ni na razpolago.

Rok za razpis teče 15 dni od dneva razpisa.

Da boste imeli klobuk pripravljen za jesenski čas, ga ne spravite v omaro, temveč ga oddajte v čiščenje in popravilo

KLOBUČARSTVU TOMAŽIN — CELJE, Tomšičev trg 17,

kjer izdeluje po naročilu tudi nove moške in otroške klobuke in razne športne čepice.

EKONOMSKA ŠOLA V CELJU

sprejme za šolsko leto 1966/67 v prvi razred absolvente osnovne šole, katerih starost 1. septembra 1966 ne presega 17 let in ki opravijo sprejemni izpit iz slovenskega jezika, tujega jezika in matematike.

Sprejemni izpiti bodo 22. junija 1966 ob 8. uri iz slovenskega jezika in ob 14. uri iz tujega jezika ter 23. junija 1966 ob 8. uri iz matematike. Ustni del sprejemnega izpita pa bo 23. in 24. junija 1966.

Prijave za sprejem (obrazec DSZ 1,20), podpisane od staršev in kolkovane s 50 S-din, s priloženim zaključnim spričevalom osnovne šole in rojstnim listom ter priloženimi 100 S-din, sprejema uprava šole do 20. junija 1966.

EKONOMSKA ŠOLA V CELJU

bo odprla v primeru zadostnega števila prijavljenih 1. razred oddelka za odrasle. Vpisni pogoji so razvidni na oglasni deski šole.

Ravnateljstvo

TRGOVSKO PODJETJE »MERX« CELJE, Tomšičev trg 3, razpisna komisija ODS prodaja na drobno

razpisuje

prosta delovna mesta:

1. trgovskega poslovodjo za poslovalnico »SVETINA«

Pogoj: VKV trgovski delavec s 5-letno prakso na istem delovnem mestu — poskusna doba 3 mesece.

2. dva trgovska delavca za poslovalnici na območju Vojnika

Pogoj: KV trgovski delavec s 3-letno prakso in poskusna doba dva meseca.

3. mesarja za Samopostrežno poslovalnico Gaberje

Pogoj: KV mesarski pomočnik s 3-letno prakso — poskusna doba 2 meseca.

4. aranžerja za tehnični oddelek

Pogoj: šola za aranžerje s 3-letno prakso, ali KV trgovski delavec s 5-letno prakso — poskusna doba dva meseca.

Stanovanja niso zagotovljena!

Pismene ponudbe pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na splošni oddelek podjetja.

RAZPIS

Komisija za razpis delovnih mest MESTNE LJUDSKE KNJIŽNICE v Celju razpisuje na osnovi 20. člena Pravilnika o samoupravljanju in organizaciji dela MLK Celje delovno mesto

SAMOSTOJNEGA KNJIGOVEZA s polno zaposlitvijo

Razpis velja 14 dni po objavi.

Osebni dohodek po Pravilniku o delitvi OD.

Stanovanja zavod ne more nuditi.

ADMINISTRATIVNA ŠOLA CELJE

razpisuje

vpis v redni I. letnik, v I. letnik oddelka za odrasle ter v višji administrativni tečaj za šolsko leto 1966/67.

Vpis v redni I. letnik — 60 kandidatov.

Pogoji: da kandidatinja ni starejša ko 17 let, da do 20. junija predloži

— natančno izpolnjeno prijavo za vpis obr. 1,20, kolkovano za 0,50 N-din upravne takse;

— originalno spričevalo o končani popolni osnovni šoli, dijaki, ki se vpisujejo z drugih šol pa zadnje šolsko spričevalo;

— rojstni list ter

— 100 S-din za odgovor oziroma za vrnitev dokumentov;

— da uspešno opravi sprejemni izpit iz slovenščine, tujega jezika (angleščine ali nemščine) in iz matematike. Sprejemni izpit je obvezen le za kandidatinje, ki se vpisujejo neposredno iz osnovnih šol.

K sprejemnemu izpitu naj kandidatinje prinesejo 500 S-din za stroške sprejemnega izpita.

Sprejemni izpit bo pismeni:

22. 6. ob 8. uri iz slovenščine; 22. 6. ob 14. uri iz tujega jezika (angleščina ali nemščina); 23. 6. ob 8. uri iz matematike; 23. 6. ob 14. uri iz slovenščine — ustno; 24. 6. ob 8. uri po potrebi še ustno iz matematike in tujega jezika.

Vpis v višji administrativni tečaj (za pridobitev »popolne srednješolske« izobrazbe v administrativni stroki) — 30 kandidatov.

Pogoji: da je kandidatinja uspešno zaključila administrativno šolo;

da do 30. junija predloži:

— prošnjo (pola!) za vpis, kolkovano za 0,50 N-din upr. takse;

— spričevalo o zaključnem izpitu na administrativni šoli in

— izjavo o plačilu šolnine.

Vpis v oddelke za odrasle (že zaposlene osebe)

a) v I. letnik — 30 kandidatov.

Kandidati naj do 30. junija vložijo:

— prijavo (pola!) za vpis, kolkovano za 0,50 N-din upr. takse;

— izpisek iz rojstne matične knjige ali poročni list (ki ga šola kandidatu takoj po prijavi vrne);

— originalno spričevalo o končani osnovni ali drugi šoli;

— izjavo o plačilu šolnine;

— znamke za odgovor.

b) v višji administrativni tečaj (za pridobitev »popolne srednješolske« izobrazbe v administrativni stroki) — 30 kandidatov.

Kandidati naj do 30. junija vložijo:

— prijavo (pola!) za vpis, kolkovano za 0,50 N-din upr. takse;

— izpisek iz rojstne matične knjige ali poročni list (ki ga šola kandidatu takoj po prijavi vrne);

— originalno spričevalo o zaključnem izpitu na administrativni šoli;

— izjavo o plačilu šolnine;

— znamke za odgovor.

Prednost pri vpisu v oba oddelka za odrasle bodo imeli kandidati, ki jih bodo priporočile delovne organizacije.

Svet administrativne šole Celje

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 4. junija do 11. junija 1966 Marjan Tiselj, veterinar, Celje, Savinjska 3/II Savinjsko nabrežje, tel. 28-71

IZLETNIK CELJE

V sodelovanju s »Putnikom« Beograd organizira IZLETE PO JUGOSLAVIJI IN V INOZEMSTVO.

BUDIMPEŠTA — dvodnevni avtobusni izleti za kolektive in posameznike, datum potovanja po dogovoru.

BENETKE — TREVISO — UDINE — GORICA — TRST, dvodnevni avtobusni izleti za kolektive in posameznike.

TRST — MIRAMARE, enodnevni avtobusni izleti za kolektive in posameznike.

CELOVEC — VRESKO JEZERO — GOSPOSVETSKO POLJE, enodnevni avtobusni izleti, datum po dogovoru.

DUNAJ — BRATISLAVA — BUDIMPEŠTA, trijdnevni avtobusni izleti za kolektive in posameznike. Datum potovanja po dogovoru.

RIM — FIRENCE — BENETKE, 9-dnevno potovanje z avtobusom dne 13. maja, 17. junija, 8. julija, 2. septembra in 7. oktobra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

CAPRI — NAPOLI — RIM — BENETKE, 9-dnevno potovanje z vlakom dne 21. junija in 16. septembra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

PARIZ — NICA — MONTE CARLO — MILANO — BENETKE, 11-dnevno potovanje z vlakom dne 19. maja, 23. junija, 21. julija, 25. avgusta, 22. septembra in 20. oktobra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

SOLUN — ISTAMBUL — SOFIJA, 8-dnevno potovanje z avtobusom dne 22. maja, 26. junija, 17. julija, 14. avgusta, 18. septembra in 9. oktobra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

PO JUŽNI ITALIJI, BARI — NAPOLI — POMPEJI — COSENZA — MESINA — TAORMINA — CATANIA — PALERMO — CATANZARA, 12-dnevno potovanje z avtobusom dne 19. maja, 18. junija in 10. septembra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

BUDIMPEŠTA — KRAKOV — VARŠAVA — BERLIN — PRAGA — DUNAJ, 10-dnevno potovanje z avtobusom dne 18. maja, 13. julija, 28. septembra in 5. oktobra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

PO SOVJETSKI ZVEZI, vsak mesec 12-dnevna potovanja z vlakom in letalom. Udeleženci teh potovanj si bodo ogledali MOSKVO, LENINGRAD, KIJEV, RIGO in JALTO.

Vse programe in informacije navedenih potovanj zahtevajte v našem turističnem oddelku na TITOVEM TRGU 3 ter v poslovalnici Velenje, Krško, Mozirje in Krapinj.

IZLETNIK organizira potovanja po tu in inozemstvu z modernimi turističnimi avtobusi.

IZLETNIK posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov in tujih vizumov.

IZLETNIK rezervira postelje v spalnih vagonih, prodaja vozovnice za letalski promet za tu in inozemstvo.

IZLETNIK menja tuja plačilna sredstva.

Za cenjeni obisk se priporoča

IZLETNIK CELJE
tel 28-41

TURISTIČNE OBJAVE

PROSTE KAPACITETE

Dovolj prostih mest je v zdravilišču Dobrna ter v hotelih in pri zasebnikih v Rogaški Slatini.

Pravtako je dovolj prostora v vseh gostiščih in pri zasebnikih v Gornji Savinjski dolini.

PRIREDITVE

Celje — vsako nedeljo popoldne igra na STAREM GRADU ansambel Ocvirk narodno zabavno glasbo.

V hotelu CELEIA godba in ples vsako sredo in soboto, v SAMOPOSTREŽNI RESTAVRACIJI vsako soboto in na vrtu restavracije KOPER vsako sredo, soboto in nedeljo zvečer.

Rogaška Slatina — vsak torek ob 20. uri ples v Zdraviliškem domu, vsako sredo, soboto in nedeljo ples v restavraciji Pošta. 4. junija ob 20. uri VEČER JUGOSLOVANSKIH PLESOV IN PESMI 5. junija ob 10. uri PROMENADNI KONCERT.

IZLETI

12. junija prireja Olepševalno in turistično društvo Celje avtobusni izlet v Varaždin—Krapino in Krapinske Toplice, 26. junija pa avtobusni izlet na Ljubelj—Vršič—Zelenico. Prijave za oba izleta že sprejemajo v TURISTIČNEM INFORMACIJSKEM URADU CELJE v Stanetovi ulici poleg kina Metropol.

Ribiška družina Celje, razpisuje prosto delovno mesto ribiškega čuvaja. Interesenti naj se javijo v pisarni med uradnimi urami vsak torek, četrtek in soboto od 8. do 12. ure — Gledališka ul. štev. 2, soba 57, II. nadstropje.

ZAHVALA

Za izredno uspelo zdravljenje moje težke bolezni izrekam tov. Franu Robreku na Vinski gori pri Velenju najtoplejšo zahvalo ter ga zaradi njegovega plemenitega prizadevanja vsakomur priporočam.

Cecilija Storman, Vrh nad Laškim 11

OB HUDINJSKI ŠOLI

Lep športni objekt

Kot smo že poročali v pretekli številki našega lista, so imeli na dan mladosti na hudinjski šoli velik praznik. Svojemu namenu so izročili lepo urejen športni park. Športno telovadna prireditev, ki so jo imeli ob tej priliki na novem telovadišču, je po kvaliteti presegala podobne prireditve šolskih športnih, če ne celo partizanskih društev.

V veliki meri je to zasluga obeh telesnovzgojnih učiteljev na tej šoli — zakoncev Kolnik. Enega od obeh — Mirka Kolnika smo ob tej priliki naprosili tudi za razgovor.

»Kako ste v sorazmerno kratkem času uspeli zgraditi ta lep objekt?«

»Predvsem s sredstvi posameznih podjetij in pa z veliko prizadevnostjo celotnega šolskega kolektiva. Ne smem pozabiti še pomoč občinske skupščine in pa seveda gonilno silo vsega dela, direktorja tovariša Marčiča.«

»Imate morda v načrtu še povečanje objekta?«

»Ne. Ta objekt je gotov. Na njem imamo pravzaprav vse: atletsko stezo, igrišče za košarko in odbojko ter za rokomet, ki je hkrati tudi telovadišče. V perspektivi imamo še gradnjo pokritega plavalnega bazena. Pokritega zato, ker bi služil predvsem šolskemu pouku.«

»Ali ni morda spričo prizadevnosti pri gradnji trpelo redno šolsko delo?«

»S prostovoljnim delom je gradilo objekt preko 500 otrok, ki so se menjavali tako, da niso bili prizadeti pri izpopolnjevanju rednih šolskih obveznosti.«

»Kakšne rezultate si obetate sedaj?«

»Ne gre za dvig rezultatov v kvalitetnem smislu. Objekt je namenjen naši mladini, da se ji dvigne celotni spretnostni nivo. Take rezultate pa pričakujemo v teku enega ali dveh let, ko bo objekt v celoti izkoriščen.«

E. Goršič

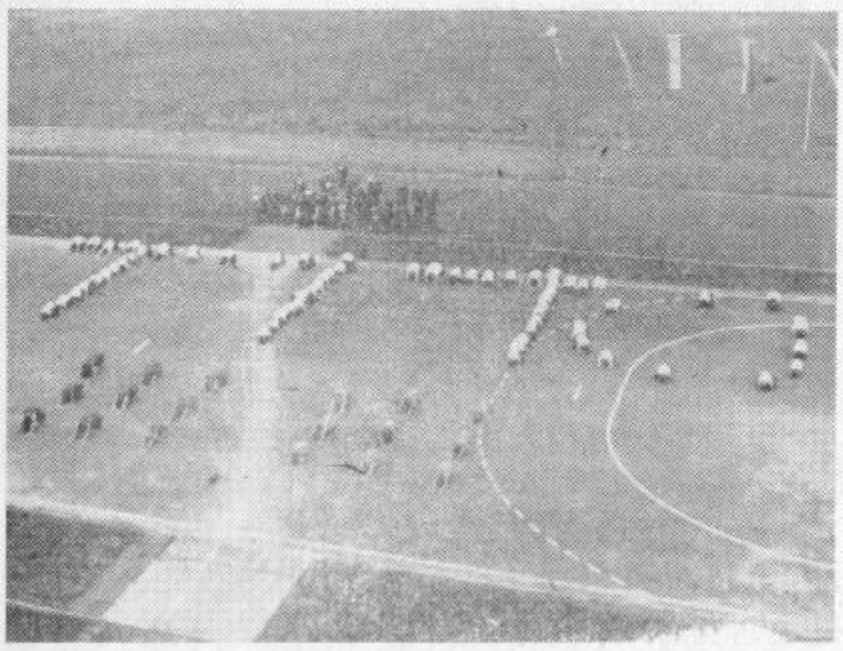

Telovadni nastop ob otvoritvi novega telovadišča se je končal s parado učenk in učencev in prikazom simbolične slike z napisom TITO.
(Foto J. Sever)

Celje – Drava 70 : 44

Celjski košarkarji so brez večjih težav premagali slabe goste iz Ptuja. Kljub visoki zmagi pa so domačini prikazali doslej najslabšo igro v prvenstvu, predvsem zaradi podcenjevanja gostov. V drugem polčasu celo celih 9 minut niso dosegli niti ene točke.

Koše za Celjane so dosegli: Šeligo 16, Zupančič 12, Stanovnik 9, Božič 7, Šuster 6, Petrović 6, Zorko, Leskovšek, Pavšer 4, Ivanič 2.

J. Č.

SREČANJE MLADIH

Vsredo, 25. maja je bilo zaključeno srečanje športnikov — mladincev iz celjskih delovnih kolektivov, ki ga je v počastitev meseca mladosti priredil mladinski aktiv Cinkarne. Na tekmovanju so sodelovali mladinci iz EMO, IFA, Ingrada, Termoelektra — Beograd in iz Železarne Štore.

Tekmovalci so se pomerili v nogometu, rokometu, namiznem tenisu in v streljanju. Najuspešnješi so bili štorski železarji, ki so si v ekipnem tekmovanju priborili 9 točk in tako osvojili prvo mesto, sledijo Cinkarna 6 točk, EMO 5 točk, IFA 3 točke, Ingrad 1 točko in Termoelektro 0 točk.

Izid srečanj v posameznih panogah je naslednji:

Nogomet: 1. EMO, 2. Cinkarna, 3. Ingrad, 4. Železarna Štore, 5. IFA in 6. Termoelektro.

Rokomet: 1. Železarna Štore, 2. Cinkarna, 3. IFA, 4. Ingrad, 5. EMO.

Namizni tenis: 1. Železarna Štore, 2. Cinkarna, 3. IFA, 4. Ingrad.

Streljanje: 1. Železarna, 2. EMO, 3. IFA, 4. Cinkarna.

Z. Š.

PIRAN — CELJE 12 : 10

V predzadnji tekmi republiške rokometne lige so celjski rokometaši le klonili. Na gostovanju v Piranu so jih premagali domačini, ki zasedajo drugo mesto v republiški ligi. Celjski rokometaši so igrali oslabljeni brez Čepina in J. Goršiča in v veliki vročini niso bili sposobni ukloniti preveč borbenih domačinov, ki so imeli precej pomoči tudi v sodniku. Da bi bila mera polna, sta imela zelo slab dan tudi oba vratarja in poraz je bil tu.

Vendar tega poraza ne gre jemati preveč tragično, saj igrajo Celjani v zadnji tekmi v nedeljo na svojem igrišču z ljubljanskim Slovanom in so si že zaradi boljše razlike v golih zagotovili letošnje prvenstvo.

-ed

ŠE ENO KOLO

Še eno kolo nas loči do konca letošnjega tekmovanja v slovenski nogometni ligi. Usoda obeh celjskih nogometašev je bolj ali manj znana. Celjanom se lahko zgodi, da bodo pristali na tretjem mestu, medtem ko je Kladivar v zelo težkem položaju. Izpada iz republiške lige ga reši le zmaga v Trbovljah proti domačemu Rudarju pa tudi to le v primeru, če velenjski Rudar izgubi srečanje v Mariboru z Železničarjem. Igralci s Skalne kleti so v nedeljo storili kaj slabo uslugo kolegom iz Glazije, ko so izgubili v Velenju. To pa smo skorajda pričakovali, saj so Celjani že pred časom odpadli od borbe za prvo mesto in ne igrajo več tako zavzeto, medtem ko Velenjčanom tako kot Kladivarju gorijo tla pod nogami.

Za Olimp kaže, da se bo ustavil v gornji polovici lestvice in ima možnosti, da se bo prihodnje leto potegoval za vstop v slovensko nogometno ligo. Kaže, da imajo voljo in mladine dovolj, treba jo je samo vzpodbuditi in ji nuditi možnost napredovanja.

eg

AMD »Šlander« Celje

Cuprijska 8, tel. 28-63

Uradne ure: vsak dan od 7. do 14. ob torkih od 7. do 12. in od 14. do 16. ure ob sobotah samo do 12. ure.

Dne 11. junija priredi spretnostno vožnjo z motorji in avtomobili. Prijave in informacije v društveni pisarni do 9. junija. K sodelovanju vabimo vse člane. Za zmagovalce so predvideni pokali in nagrade.

Presenečenje v Laškem

V šestnajstem kolu obeh podzveznih nogometnih lig so bili doseženi naslednji rezultati:

I. razred

Žalec:Zreče 9:0 (4:0), Polzela:Rogatec 1:5 (1:2) — ta tekma bo registrirana verjetno s 3:0 p. f. v korist Polzele, ker je za Rogatec nastopil igralec, ki še nima pravice nastopa — Vojnik:Brežice 3:6 (2:3), Šmartno:Senovo 2:1 (1:1) in Nazarje:Steklar 1:12 (1:5).

II. razred

Vransko:Šalek 2:0 (1:0) — ta tekma je izven konkurence — Štore:Šentjur 4:0 (2:0), Laško:Gotovlje 3:1 (2:0), Krško:Ljubno 3:0 (2:0) in Sevnica:Ponikva 10:2 (5:1).

V prvem razredu sta vodeči enajstorici zabeležili pričakovani zanesljivi zmagi. Šmartno je zmagalo šele po veliki borbi, preseneča pa poraz Vojnika na domačem igrišču.

V drugem razredu sta vodeči ekipi izgubili tako, da je zdaj še bolj nejasno kdo se bo uvrstil v prvi razred. Sevnica in Štore pa sta zabeležila pričakovani visoki zmagi.

Lestvica I. razreda po 16. kolu

1. Steklar	16	14	0	2	97:18	28
2. Žalec	16	12	0	4	82:31	24
3. Rogatec	15	9	1	5	49:33	19
4. Šenovo	15	8	2	5	54:41	18
5. Zreče	16	8	1	7	50:51	17
6. Vojnik	16	7	2	7	44:47	16
7. Polzela	16	5	1	10	27:54	11
8. Šmartno	16	4	2	10	36:70	10
9. Brežice	16	4	1	11	34:62	9
10. Nazarje	16	2	2	12	25:91	6

Lestvica II. razreda po 16 kolu

1. Gotovlje	15	10	2	3	80:23	22
2. Krško	15	10	2	3	67:30	22
3. Ljubno	14	11	0	4	45:22	22
4. Štore	15	8	2	5	44:22	18
5. Sevnica	15	8	2	5	52:46	18
6. Laško	15	6	2	7	33:42	14
7. Vransko	15	4	3	8	32:41	11
8. Šentjur	15	4	1	10	24:57	9
9. Ponikva	16	0	3	13	20:98	3
10. Šalek	9	2	1	6	18:33	5

V predzadnjem, 17. kolu — 5. junija pa igrajo v I. razredu:

Rogatec : Vojnik, Brežice : Žalec, Šmartno : Nazarje, Senovo : Polzela in Zreče : Steklar.

V II. razredu pa:

Šentjur : Šalek, Ljubno : Sevnica, Ponikva : Štore, Gotovlje : Krško in Laško : Vransko.

d. š.

ATLETIKA:

Zmagovalca Žalec in Celje

Ob zaključku meseca mladosti je bilo v Celju medobčinsko prvenstvo osnovnih šol v atletiki, na katerem so nastopili le prvaki iz posameznih občin celjskega področja. Rezultati nam dokazujejo, da je na osnovnih šolah nadarjen in perspektiven atletski naraščaj. Organizacija tekmovanja v rokah celjskih učiteljiščnikov je bila vzorna.

Tehnični rezultati:

PIONIRJI: 60 m — Skoberne (IV. Ce) 7.8, 400 m — Kvas (III. Ce) 58.2, višina — Peterka (I. Ce) 155 cm, daljina — Svet (I. Ce) 5,52, met krogle — Herman (IV. Ce) 12.95, 4 × 60 m — IV. Celje 30.2.

Ekipni vrstni red: 1. IV. Osn. Celje 5,391, 2. Žalec 4.642, 3. Laško 4.457, 4. Rečica ob Savinji 3.950 in 5. II. osn. Šoštanj 3.715.

PIONIRKE: 60 m — Marolt (II. Ce) 8.3, 300 m — Zupanc (IV. Ce) 46.0, met krogle — Tominšek (Reč.) 9.75, daljina — Mastnak (Šentj.) 4.42, skok v višino — Kolar (IV. os. Ce) 130 in 4×60 m — Žalec 33.5.

Vrstni red ekip: 1. Žalec 6.206, 2. Šentjur 5.773, 3. Rečica ob Savinji 5.408, 4. Laško 5.365, 5. IV. osnovna Celje 5.025 in 6. II. osn. Šoštanj 4.707.

Na tekmovanju je nastopilo nad 150 pionirjev in pionirk.

J. K.

MLADI V ODBORU

Pred dnevi so imeli člani TVD Partizana iz Mozirja svoj redni občni zbor. Pri zelo dobri udeležbi članstva je predsednik podal nazorno poročilo o delu in težavah društvenega delovanja zlasti pa o problemih pri obnovi telovadnega doma in drugih športnih naprav v Mozirju. Telesnovzgojno delo občutno trpi tudi zaradi pomanjkanja vaditeljev.

Upravni odbor je varčno gospodaril s sredstvi, ki so mu bila na voljo, znal pa je poiskati tudi dohodke pri ustanovah naklonjenih društvu. Društvo goji dobre odnose tudi z ostalimi društvi in organizacijami v kraju. V novoizvoljeni odbor so tokrat izvolili tudi precej mladih ljudi.

F. Vajd

V zadnjem času je celjska Sekcija za vzdrževanje prog uredila večidel vse cestno-železniške prehode. Baje je to opravila zadnjič, kajti po novem zakonu naj bi odslej skrbelo za vzdrževanje teh prehodov občinsko komunalno podjetje. Toda v Celju še vedno nismo rešili drugega vprašanja: čakanje pred zaprtimi zapornicami. Vemo, da česa podobnega kakor v velemestih (nadvoze ali podvoze), še dolgo ne bomo imeli, a nekaj časa je znalo železniško podjetje kar lepo uravnavati prehode vlakov s časom, ko je bilo na cestah manj prometa. Zadnje dni pa zapažamo, da je nastala spet velika gneča, saj se pogosto primeri, da zapro zapornice ravno v času največjih cestno-prometnih konic. Na fotografiji vidimo dolgo kolono avtomobilov, ki se je nabrala pred zapornicami na Kersnikovi cesti v soboto, medtem ko je stalo nekaj tovornih vagonov z lokomotivo samo petdeset metrov od cestišča (pri signalu). Takšne primere bi moglo železniško podjetje verjetno odpraviti z nekoliko boljšo organizacijo.

ŽRTVE PROMETA

BREZ IZPITA IN POBEGNIL

Iz Migojnic proti Kasazam je vozil mopedist Franc Foršnar; bil je brez izpita. Na zadnjem sedežu je peljal ženo Rozalijo, ki je med vožnjo mahala z rokami. Na ovinku je izgubila ravnotežje in padla na cesto ter pri tem dobila pretres možganov in odrgnine po glavi. Mož je z mopedom pobegnil in ni počakal na kraju nesreče.

VLAK V TOVORNJAK

Voznik tovornega avtomobila CE 58-92 Alojz Plahuta je zapeljal preko železniškega prehoda v Laškem in nameraval zaviti na cesto ob progi; ker pa ni mogel izvoziti ostrega zavoja je z vzvratno vožnjo potisnil tovornjak nazaj na progo. Vtem je privozil tovorni vlak št. 29-017, ki je kljub zaviranju zadel v avtomobil. Voznik in dva delavca so pravočasno skočili iz vozila. Škodo na tovornjaku so ocenili na približno 35.000 novih dinarjev.

TRČENJE MOPEDISTOV

Voznica mopeda Marija Škorjanc je peljala iz Ostrožnega proti Lokrovcu, ko ji je na zavoju pripeljal po levi strani nasproti mopedist Anton Stermecki. Pri trčenju je Stermecki dobil pretres možganov, zlom leve ključnice in rano na nogi, sopotnica šestletna Marjetka Pintar pa udarec v levi kolk. Laže je bila poškodovana tudi voznica mopeda. Škoda na mopedih znaša 1.200 novih dinarjev.

ZOPET MOPEDIST

Jože Hernaus iz Dobrine je vzel Martinu Oraču moped in se peljal po Teharski cesti proti Štoram. Pri hiši št. 78 je zavozil v kup gramoza padel in obležal v nezavesti. Dobil je pretres možganov in so ga odpeljali v celjsko bolnišnico.

OTROK NA CESTI

Iz Celja je proti Mariboru vozil z osebnim avtomobilom CE 85-53 Janez Ribič, ko mu je z leve na desno skočil pred vozilo petletni Franc Kranjc iz Črešnjic. Voznik je otroka zbil v obcestni jarek, kjer je obležal v nezavesti. Dobil je pretres možganov in večjo rano na glavi in desni nogi.

TRČENJE MOTORISTA IN TOVORNJAKA

Nesreča se je zgodila na križišču nove ceste in ceste, ki vodi do novega jaška v Velenju oziroma v Prelogah. Voznik tovornega avtomobila CE 35-18 Anton Sitar je peljal proti križišču, njemu nasproti pa je pripeljal motorist Anton Reberčnik in se, ne da bi zaviral, zaletel v sprednji del avtomobila, ki je že skoraj obstal. Motorist je dobil pretres možganov in poškodbe na desni nogi.

SLABE ZAVORE?

Proti Šentjurju je vozil voznik avtobusa CE 73-12 Jakob Brečko in v Vrbnem prehitevali tovorni avtomobil, ki je bil parkiran na desni strani ceste. Vtem je iz nasprotne strani pripeljal z osebnim avtomobilom CE 17-99 Janez Štravs. Voznik avtobusa je vozilo pravočasno ustavil, zaviral pa je tudi voznik osebnega avtomobila. Kljub temu je prišlo do trčenja, pri katerem je škode za 7.000 novih dinarjev.

KOLESARKA IZGUBILA ŽIVLJENJE

Prometna nesreča s smrtnim izidom se je zgodila na Mariborski cesti v Celju. Voznik osebnega avtomobila MB 100-36 Slavko Kneževič je pripeljal iz smeri Maribora in nameraval zaviti na levo k bencinski črpalki, ker pa je iz nasprotne smeri pripeljal z dostavnim avtomobilom LJ 334-86 Adolf Božič, je Kneževič vozilo pred zavijanjem zaustavil na sredini ceste. Tedaj pa je iz smeri Maribora pripeljal z osebnim avtomobilom Hieronim Mravlje, ki je zaviral in zapeljal na levo polovico ceste, kjer pa je trčil v dostavni avto. Pri trčenju je dostavni avtomobil zaneslo proti stanovanjski hiši štev. 110, kjer je podrl kolesarki Jožefo Mastnak in Pepco Berglez iz Šmiklavža pri Ljubečni, ki sta vozili pravilno po kolesarski stezi. Pepca Berglez je zaradi težkih poškodb takoj po prevozu v celjsko bolnišnico umrla, Jožefa Mastnak, Alfonz Božič, Hieronim Mravlje in sopotnik v osebnem avtomobilu pa so bili poškodovani in so jih odpeljali v celjsko bolnišnico.

VOŽNJA NAPREJ IN NAZAJ

Voznik osebnega avtomobila CE 105-59 Karl Kopušar je vozil iz Mozirja proti Nazarjem. Ko je pripeljal na oster ovinek s hitrostjo 70 km na uro, ga je na mokri cesti začelo zanašati. Na cesti ga je obrnilo v kotu 180 stopinj ter je peljal nekaj metrov nazaj po levi strani, na robu cestišča pa ga je obrnilo na streho, nato pa nazaj na kolesa, nazadnje pa je obtičal 3 metre pod cesto. Telesnih poškodb ni bilo, materialna škoda pa znaša 3.000 novih dinarjev.

NEPRIMERNA HITROST

Iz Logarske doline proti Solčavi je vozil z osebnim avtomobilom CE 26-25 Janez Kovačič, zaradi neprimerne hitrosti ga je na nepreglednem ovinku zaneslo v skalo ob cesti. Pri trčenju je bil huje poškodovan sopotnik Ivan Koželnik, materialna škoda pa znaša 3.000 N-din.

NENAVADNA NESREČA

Iz Podkraja proti Hrastniku je jezdil na konju Janez Vec, med potjo pa ga je prehiteval neznani voznik motornega kolesa. Konj se je splašil, tako da je Vec padel s konja, noga se mu je zataknila in ga je konj v diru vlekel okoli 800 metrov po cesti, dokler ni na vpitje pretekel Jože Šinkovec in konja zadržal. Vec je dobil poškodbe po rokah, nogah in ostalih delih telesa.

ZOPET OTROK PRED AVTOMOBIL

Od Drešinje vasi proti Polzeli je vozil z osebnim avtomobilom Velimir Kukanović, ko mu je v vasi Ločica skočila pred vozilo šestletna Vesna Kač. Trčenje kljub zaviranju ni bilo mogoče preprečiti. Otrok je pri padcu dobil pretres možganov in so jo odpeljali v celjsko bolnišnico, voznik pa je s privoljenjem otrokovega očeta nadaljeval pot.

Pomembna publikacija

PRIROČNIK ZA KATEGORIZACIJO IN EVIDENCO OTROK Z MOTNJAMI V TELESNEM IN DUŠEVNEM RAZVOJU.

Družbena skrb za otroka in mladino z motnjami v telesnem in duševnem razvoju (slepih, slabovidnih, gluhih, naglušenih, telesno invalidnih, otrok z glasovnimi in govornimi motnjami ter duševno nerazvitih) se je pri nas posebno poglobila po letu 1960, ko je izšel zvezni pravilnik o kategorizaciji otrok in mladine z motnjami v telesnem in duševnem razvoju. Na osnovi tega pravilnika smo začeli formirati po vseh večjih centrih komisije I. stopnje za kategorizacijo navedenih prizadetih otrok, ki so v preteklih šestih letih obravnavale na tisoče takih otrok in mladine.

V Sloveniji je po približnih statističnih podatkih od celotnega števila prebivalstva, starega od 5 do 19 let, okoli 5 %, to je kakih 22.000 mladih ljudi, ki so potrebni ali posebnega šolanja ali — v težjih primerih prizadetosti — le ustreznega aziliranja. Doslej je bilo kategoriziranih v SRS približno 8.300 mladih prizadetih ljudi, medtem ko je pripravljenih za kategorizacijo okoli 16.000, pregledanih pa je bilo okoli 13.000 prizadetih otrok in mladine. Da je le-to pravcati problem, ni treba poudarjati, ker je treba misliti ob vsem tem še na potrebno šolanje oziroma usposobljanje teh mladih ljudi za delo in življenje, potem pa tudi za primerno vključevanje v delo, v poklic ali v zaposlitev.

Lani (1965) je izdala republiška komisija za izvedbo kategorizacije v SRS pri republiškem sekretariatu za socialno varstvo v Ljubljani dragoceno brošuro **»Pomoč učiteljev osnovnih šol otrokom motenim v telesnem in duševnem razvoju«**, katere namen je bil usposobiti predvsem učiteljstvo osnovnih šol za strokovno sodelovanje pri detekciji (izboru) otrok in mladine za kategorizacijo. Na osnovi tega dela so že, ali bodo v bodočnosti konference po šolah, na katerih bodo učiteljem posredovali strokovnjaki, ki delajo v komisijah za kategorizacijo (pediatri, psihologi, socialni delavci, psihiatri, defektologi in drugi specialisti), svoje izkušnje.

V poslednjih šestih letih važne sekcije, tj. kategorizacije, so si strokovni sodelavci nabrali zadosti izkušenj, katerih rezultat je dragocena publikacija, ki se je te dni pojavila po naših knjigarnah: **»PRIROČNIK ZA KATEGORIZACIJO IN EVIDENCO OTROK Z MOTNJAMI V TELESNEM IN DUŠEVNEM RAZVOJU«.**

Ta priročnik predstavlja prvi poskus širše sistematične metodike za odkrivanje, diagnosticiranje in triažiranje otrok in mladine z okvarjenim vidom, sluhom, govorom, telesnimi okvarami ter motenih v duševnem razvoju in je namenjena predvsem strokovnjakom, ki delajo v komisijah za kategorizacijo in evidenco otrok in mladine z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, na drugi strani pa ne bi bilo odveč poudariti, da bodo našli v njem marsikaj koristnega **prosvetni**, zdravstveni, socialni in drugi delavci, ki neposredno ali posredno delajo z razvojno prizadetimi mladimi ljudmi. Zelo pa utegne koristiti tudi staršem, ki bodo prav iz knjige spoznali, kako temeljita je pomoč in skrb naše družbe za njih prizadetega otroka, vmes pa bodo našli tudi napotke za pravilno ravnanje s svojim prizadetim otrokom.

Pri pripravi priročnika so sodelovali naši najboljši strokovnjaki. Prvi del priročnika zajema razne predpise in postopke same kategorizacije; pripravili so ga Ciril Brezovec, dr. Oto Petrovič in Janez Vivod. Drugi, strokovni del, so napisali naslednji avtorji: doc. dr. Jože Jeras: Vloga pediatra pri kategorizaciji; univ. pred. prof. Borut Šali: Klinično psihološko ocenjevanje duševno prizadetih otrok; soc. del. Karmen Langus: Sodelovanje socialnega delavca v komisiji za kategorizacijo; doc. dr. Stane Stergar: Delo okulista v komisiji za kategorizacijo otrok z motnjami v tel. in duš. razvoju; Tea Janežič—Mikeš: Delo tiflopedagoga v posebni strokovni komisiji za kategorizacijo na vidu prizadetih otrok; dr. Milan Varšek: Otolog pri diagnostiki otrok z okvarjenim sluhom; Emil Ulaga: Sodelovanje avdiopedagoga v komisiji za kategorizacijo na sluhu prizadetih otrok; prof. dr. Franc Derganc: Delo ortopeda v komisiji za kategoracijo; Jože Karič: Kategorizacija telesno invalidne mladine; doc. dr. Zlata Hribar: Navodila za kategorizacijo otrok z govornimi motnjami; Vida Nahtigal: Delo logopeda v komisiji za kategorizacijo; doc. dr. Lev Milčinski: Nekaj misli o oligofreniji nasploh; Nevropsihiatrov delež pri obravnavanju oligofrenega otroka; Marija Koman: Delo ortopedagoga v komisiji za kategorizacijo; dr. Oto Petrovič: Preskus znanja; dr. Ivo Pintarič: Uveljavitev poklicne rehabilitacije otrok zavarovancev. — Prikaz navedenih naslovov kaže torej, da je priročnik zares bogat in da je problematika dela s prizadetim mladim človekom (kategorizacijo in nadaljnje usposabljanje zajeta z vseh strokovnih vidikov.

Priročnik, ki ga bomo vzeli v prihodnjih dneh v roke, bo pomenil za naše nadaljnje delo z otroki in mladino, ki so telesno ali duševno prizadeti, še posebno pobudo, ker bomo lahko iz njega spoznali in ugotovili, da se problematiki posvečajo naši najboljši strokovnjaki. Imena avtorjev le-to potrjujejo! Na celjskem območju deluje komisija I. stopnje pri zavodu za rehabilitacijo invalidov v Celju in bomo ob priliki o nje delu kaj več poročali. Ko tudi naši javnosti predstavljamo najnovejši priročnik, priporočamo branje in študij. Cena knjige je 10 N-din.

ALBIN PODJAVORŠEK

JE MORDA KDO REKEL, DA DEKLICE NE MOREJO BITI MODERNO OBLEČENE? TISTE, KI SO TAKEGA MNENJA, BOSTA NAŠI MALI MANEKENKI PRAV GOTOVO PREPRIČALI V NASPROTNO. OBLEKI IZ DVEH TKANIN RAZLIČNIH BARV NE USTREZATA SAMO OP-ART MODE, TEMVEČ STA TUDI PRIKUPNI IN PRAV GOTOVO PRIJETNA SPREMEMBA V GARDEROBI NAŠE MALE DEKLICE.

Pojdimo v gore

Gornji del Savinjske doline z bližnjim predgorjem in visokogorskimi Savinjskimi alpami spada med najslikovitejše pokrajine Slovenije.

V Zgornji Savinjski dolini je vstop s celjske strani v soteski nad Letušem.

Ob Savinji nazgor pridemo v prijazni trg Mozirje in nedaleč stran se odcepi cesta na desno v Logarsko dolino, na levo pa skozi Nazarje v Zadrečko dolino.

Središče te doline je Gornji grad, od koder se cesta vzpenja po dolini gornje Drete na preval Črnivec. Južno stran doline zapirajo strmine apnenčaste Menine, na nasprotni strani pa se dvigajo pobočja skrilaste Lepenatke, Kašnega vrha in Kranjske rebri.

Nas zanima tokrat Menina, ki leži severozapadno od Vranskega med Dreto in Bolsko. Menina pripada tretji, najjužnejši in najnižji stopnji Savinjskih alp.

Napotili se bomo na Menino najbolje z Vranskega. Ko izstopimo iz avtobusa, imamo pred seboj polne 4 ure hoda. Ta pot je lepa in ni naporna.

Z Vranskega bomo krenili v dolinico Merince in se povzpeli do vasice Kale, nato pa se obrnili na levo preko polja, travnikov in gajev mimo posameznih kmetij. Po gozdovih bomo imeli priliko tu in tam preplašiti divjad, v letnem času pa bomo nabirali maline in jagode. Ko smo že skoraj na vrhu Menine, zagledamo pred sabo Bibo, kjer je urejeno sedaj državno gospodarstvo za vzrejo mlade živine, ki se tod lahko pase po obširnih planinskih pašnikih.

Iz Bibe bomo v dobri pol uri na Vivodniku, (1.508 m) in tu je agilno PD Gornji grad postavilo pred leti lep planinski dom, ki je oskrbovan ves čas v poletnih dneh, pozimi pa samo od časa do časa.

Nekdaj je stala tu gornjegrajska koča, ki pa je propadla v dobi prve svetovne vojne in Menina je bila dalj časa brez planinskega žavetišča.

Druga dva značilna vrhova Menine sta Medvedjak (1.480 m) in Dolgo sleme Ščavnice (1.426 m).

Vrnili se bomo domov od planinskega doma v Gornji grad, kamor bomo rabili slabe 4 ure mimo cerkvice sv. Florjana. Seveda se lahko vrnemo tudi v smeri proti Bočni ali pa proti Motniku v Tuhinjsko dolino.

Velika zanimivost Gornjega grada je njegova župna cerkev v baročnem slogu, zgrajena v 18. stoletju. potem, ko so podrli staro samostansko cerkev.

Gornjegrajska cerkev je bila stolnica Ljubljanskih škofov in je cerkev največja v lavitinski škofiji. Znamenite so v cerkvi 4 oltarne slike. Iz Gornjega grada imamo ugodno avtobusno zvezo proti večeru v Celje.

Dr. Ervin Mejak

Pražilec za kruh

Poleti, ko so s kruhom večne težave, bo električni pražilec za kruh še posebej dobrodošel. Z njim pa si ne pomagamo samo ob priložnostih, ko bi radi koristno uporabili ostanke kruha, temveč tudi takrat, če imamo v družini bolnika, ki mora uživati dietno hrano, kadar pripravljamo sendviče in podobno. Prepečenec ali toast, ki ga sproti pripravljamo v električnem pražilcu, pa je tudi veliko laže prebavljiv kot sveži kruh.

Tudi pražilcev je več vrst. Najpreprostejši, vendar prav tako uporaben, je pražilec Kontakt, ki ga lahko kupimo tudi pri nas. Skoraj vsi pražilci pa so izdelani tako, da lahko istočasno pečemo dva kosa kruha. Nekateri pražilci sami izključijo gretje, ko je kruh pečen, drugi takrat kruh celo potisnejo iz aparata. Nekateri omogočajo izbiro barve in sami nastavljajo temperaturo. Praženje traja od dveh in pol do štiri minute. Postopek je nadvse preprost. Pražilec damo na mizo, ga priključimo in z obeh strani vložimo vanj centimeter debelo rezino kruha. Pražilci ne zahtevajo posebne nege. Le očistiti ga je treba drobtin, pred prvouporabo pa pražilec priklopimo za pet minut, da zgori morebitna umazanija ali maščoba. Le na to moramo paziti, da nam pražilec ne pade na tla, saj bi tako lahko električni grelci razpokali.

ABC nege

Shujševalne kure skoraj ne bi bile nikdar potrebne, če bi starši že pri otrocih pazili na njihov pravilen razvoj. Niso namreč redke matere, ki bi se rade postavile z debelušnim in zavaljenim otročkom in ga zato hranijo ob vsaki priložnosti in z vsem mogočim. Toda s tem store otroku kaj slabo uslugo. Njegov že lodček se navadi ne velike količine hrane in ker poje več kot potrebuje za primeren telesni razvoj in potrošnjo energije, se odvečna hrana nalaga in shranjuje v otrokovem telesu v obliki maščobe. Otrok se čedalje bolj debeli, postane len, nerad se giblje in se potem še bolj redi. Takega, nenormalno razvitega podkožja se telo včasih vse življenje ne more znebiti. Nekaj »rezerve« bi sicer moral imeti vsak, saj na primer ob bolezni otroci močno shujšajo, toda pretiravati ne bi smeli. Težava je namreč v tem, da se srce ne veča skladno z otrokovo večjo težo in da zato tudi ne more preskrbovati s krvjo predebelega teleščka.

Mati naj se torej odloči za primerno sredino. Otrok naj bo zalit, vendar ne predebel, saj — takšen tudi lep ni.

Če je otrok že kot zalivanček predebel, se kaj lahko zgodi, da mu debelost ostane tudi v otroških letih in v šolski dobi. V puberteti se sicer čezmerna debelost nekoliko izravna, toda zlasti dekleta se bodo še zmeraj morale bojevati s svojim velikim apetitom, ki jim ogroža vedno znova vitko linijo.

Otroka torej redno tehtajmo, navadimo ga, da bo jedel vedno ob istih obrokih in izberimo mu hrano, ki naj ne bo sestavljena predvsem iz maščob, sladkorja in moke, temveč naj bo v njej veliko sadja, zelenjave, pa tudi mleka, mesa, jajc in podobnega.

Če bi radi otroka s čim posladkali, mu rajši izberite košček čokolade — toda po večerji, ali kosilu — kot pa močnato jed. Če bi mu jo dali pred kosilom, bi neješči otroci izgubili še tisto malo teka, ješči pa bi se od sladkarij še bolj redili.

Torej — zlasti mamice deklet — pazite, da v svoji ljubezni ne boste pretiravale. Predebela punčka vam za to ne bo zelo hvaležna.

Trajen spomin z dopusta!

Fotografija je poceni, toda drag poklon ljubljeni osebi!

Ob projekciji lastnega filma lahko podoživljate svoje najlepše trenutke!

V poslovalnici trg. podj. »Moda« DROGERIJA

si lahko pred dopustom ali izletom oskrbite po ugodnih cenah kvaliteten foto-kino pribor za barvne in črno-bele posnetke!

Če še nimate FOTOAPARATA, SNEMALNE KAMERE ali FILMSKEGA PROJEKTORJA, se zglasite v poslovalnici trg. podj. »Moda« — DROGERIJA, kjer boste lahko izbrali aparat po želji in ugodni ceni!

PASTERIZIRANJE SADJA

Čeprav so češnje še razmeroma drage, se je z njimi že začela sezona pasteriziranja sadja, ki bo trajala tja do poznega poletja. Za tiste gospodinje, ki si bodo tudi letos napolnile shrambe z lično opremljenimi in napolnjenimi kozarci — pa tudi za one, ki se bodo vkuhavanja letos prvič lotile — torej nekaj nasvetov.

Sadje pasteriziramo takole: enako velike kozarce naložimo v patentni lonec. Če tega nimamo, naložimo na dno navadnega lonca nekaj lesne volne ali leseno rešetko in postavimo kozarce na to podlogo. Kozarci se seveda ne smejo dotikati. V lonec nalijemo toliko vode, da sega do dveh tretin kozarcev. Kozarcem, ki so napolnjeni z mrzlim sadjem, prilijemo mrzlo vodo, kozarcem z vročo vsebino pa vročo vodo. Pasteriziramo pa lahko tudi tako, da nalijemo toliko vode, da sega za približno dlan nad kozarec. Sadje na ta način obdrži lepšo barvo, videz in okus. Kozarci po morajo biti seveda skrbno zaprti in tudi vodo moramo previdno priliti, da slučajno ne premaknemo pokrovčkov. Pasterizirati moramo počasi, da kozarci ne popokajo. Ko dosežemo predvideno temperaturo, zmanjšamo dovod toplote in jo vzdržujemo na določeni stopnji predvideni čas.

Jagodičja in koščičastega sadja, ki vsebuje veliko vode, ne segrevamo nad 75 stopinj, ker izteče sicer preveč soka. Preveč segreto sadje pa zleze proti vrhu kozarca. Pečkasto sadje pa prenese višjo temperaturo. Po končani pasterizaciji vzamemo kozarce iz vode, jih zložimo na razgrnjen prt, pokrijemo z drugim in počasi ohladimo. Ohlajenim kozarcem odstranimo vzmet in preizkusimo, če so dobro zaprti. Če je tako, je delo dobro opravljeno, sicer pa moramo poiskati napako. Včasih je rob kozarca okrušen, včasih je gumijasti obroček premalo elastičen, možno pa je tudi, da je bila temperatura prenizka. Ponovno prekuhavanje sadja ni priporočljivo. Kozarce nato zložimo v shrambo, ki naj bo zatemnjena, kajti svetloba slabo vpliva na barvo sadja in vitamine.

Ko kozarce odpiramo, potegnemo za ušesca gume. Če se nam zgodi, da jih potrgamo, jih ne odpirajmo na silo, temveč kozarce spet postavimo v lonec z vodo in ga segrevamo. Sadje se bo ogrelo, zrak se bo ponovno razširil in dvignil pokrov kozarca.

Toliko o pasteriziranju — prihodnjič pa bomo govorili o vkuhavanju češenj in jagod.

CELJSKI TRG

Čeprav je tržnica odprta tudi popoldne in gre poletje v deželo, je bilo ta teden na celjski tržnici tako malo prodajalcev, da je skoraj neverjetno. Primanjkuje pa zlasti jajc in perutnine, ki je zelo redek gost.

Največ prodajo češenj, ki so po 250 do 350 dinarjev kilogram, jagod, ki jih prodajajo po 2000 oziroma 1500 (gozdne) in vrtne po 500 do 800 dinarjev. Kupite lahko že tudi prve letošnje borovnice, ki so po 400 do 450 dinarjev, nov krompir po 190, kolerabo po 200 oziroma 300, ohrovt po 200, solato pa po 100 do 180 dinarjev. Dobiti je mogoče že tudi nov peteršilj v šopkih po 50 dinarjev, sicer pa je razmeroma veliko tudi ostale zelenjave.

Bane Durišić

Turistična iniciativa

Lansko leto sta po zaslugi slabih smerokazov zašla v naše mesto dva avtomobila s tujimi turisti. Vsi prašni so vprašali, kje bi se lahko umili in oprali avtomobila, mi pa smo jim pokazali reko.

In pomislite: naša reka jim je bila tako všeč, da so ostali petnajst dni! Pred odhodom jih je obiskal tovariš Vlatko, podpredsednik občinske skupščine in z njimi s pomočjo tolmača »vodil zelo živ in zanimiv razgovor« — kakor je ugotovil časopis, ki je ta razgovor posredoval.

Tujci so tovarišu Vlatku rekli, kako lep je naš kraj in kako čudovita naša reka. In so obljubili, da bodo prišli tudi prihodnje leto, da bodo pripeljali s seboj na stotine svojih sodržavljanov, le da moramo pokazati malo turistično iniciativo in v tem smislu urediti plažo, kamping prostor, servis za pranje avtomobilov.

Nam ni treba reči davkrat. Prah, ki sta ga dvignila tista dva avtomobila, se še ni dobro polegel, ko se je že sestal iniciativni odbor bodočega turističnega društva.

Kronološko so si sledili dogodki takole:

20. avgusta. Ustanovna skupščina turističnega društva, na kateri so tovariša Vlatka izvolili za predsednika društva.

28. avgusta. Prva seja uprave turističnega društva, na kateri so ugotovili, da društvo ne bo moglo delati brez vsaj enega redno zaposlenega uslužbenca. To naj bi bila tovarišica Velinka.

(Obvestilo bralcem: tovarišica Velinka je soproga tovariša Vlatka).

10. septembra. Pričetek prodaje sreček za veliko loterijo. Lokalni časopis je objavil sliko: tovariš Vlatko prvi kupuje pet sreček.

1. novembra. Lokalni časopis je objavil rezultate žrebanja. Premija Fiat 1300.

Okrog 7. novembra so pričele po mestu krožiti prve zgodbe, češ kako to, da prav boter podpredsednika občine in predsednika turističnega društva dobi fiat 1300.

Okrog 13. novembra so se pojavile nove zgodbe: kakšno je to društvo, v katerem je šef edine uslužbenke njen mož?

20. novembra je tovariš Vlatko dal ostavko na mesto predsednika društva. Na seji je imel govor na račun vaške mentalitete članov uprave. »Glavo si dam odrezat«, je rekel, »če boste vi naredili kaj iz tega turizma!«

2. decembra je bila izredna seja turističnega društva, na kateri so izvolili novo upravo in novega predsednika. Sprejeli so sklep, da bodo svečano pričakali Novo leto in priredili veliko nagradno loterijo.

31. decembra. Praznovanje Novega leta. Organizatorji loterije pijani. Loterija v deficitu.

1. februarja. Organizirali so akcijo za kritje loterijskega deficita. Otroci so po ulicah nosili hranilnike z napisom: »Preko turizma do socializma«.

Danes je 12. maja. Čez kak mesec, dva bodo morda prišli tisti turisti. Najbrž ne bodo našli ne plaže, ne servisa, ne kamping prostora. Morda pa bodo naleteli prav na kakšno novo loterijo. Sicer pa — zakaj tudi oni ne bi kupili kakšno srečko? Vse, kar delamo, delamo vendar zanje, pa naj tudi oni vložijo kak dinar!

FERDO KOČEVAR

Mlinarjev JANEZ

— 41 —

Duhovnik mu je povedal, da so ga vrgli v ječo šele sinoči, potem ko je grofu Urhu prinesel pismo. — Rad bi ostal v ječi, je rekel, — če bi le mogel očetu podaljšati življenje.

— Ne zamerite, je rekel Janez, — da vas še nekaj vprašam. Rekli ste, da vas je grof Urh zaprl zaradi pisma. Zakaj?

— Da, je odvrnil duhovnik. — Samo zato, ker sem hotel zvesto izpolniti naročilo. Papež je pač prav mene izbral, da odnesem grofu izobčilno pismo. Prišel sem na grad, kjer so mi najprej vzeli konja, nato pa me oropali še vsega drugega. Moja vest pri tem je čista, a grof je moral odstraniti pričo, da ga je papež izobčil iz cerkve, saj bi mu, če bi se izvedelo, to vsekakor zelo škodovalo.

— Kaj pomeni, biti izobčen iz cerkve? je vprašal Janez.

— Kogar papež izobči, je pojasnil duhovnik, — ta ne sme v nobeno cerkev več, ta se ne sme posluževati zveličavne moči svetih zakramentov; pahnjen je tako rekoč iz cerkvene in človeške družbe. Če je izobčenec kak poglavar ali velikaš, so odvezani njegovi podaniki vsake pokorščine, zvestobe in drugih dolžnosti, ki izvirajo iz podaništva do njega. Razen tega ga ne ščiti noben zakon več in zato ga sme vsak, komur pride tak človek v roke, tudi ubiti kakor psa. In če izobčenec umre v prekletstvu, ki mu ga more izbrisati le rimski papež, je njegova duša na vekov veke pogubljena.

— Kajne, da zadeva vse to tudi našega grofa?

— Da. Vse!

V tistem trenutku je bilo zaslišati močno razbijanje po dvoriščnih vratih, ki so bila z železom okovana. Tone je pogledal skozi ozko lino, da bi videl kdo razbija. Tedaj je zagledal grofa Urha, ki je obkolil grad z veliko četo biričev. Preklinjal je pred vrati in razbijal po njih s težko v železo okovano roko, da je kar grmelo po dvorišču.

— Takšna je moja straža?! je vpil. — Niti mojega prihoda niste opazili in niste me pričakali, kot se spodobi? Zahtevam, da takoj odprete, sicer vas dam nasaditi na kole!

Tone je med biriči zagledal tudi tistega grofovega ogleduha in takoj mu je bilo jasno, pri čem so.

— Fantje, zgrabimo za orožje! Prišel je čas našega obračuna! je vzkliknil Janez. — Odslej smo oproščeni vseh dolžnosti do grofa, to vam ukazujem jaz, vaš načelnik, vaš prvi poveljnik!

Fantje so zgrabili za orožje in vsi skupaj odhiteli za Janezom na dvorišče. Grof je divje razbijal po vratih.

— Kdo je, ki razbija kot tolovaj? je vprašal Janez pogumno.

— Takoj odpri! O vsem drugem se bova pomenila kasneje! je ukazal grof.

— Prej ne, preden ne poveš, kdo si! Takšno je povelje!

— Pasja duša! Kdo te je učil tako govoriti s svojim gospodarjem? Dobro, da te imam v pesteh z vso tvojo ponočno drhaljo! Niti eden mi ne uide. Vsak bo prejel, kar si je zaslužil.

— 42 —

Zunaj je nastal strašanski trušč; vsa četa se je z vso silo zaletela v vrata, da so se razletela, kot bi bila iz papirja in vsa biriška drhal se je vsula na dvorišče.

— Grof Urh! je zaklical Janez na ves glas. — Odpovedujemo vam pokorščino! Odslej smo oproščeni vsakršne obveznosti do vas! Tukaj je papežev poslanec in ta nam je živa priča! Orožje proti orožju, nasilstvo proti nasilstvu! Fantje po njih!

Meči so se zabliskali, vnel se je boj. Fantje so se z vsemi štirimi vrgli na biriče, da so iskre letele na vse strani. Borili so se kot levi. Bili so res junaški, kajti desetorica je zapodila trideset biričev v beg. Prvi so se kmalu zgrudili pod udarci mečev, ostali so skušali strahopetno odbrusiti pete, da jih je komaj veter dohajal. Toda teharski fantje so jo ucvrli za njimi. S silnimi kriki: Udari ga! Udari ga! Po njih! Pobijmo jih, hudiče! so se vrgli nanje in marsikakšnega že med potjo poslali na oni svet. Tudi ogleduh je prejel zasluženo plačilo. Šimkov Tone ga je dohitel in ga prijel. Vohun je zdrsnil na kolena in pričel prositi milosti, toda Tone ni hotel nič slišati. V divji jezi mu je potisnil nož do ročaja v srce, da je na mestu obležal mrtev.

Ko so se fantje vrnili v grad, so našli Janeza in grofa v dvoboju. Hoteli so mu priskočiti na pomoč, toda Janez jih je zavrnil: Nazaj, ne bi bilo junaško, če planemo vsi nad enega. Samega me pustite, saj se ga prav nič ne bojim!

Fantje so obstopili Janeza in grofa. Ta se je s hrbtom naslanjal na zid in je bil tako vsaj od zadaj zavarovan. Janez ga ni hotel ubiti, le orožje bi mu bil rad izbil iz rok. Že zdavnaj bi ga bil lahko vsaj petkrat prebodel, saj mu je popolnoma razbil ščit.

Dolge tri ure sta se že borila in si krhala meče, končno pa je vendarle grofu prvemu omagala roka. Ko je Janez to opazil, je skočil od strani nadenj ter mu izbil meč iz rolke. Nato ga je zgrabil in ga odvlekel v celico pred mrliča.

— Ali ga vidiš tu, siromaka, žrtev tvoje pogoltnosti? je rekel.

— Ali vidiš tu, sina njegovega, ki si ga sinoči vrgel v ječo samo zato, ker je zvesto izpolnil svojo nalogo; ker ti je prinesel papeževo pismo, s katerim te izobča iz cerkve in ki nas odvezuje vsakršne poslušnosti? Z moje strani se ti ni kaj bati, kajti ne bi si hotel omadeževati rok s takšno pokveko. Velikodušno ti poklanjam življenje, da se spokoriš in prosiš papeža za odvezo.

Grofa so prevzele te besede, poleg tega v takšnih okoliščinah kaj drugega tudi ni mogel storiti. Na kolena se je spustil pred poslanca — celjski grof Urh, ki dosedaj niti pred največjimi dostojanstveniki ni upognil svojega kolena. S povzdignjenimi rokami ga je prosil, naj spregovori zanj pred svetim očetom kakšno dobro besedo, da prekliče preklestvo in ga zopet prizna za člana katoliške cerkve.

— 43 —

Sprejmem vsako še tako težko kazen, je rekel, — le da me ne zadene večno pogubljenje!

Poslanec ga je prijel za roko in ga dvignil kvišku.

— Zavzel se bom za vas pri papežu, je rekel, — saj imam nekaj vpliva.

Janez je vrnil grofu meč in ga pospremil do vrat. Urh je odšel na videz popolnoma skesan.

— Fantje, sedaj pa brž od tod! je rekel Janez, ko se je vrnil. — Čimprej zapustimo ta grad, tem bolje za nas. Jaz ne zaupam grofu kolikor je črnega za nohtom in mu tudi nikoli ne bom. Videli ste, da se je skesal kakor še nikoli poprej, toda na njegove besede se ne moremo zanesti.

Mrliča in kar je bilo orožja v gradu so vzeli s seboj, jetnike osvobodili, grad pa zažgali.

Janez in papežev poslanec sta hodila za fanti, ki so na ves glas prepevali. Bila sta poslednja, ki sta zapustila grad.

— Kaj mislite, častiti gospod, kaj naj storim, da bi se izmotal iz te zadrege? Vi ste izkušen in moder mož, kaj mislite, kaj naj storim? je rekel Janez.

— Drugega ti ne kaže, dragi moj, je odvrnil duhovnik, — kakor da greš za nekaj časa od doma. Bežati moraš kamorkoli že, vsaj za toliko časa, da se stvar nekoliko pozabi, kajti grofovi spokornosti tudi jaz prav nič ne verjamem. Preveč ga poznajo po vsem svetu kot zvitega hinavca in prekanjenega lisjaka. Vse njegovo kesanje danes je bilo le navidezno, da bi se pač izvil iz stiske. Da se v resnici nikdar ne bo spokoril, bi stavil glavo. Lisjak ostane lisjak, dokler ima kosmati rep. Edino, na kar bo noč in dan mislil, bo to, kako bi se nad teboj maščeval. Čuvaj se ga torej, moj dobrotnik in rešitelj ter beži iz domovine, vsaj tja, kamor ne sega več njegova oblast.

— Dobro, toda kam? je zamišljeno vprašal Janez.

— Na Ogrskem se zbira velika vojska, ki bo vsak čas udarila nad Turka. Rimski papež je dal oklicati križarsko vojsko zoper tega krvoloka. Za svojega namestnika je poslal tjakaj Ivana Kapistrana, mojega najiskrenejšega prijatelja, ki hodi po deželi, vaseh in mestih in v imenu svetega očeta navdušuje ljudi za sveti boj in za to, da se dvignejo nad sovražnika krščanstva; da se udeleže odpustkov, ki jih je papež razpisal med bojevniki svete vere in domovine. Junaki treh dežela — iz Ogrske, Češke in Poljske se že zbirajo okrog zastave Ivana Sibinjskega, največjega junaka ogrskih dežel, da udarijo jeseni na turški Beograd. Tu imaš, junak, priložnost, da si priboriš lovorike. Lepše priložnosti ne boš imel, da bi se umaknil kovarskemu grofu. Sprejmi križarski križ, pripaši meč božji in pridruži se sveti vojski! Pozdravi Kapistrana in verjemi mi, da te bo lepo sprejel.

— 44 —

Janez je vneto poslušal goreče besede častitljivega moža in duhovna in je stiskal pest ob misli, da bi se bojeval za vero in domovino.

Da, da, na boj zoper Turka pojdemo, zoper Turka, krvoloka, ki mi je ubil očeta na brežiškem polju! je rekel. Toda nenadoma je umolknil, kakor da bi ga bil kdo z nožem sunil v srce, kajti živo mu je stopila pred oči podoba njegove Marjetke. Janez se ni obotavljal dolgo, zaupno je pogledal duhovnika ter mu razodel svoje srčne skrivnosti.

— Glejte, je rekel, — zaradi nje sem se spustil tako daleč. Grof Urh jo je hotel namreč ugrabiti, pa je poslal svojega človeka, oblečenega v meniha, da bi izvohal njeno sobo in . . .

Mladenič moj, vera in domovina . . . ne pozna izbire. Tu ne sme biti dvomov in omahovanj.

Janez mu je obljubil, da odrine še danes proti Ogrski.

Na vasi so vaščani pričakali fante pod lipo; dekleta z zelenimi venci, možje s čutarami. Pozdravljali so jih z radostnim vriskanjem, kajti novica o grofovem porazu se je kot blisk razširila po vsej bližnji in daljni okolici. Med njimi so bili tudi taki, ki se te zmage niso prav nič veselili, ker se niso mogli otresti misli, da se bo grof za sramoto krvavo maščeval. To je vedel tudi Janez, ki je ves čas povešal glavo. Pod lipo je zatrobil, potem pa rekel:

— Teharjani! Prav na tem mestu sem včeraj prisegel zvestobo in vdanost našemu gospodarju, grofu Urhu, danes pa sem že odvezan te prisege, ker je našega grofa rimski papež prekel in ga izobčil iz cerkve. Greh bi bil, če bi mu še naprej služil. Tukaj pod lipo, fantje moji, ste me včeraj dvignili na ščitu kot svojega načelnika. Kakor mene nobena obveznost več ne veže do grofa Urha, tako tudi vi nimate odslej nobene obveznosti do mene. Kdor izmed vas hoče še naprej služiti grofu, naj mu služi; izvolite si novega načelnika. Jaz pa moram iz domovine, da se izognem grofovemu maščevanju. Še danes odrinem na Ogrsko. V stolnem Belem gradu zbira junak Sibinjski križarsko vojsko, s katero bo odšel nad turški Beograd še to jesen. Tej vojski se hočem pridružiti. Mislil sem, da bom lahko svojo lastno četo peljal v boj zoper skupnega sovražnika krščanskega imena; sanjal sem že o zmagah in lovorikah. Tako sem jaz obračal, toda okoliščine so obrnile drugače. Svoje posestvo izročam Pengarjevim, dokler ne pridejo boljši časi, ko se bom smel zopet vrniti v ljubljeno domovino, v ljubljene Teharje, na dragi dom svojih očakov. Prepričan sem, da mi Pengarjevi te prijaznosti ne bodo odrekli. Če pa mi je usojeno, da umrem na bojnem polju, in da danes morda zadnjikrat stojim pod domačo lipo, tedaj naj bo moja domačija last Pengarjeve Marjetke! Srečno torej, draga vas domača!

ŠE DANES NAROČITE CELJSKI TEDNIK

PREMLADA SEM ŠE, DA BI BRALA ROMAN »KOMU ZVONI« ● KAJ PA »IMETI IN NE IMETI«?

DVOBOJ „MANO - A - MANO“

TEGOBE URADNEGA ČUVAJA ZVERIN ● ZAPELJIVA ŠPANIJA ● LJUBEZEN BREZ BESED

ŠAMPANJEC IN OSMRTNICE

Moral sem ga podpreti, ko se je hotel dvigniti s stola. »Papa, povej mi po pravici, kako je s tabo?«

»Ledvice mi dva dni niso delovale. Nekaj je zamašilo kanale. Potem se je spet odprlo. Toda ladijski zdravnik je bil zelo dober. Dal mi je neko čudovito zdravilo proti težavam z ledvicami in mi odstranil vse mrtvo meso z opeklin. Prvovrsten zdravnik!«

»In kako je z Mary?«

»Zelo dobro. Je že lahko spet ljubosumna.«

Vsekakor bi bilo potrebno še več strmoglavljenih letal, da bi položili na hrbet tako utrjenega moža, kakor je bil Hemingway. Med najinim razgovorom je pri sosednji mizi izrezoval tisti mož z orlovskim nosom z velikimi škarjami iz kupa tujih časopisov neke članke.

Ingrid Bergman je igrala glavno vlogo v filmu »Komu zvoni«. S Hemingwayem sta bila sicer tudi dobra znanca in prijatelja. Delo »Komu zvoni« je napisal Hemingway pod vtisom svojih doživetij, ko je bil leta 1936 vojni dopisnik v španski državljanski vojni.

Hemingway je dejal: »Naj ti predstavim. To je Adamo. Pravzaprav sem ga najel za šoferja, toda trenutno je njegova glavna zaposlitev, da izrezuje iz svetovnega tiska vse osmrtnice in spominske sestavke, ki so jih natisnili ob moji smrti. Po poklicu je grobar iz veselega italijanskega mesta Udine.« Papa je še pristavil, da je njegova zadnja razvada kozarec hladnega šampanjca ob nekaj straneh osmrtnic v ranem jutru. »Deluje zelo osvežilno in vpliva na razpoloženje vsega dne.«

Ob sestavku iz nekega nemškega časnika je Hemingway prikazal postopek. V sestavku je pisec s patosom somraka bogov razglašal nesrečno smrt velikega Hemingwaya v pragozdu in zatrjeval, da se je tako uresničilo pisateljevo hrepenenje po smrti, ki ga je tako izrazito opisoval v svojih romanih. »Pa na zdravje!« je vzkiknil Ernest Hemingway in dvignil steklenico šampanjca.

MOJ ČRNI SIN

»A kljub vsemu,« je dejal zatem, »je bila Afrika vredna poti.« Pokazal je proti dolgim lesenim zabojem ob steni. »Moja kopja. Prvič sem poskusil lov s kopji. Naš nosač orožja, Charles, je menil, da bi zmogel vsako zver ugnati s kopjem razen slona. Če bi pa vadil dovolj časa, tudi slona. Toda pred lovom na slona, bi moral verjetno krepko vaditi v telovadnici. Kakorkoli, divje pse, hijene in zajce mi je uspelo natakniti na kopje. Kar lep plen.«

Hemingway je pripovedoval dalje: »Potem sem sprejel za tri mesece mesto uradnega čuvaja divjadi. Imenovanje so objavili v lokalnem časopisu. Videti bi me bil moral, kako mi je ponos napihnil prsa. Počutil sem se kakor Gary Cooper v kakšni svojih najboljših vlog velikega šerifa. Toda včasih je bilo nekoliko naporno. Je prišel, na primer, črnski sodržavljan in se pritožil: Bwana, sloni mi uničujejo nasad! Kaj naj bi storil, če jih ne smem postreliti, a debelokožci se ne zmenijo za ptičje strašilo? Sem bil močno radoveden, kako bi rešil uganko Gary Cooper. Neke noči mi je sporočil mladenič s policije, da prihajajo čez gorsko sedlo prekupčevalci z orožjem. V naglici sem zbral, kar je znalo uporabljati strelno orožje. Z dvanajstimi možmi sem zdirjal, ko sam hudič proti sedlu: naleteli smo na tri miroljubne osličke, ki so jih bili prodali iz ene vasi v drugo. Spet neke noči je pridrvela policija z land-roverjem: »Lev ogroža neko vas v bližini. Pravkar je raztrgal kozo!« Dobro, sem jih hotel pomiriti, dam vam denar za drugo kozo. — »Ne bwana, ti si uradni čuvaj. Tja moraš ustreliti leva!« Ko sem se vrnil proti jutru, mi je dejala Mary: »Tega je zdaj dovolj. Od avgusta še nisi prespal ene same noči. Vsako noč je kaj: sloni, osli, levi . . . Mesto čuvaja divjačine je lahko zanimivo res samo v Hollywoodu za Garyja Coopra!«

Toda domačini so me ljubili. V priznanje so mi podarili celo nevesto. Pred našim odhodom sem poklonil družini moje neveste čredo koz. Zdaj so daleč naokoli najbolj kozje-bogata družina. Katerega smo danes . . .?« Ernest je mrmraje štel na prste. »Veš kaj, Hotch, septembra bom imel črnega sina . . .«

IZZIVANJE SMRTI

Vendar nas je Papa po obeh letalskih nesrečah v letu 1954 vznemirjal. Ni bil več takšen, kakor je bil poprej. Vsi smo si oddahnili, ko se je leta 1959 odločil, da bo znova obiskal Španijo. Časopisi so najavili sezono bikoborb: dva največja toreadorja Luis Miguel Dominguin in Antonio Ordonez, svaka in rivala, sta se odločila za smrtni dvoboj: »Mano a mano« — z roko v roki — v dvoje v eni areni proti šestim bikom. Papa se je navdušil in tudi nas. »Bojevala se bosta v vsakem večjem mestu. Potovali bomo z njima iz mesta v mesto, od Malage do Barcelone. To zna biti najbolj pomembno poletje bikoborb v Španiji!«

Mary Hemingway mi je dejala na samem: »Mislim, da se v njem spet prebuja stari Papa!« — »Reči hočeš — ‚mladi' sem jo popravil. Z njegovimi besedami«, se je nasmejala, »ne izgubi vere v močne.«

»Je tudi nisem nikoli. Pa ti?«

»Ne«, je dejala Mary tiho, »toda bili so trenutki, ko sem omahovala.«

Hemingway se je razživel in bil je spet poln volje, kakršno sem spoznal pred leti na Kubi, ko sva se bila prvič srečala. Kar naprej je pripovedoval o »mano — a — mano« bikoborbah. »To so zelo redki dvoboji, kajti samo enkrat v eni generaciji se primeri, da sta v Španiji hrati dva enkavoredna toreadorja. Pravzaprav je ironija, kajti zadnji »mano — a — mano« je bil pred leti, ko je mladi Dominguin izzval slovitega Manoleta, najbolj čislanega toreadorja. Manoleta je dvoboj sprejel, a takrat ni bil več tako spreten in je podcenjeval mladeniča. Bik ga je nasadil na rogove in je umrl. In prav tega Dominguina, ki je zasedel Manoletin prestol, ki je že leta 1953 zapustil areno, prav tega Dominguina izziva zdaj mladi Antonio Ordonez, mož njegove sestre. Dobro sem poznal njegovega očeta . . .«

DVOBOJ S KRAVO

Vsepovsod v Španiji, kjer smo potovali, smo doživljali priznanja na račun Hemingwaya. Ko smo se spotoma ustavil v Logronu, smo slišali v nekem baru navdušenega Angleža, ki je pripovedoval svojim prijateljem: »Veste:, da je okolica prizorišče romana Fiesta? Kaj bi ne bilo doživetje, če bi se zdaj tu pojavil Hemingway osebno in popil z nami?« Hemingway je stopil k družbi in vprašal: »Kaj pijete, gospodje?« V nekem drugem mestu je pristopila mlada Španka in dejala Ernestu: »Vaše knjige so me tako navdušile, da bi vas rada poljubila na usta!« In v Saragossi je hotela mlada Američinka avtogram v neko Hemingwayevo knjigo. Medtem, ko se je podpisoval, mu je dejala: »Mati pravi, da sem še premlada, da bi brala roman Komu zvoni!«

»Koliko pa si stara?« jo je vprašal Hemingway.

»Devetnajst«

Ko je odšla, mi je dejal. »In veš kakšno »nežno« knjižico je imela v rokah? »Imeti in ne imeti« — pubertetno delo, ki je posvečeno zakonolomstvu, prešuštvu, masturbaciji, posilstvu, množičnim umorom, vstajam, frigidnosti, alkoholizmu, prostituciji, impotenci, anarhiji, tihotapljenju ruma, nimfomaniji in splaj.

Najbolj je bil Hemingway počaščen nekega popoldneva, ko mu je mlad toreador poklonil premaganega bika. Tisočglava množica je vstala v areni in tulila Hemingwayevo ime.

Že pet let pred izzivanjem ni bilo Dominguinu videti, da bo mogel zdržati »mano — a — mano«. Med krajšim obiskom v Madridu leta 1954 smo ga našli z njegovo prizadevno prijateljico filmsko igralko Avo Gardner. Tudi z njo se je Hemingway že dolgo poznal. Bila je poročena s Frankom Sinatro in jazz-klarinetistom Artiejem Shawom, a se je bila naveličala popevk in jazza in je sedaj živela samo za kastanjete in flamengo. In za toreadorja . . .

Dominguin nas je takrat povabil k bikoborski vaji, ker je hotel vedeti, če je še pri močeh. Bilo je v majhni areni izven Madrida. Medtem ko je Dominguin preganjal mlada teleta, se je Hemingway pogovarjal z Avo. »Boš živela v Španiji?«

»Zagotovo. Kaj bi tudi v Parizu ali New Yorku? Nimam niti vozila, niti hiše. Tudi Frank Sinatra nima nič zame. Vse, kar sem dobila v svojih dveh zakonih, sta dve leti, ki sem jih prebila na kavčih pri psihiatrih. To mi je plačal Artie Shaw.«

»Nikakor me ne draži s psihiatri, hčerka«, se je nasmehnil Hemingway.

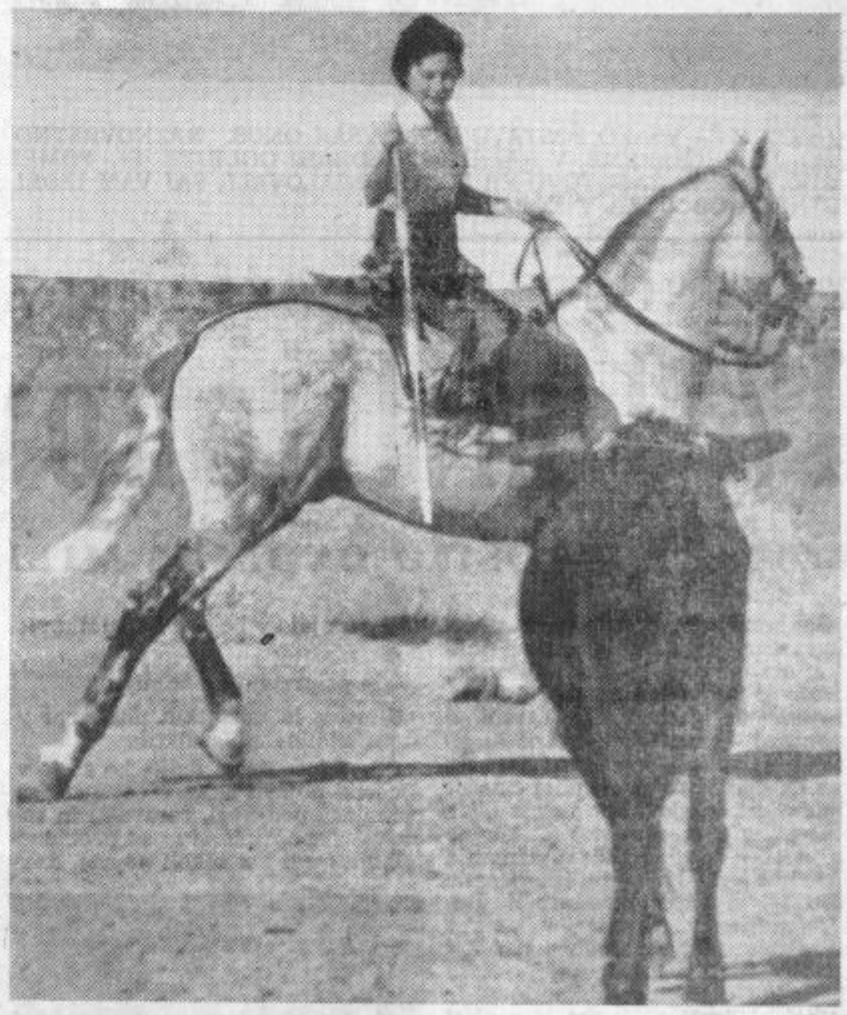

Ženska njegovega okusa: Hemingway je cenil Avo Gardner, ker je kakor on ljubila Španijo in bikoborbe. Čelo sama se je skusila v bikoborbah, kar je storila iz ljubezni do toreadorja Luisa Miguela Dominguina

»Ne boš trdil, da nisi imel nikoli v življenju psihiatra?«

»Pač! Ime mu je ‚Corona 3' — popotni pisalni stroj. Tu se znebim vsega, kar me tišči. Toda nekaj ti bom svetoval, četudi ne verjamem v psihoanalizo. Dosti časa porabim za pobijanje divjih zveri in velikih rib — da rešim sebe pred smrtjo. Če se moški bori proti smrti, kakor se jaz borim proti njej, potem mu je v veliko zadovoljstvo, če lahko sam deli smrt.«

»To je zame previsoko, Papa,« mu je odvrnila Ava.

Potem sta opazovala Dominguina, ki je plesal okoli živahne mlade krave. Ernest je dejal: »Vidiš, kaj je storil Luis Miguel s to kravo? Dal ji je osebnost. Naredil jo je za zvezdo. Ko hudič ponosna je v areni.«

»Čudovit mož je, kajne?« je menila Ava.

»Misliš z njim resno?«

»Kako naj vem? Dva meseca sva skupaj, toda jaz ne govorim španski, on ne razume angleški. Nisva se še mogla sporazumeti.«

»Brez skrbi,« je pristavil Hemingway, »sporazumela sta se v tem, kar šteje . . .«

V tem hipu je krava, ki se je z njo ukvarjal Dominguin, izgubila potrpljenje pred rdečo ruto. Zaletela se je proti Ernestu. Vsi smo zavpili, naj se umakne za ograjo. Toda Papa se ni premaknil z mesta. Z eno roko je prijel kravo za roge, z drugo za smrček in zagnal žival stran. V tem je pritekel Dominguin in odgnal žival v sredino arene.

»Ni slabo za moža, ki je šele pred kratkim v Afriki padel z neba,« je dejala Ava.

»Precej slaboten sem,« je priznal Papa, »a moj prijem je še kar zanesljiv.

Zakrinkana vojna

VOHUNSKE ZGODBE IZ II. SVETOVNE VOJNE (26)

Nekega poletnega jutra leta 1942 je zazvonil v pisarni podpolkovnika Oresta Pinta telefon. Klical ga je eden izmed obveščevalnih oficirjev RAF (Royal Air Forces), ki sta se z njim že dolgo poznala in tudi že večkrat sodelovala. Ni bil ravno dobre volje. Povedal je, da je pravkar zaključil zasliševanje treh Holandcev, ki so kot begunci s čolnom pristali na jugovzhodni obali Angleške. Z dvema je naglo opravil, a tretji mora biti nor, ali je zaradi uspelega bega toliko vesel, da se z njim sploh ne da pogovarjati. Mož nekaj časa pleše od veselja, potem spet tuli in vriska ali pa poje pesmi hvalnice »gospodu«, da bi se mu zahvalil za uspeli beg. Iz njega je izvlekel samo dva podatka: da je Holandec in da se piše Dronkers. Zdaj pa je prosil podpolkovnika, če bi hotel on prevzeti nadaljnje zasliševanje.

Podpolkovnik je sprejel in nekaj ur kasneje so pripeljali v njegovo pisarno mynheera Dronkersa. Bil je visok in zelo suh moški. Koža na obrazu mu je bila tako napeta, da je bilo videti, kakor bi mu hotele ličnice vsak hip pogledati skoznjo. Bil je sivolas in imel je temne, inteligentne oči. V vsakdanjem življenju je moral biti dostojno oblečen in spoštljiv uradnik, morda nekoliko preveč samozavesten, a častnik RAF ni niti najmanj pretiraval, ko je dejal, da je človek čisto iz sebe. V podpolkovnikovo pisarno se je zaletel kakor podivjan derviš, lomastil je z rokami okoli sebe in divje poskakoval, s hripavim glasom pa je prepeval neko domoljubno holandsko pesem. Ves divji je objel podpolkovnika in mu začel tako čvrsto stiskati roke, da so ga zabolele. Ko pa mu je zmanjkalo pesmi, je začel mrmrati zahvalo »vsemogočnemu«, ki mu je pomagal, da se je rešil nemškega pekla.

Zlagoma je podpolkovniku uspelo, da ga je pomiril. Toda komaj je mislil, da se bosta lahko resno pogovorila, ko je Holandec znova izbruhnil v radostno pesem in divji ples. Tedaj je podpolkovnik ubral drugo pot. Vedel je, da je pogosto mogoče histerične ljudi pomiriti samo s surovostjo. Zato ga je nesramno nahrulil: »Čujte, gospod, vi ste srečni, da vam je beg uspel in tudi mi smo tega veseli. Toda vaše vedenje je otroško; ne samo to, tudi sebično. Dolžnost do vaših manj srečnih sonarodnjakov, ki so še vedno v kleščah Nemcev, vam narekuje, da se zberete in kar se da bolj podrobno opišete, kako vam je uspelo pobegniti iz Holandije. Morda vam je uspelo odkriti kakšno novo metodo bega, ki bi jo mogli ponovno uporabiti in tako rešiti še marsikoga, ki bi želel pobegniti v Anglijo. Zato se lepo pomirite in povejte vse lepo po vrsti. Ste me razumeli?«

Prikimal je. Zlagoma se je umiril in se slednjič zvalil v naslonjač, ki je stal pred podpolkovnikovo pisalno mizo. Kakor je običajno, kadar se človek pomiri po velikih duševnih pretresih, je tudi mynheer Dronkers obsedel v naslonjaču, kakor da bi ga nič na svetu ne zanimalo. Potem je začel počasi pripovedovati svojo zgodbo.

Pripovedoval je, da je oženjen že več kot dvajset let in da nima otrok. Z ženo stanujeta v majhnem stanovanju v Haagu. Po poklicu je poštni uradnik in ima zelo majhno plačo. Z ženo sta komaj životarila in se le s težavo prebijala iz meseca v mesec. Ko so Nemci zasedli Holandijo, se je zanju položaj še poslabšal. Cene so bile vsak dan višje in postalo je skoraj nemogoče, da bi si lahko nakupila osnovne življenjske potrebščine. Očitno je zapažal, kako žena iz dneva v dan peša in ker tega ni več mogel trpeti, se je začel ukvarjati s črno borzo (ob teh besedah je sramežljivo zardel). Hitro mu je uspelo in skoraj čez noč se je vzpel iz bede v razkošje.

Toda, bil je previden in se je zavedal, da z lahkoto pridobljeno bogastvo ne bo večno trajalo. Pričakoval je, da ga lepega dne lahko kaj preseneti in se bo znašel v zagati. Tedni so minevali, a denar se je še kar kopičil in počasi je pozabil na nevarnost in previdnost. Tedaj je treščilo z jasnega neba. Nekega januarskega večera mu je telefoniral prijatelj in ga obvestil, da ga išče gestapo. Zvedel je bil, da so se Nemci odločili, da bodo polovili vse holandske črnoborzijance in enkrat za vselej prekinili z ilegalno trgovino.

Prijatelj sicer ni vedel, če je Dronkersa kdo izdal, ali so Nemci sami odkrili njegovo početje, a vsekakor mu je svetoval, da je zanj edina rešitev beg v Anglijo, kajti če ostane kjerkoli v Holandiji, ga bodo Nemci prej ali slej izbezali. Žena je bila soglasna, ker so predvidevali, da ji Nemci ne bodo storili nič žalega, saj Dronkers svojih trgovskih poslov ni opravljal doma, poleg tega pa so se v tistem času Nemci v Holandiji zadrževali zelo »korektno«. Tako so se odločili, da ostane žena doma, njemu pa je prijatelj svetoval, naj se odpravi v kavarno »Atlanta« v Rotterdamu, kjer bo zagotovo dobil zvezo s kom, ki mu bo pomagal naprej v Anglijo.

Podpolkovnik je prikimal, ker je tudi sam dobro poznal omenjeno kavarno. Dronkers je nadaljeval svojo pripoved, ki je bila sicer zelo zmedena, a je kljub temu zvenela do neke mere iskreno.

Že naslednjega dne je odpotoval v Rotterdam, kjer je odšel naravnost v kavarno. Imel je srečo. V kavarni se je seznanil z nekim Hansom in mu v pogovoru izpovedal, da beži pred gestapom. Kar naravnost mu je priznal, da je prišel v Rotterdam z željo, da bi našel kakšen čoln za beg v Anglijo.

TRGOVSKO PODJETJE »MODA« POSLOVALNICE VOLNA-VESNA-SOLČAVA

KOPALKE ZA VSAKO POSTAVO IN ZA VSAK OKUS. RAZNOVRSTNO BLAGO, MODNE POSEBNOSTI, ENO- IN VEČBARVNE, V RAZNIH IZVEDBAH! OGLEJTE SI, POMERITE IN IZBERITE, ČE VAM BO VSEČ. NAKUPA ZAGOTOVO NE BOSTE OBŽALOVALI, SAJ VAM IZDELEK NE BO MOGEL OKRNITI PRIJETNEGA OBČUTKA V KOPALKAH!

KAKŠNI SO AMERIŠKI TEENAGERJI

17,9 milijonov jih je

LETNO POTROŠIJO OKOLI 12 MILIJARD DOLARJEV

Shajajo je vsako soboto in nedeljo zvečer na »Stripu«. Njihovi puliji in mornariške hlače so uniforma, kakor je uniformirana tudi njihova ljubezen do motorizacije. Takšni so na zunaj — teenagerji iz Los Angelosa in okolice, in »Strip« je kakšne tri kilometre znane ulice Sunset Boulevard, ki slovi kot glavna ulica ameriških teenagerjev. Vse, kar se tu dogaja, je središče zanimanja 17,9 milijonov mladih Američanov med 13. in 17. letom starosti. Teh 17,9 milijonov teenagerjev — več kot šteje skupaj prebivalstvo Avstralije in Nove Zelandije — »se dviga kot nekakšen subkontinent iz ameriške družbe« — kot je zapisal Newsweek v svoji analizi o generaciji mladih. »Subkontinent« pa je poln presenečenj:

● Ameriški teenagerji so marljivi (56 odstotkov jih je stalno ali občasno zaposlenih, da bi bili finančno neodvisni);

● so premožni (letno potrošijo okrog 12 milijard dolarjev);

● verujejo v boga (96 odstotkov);

● so željni znanja (53 odstotkov se jih pripravlja na študij);

● so v 18 odstotkih udeleženi v vseh kriminalnih deliktih.

Od tridesetih let dalje, ko se je v Ameriki pojavil izraz »Teenager«, se psihologi, pedagogi, zdravniki in sociologi spoprijemajo s problemi mladih ljudi kot nikoli poprej. Razlaganje vendarle pojasnjujejo, zakaj se teenagerji obnašajo kot teenagerji. Z vsemi svojimi dejanji hočejo protestirati zoper svet odraslih, v katerem se čutijo utesnjene.

Razumevanje in ljubezen iščejo mladi Američani v sebi enakih. In s tem prično že zelo zgodaj. 16-letni učenec: »V našem razredu je seks zelo pomembna tema«. In nekdo drug: »Večina deklet ima že s štirinajstimi leti izkušnje«. O tem govori tudi ta podatek: leta 1940 je bilo v Ameriki 40.000 nezakonskih otrok (mater od 15. do 19. leta), 1963 pa celo 101.000! Še bolj vznemirljivo je poročilo ministrstva za zdravstvo zvezne države Connecticat; v njem ugotavljajo, da je bilo lani vsako šesto dekle noseče. Poznanstva največkrat sklepajo v avtomobilih, ki pomenijo bolj ko vse drugo mladim Američanom »občutek svobode«. 18 odstotkov vseh mladih in celo 8 odstotkov vseh deklet med 13. in 17. letom starosti ima lasten avtomobil. In tudi pri drugih je avtomobil na seznamu želja na prvem mestu.

Tudi v industriji ZDA ima 17,9 milijonov mladih potrošnikov posebno vlogo. Tako kupijo med drugim vsak peti radijski sprejemnik, vsak tretji drag fotoaparat, 17 odstotkov vseh kozmetičnih izdelkov itd.

S političnega vidika teenagerje politika, zlasti vojna v Vietnamu, ne zanima mnogo, kljub temu pa so si za svojega junaka in svoj vzor izbrali pokojnega J. F. Kennedyja. Polovica vseh ga občuduje. (Sedanji predsednik Johnson je šele na 4. mestu). Drugi idoli so znani ali manj znani filmski igralci in seveda Beatlesi. In kakšne so njihove privatne želje? 17-letni mladenič jo je izrazil takole: »Raje sem bogat, srečen, zdrav in znan kot pa reven, žalosten, bolan in neznan«.

Takšni so na ulici Sunset Boulevard v Los Angelesu

Mala križanka

Vodoravno: 1. najbolj razširjena rastlina, 6. Skandinavska dežela, 8. pritok Savinje, 9. okrajšan podredni veznik, 10. daljše obdobje, 11. mlada kravica, 12. kemični znak za litij, 13. jadranski otok, 14. država na Britanskem otoku, 16. okrasna rastlina.

Navpično: 1. snov, gmota, 2. naše največje pristanišče, 3. rečni otok, 4. kratica za varnostni svet, 5. vrsta drevesa, 6. ime filmske igralke Rozin, 7. kula ob Rdečem morju, 11. pripadnik nekdanjega prebivalstva na našem ozemlju, 13. pritok Donave v Romuniji, 15. kratica za gorsko stražo.

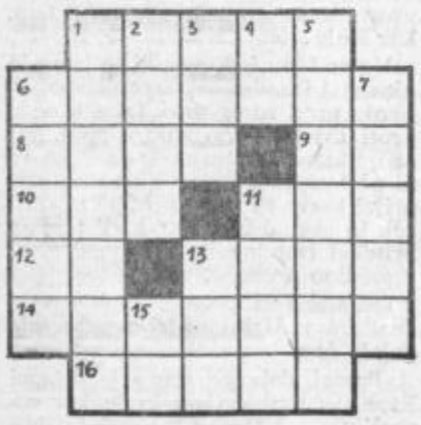

LADJA Z DVEMA TRUPOMA

Na Japonskem so zgradili ladjo z dvema trupoma. Ima 430 ton in lahko prejme 297 potnikov in 15 avtomobilov. Okrogla kupola na palubi je gibljiva in služi kot razgledni stolp med vožnjo. Ladja je opremljena z vsemi klimatskimi napravami in ima ves komfort, ki zadovolji še tako zahtevne turiste.

30.000 UŽIVALCEV MAMIL

V New Yorku je 30.000 uživalcev mamil, katerih zdravljenje bi veljalo letno 90 milijonov dolarjev. Podatek je navedel psihiater Ephrain Ramirez v mestnem svetu. Po njegovem mnenju stane zdravljenje z upanjem na uspeh 3.000 dolarjev letno na osebo.

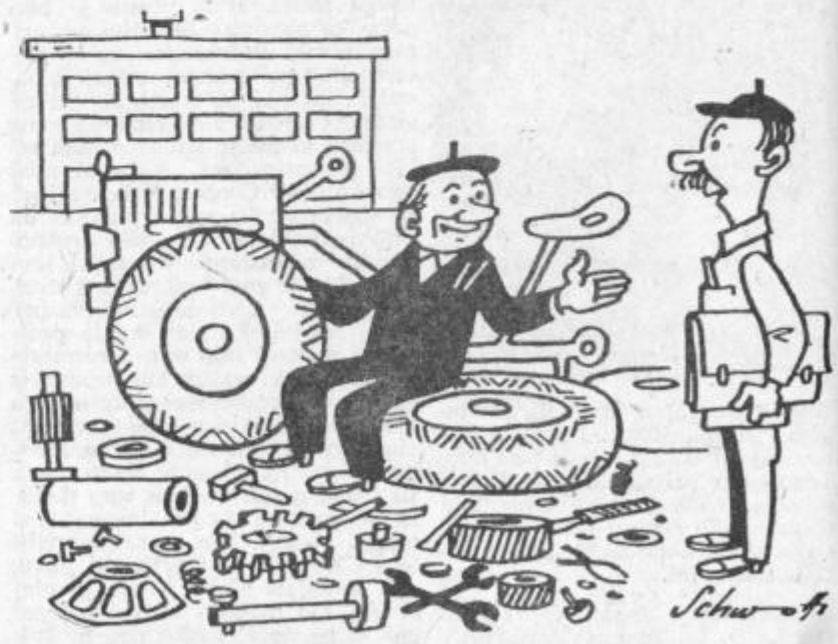

— Sem že našel napako! Bencina ni!

Avtostoparske izkaznice

Gotovo ste že mnogi opazili ob cesti dekle ali fanta, ki je z nekakšnim listkom v roki mahal avtomobilistom, ki so vozili mimo. Ker še nekateri vozniki motornih vozil verjetno ne vedo, za kaj gre, v naslednjem sestavku kratka obrazložitev.

Pred časom so se na pobudo »Mladine« sestali v Ljubljani zastopniki Avto-moto zveze Slovenije, CK ZMS, Zveze študentov Slovenije in taborniške organizacije, da se pogovorijo o organiziranem avtostopu, saj je znano, da pri nas število avtostoparjev iz leta v leto raste. Akcija »Mladine« je bila toplo pozdravljena ne le pri avtostoparjih, ampak tudi pri voznikih. Katere so bistvene prednosti organiziranega avtostopa? Predvsem te, da je »lastnik izkaznice nezgodno zavarovan v primeru nesreče med vožnjo, pred pričetkom potovanja, takoj po končanem potovanju in pa v primeru, če bi prišlo do nesreče takrat, ko bi vozniku pomagal pri popravljanju avtomobila.« Že s tem je odpadla velika bojazen nekaterih voznikov, ki so pravili, da ne jemljejo avtostoparjev prav zato, ker bi morali kasneje odgovarjati zanje, če bi prišlo do morebitne nesreče. S to izkaznico pa bo voznik tudi vedel, kdo se vozi z njim, saj mora vsak avtostopar ob vstopu v vozilo izročiti izkaznico vozniku, le ta pa mu jo ob končani vožnji vrne. Izkaznica je opremljena s sliko lastnika in z njegovimi važnejšimi osebnimi podatki. Pa še to! Uredništvo »Mladine« je s pomočjo nekaterih organizacij pripravilo tudi nekatere privlačne nagrade za tiste voznike, ki bodo »zaslužili« največ kuponov. Vsak avtostopar bo namreč svojo vožnjo »plačal« s kuponi, na katerih so označeni kilometri vožnje.

Mislimo, da bodo to akcijo pozdravili tudi celjski vozniki in da bodo sedaj raje ustavljali, kadar bodo videli ob cesti dvignjen avtostoparjev prst.

F. K.

V zoološkem vrtu se je neka stara dama naslonila na klop. Tedaj ji je starejši mož zaklical: »Pozor, klop je sveže prepleskana!« Dama je sedla, dvignila roko k ušesu in vprašala: »Kako?«

»Zeleno«, je rekel mož in šel dalje.

✦

Šestindvajsetletni John Brigg iz Londona je čez noč postal znan. Nekdo z instituta za raziskavo javnega mnenja ga je namreč vprašal: »Kaj mislite o Beatlesih?« Brigg je zmignil z rameni, kajti o krznenih glavah iz Liverpoola še nikoli ni nič slišal.

CELJSKI TEDNIK

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Celje, Gledališka ulica, poštni predal 161, TELEFON: 23-69. — URE JUJE uredniški odbor. ODGOVORNI UREDNIK Drago Hribar. — Časopis je ustanovil okrajni odbor SZDL Celje. Izhajal je kot »Nova pot«, »Na delo«, »Naše delo« (1945), kot »Celjski tednik« (1948-1950), nato kot »Savinjski vestnik« (1950-1954) in od 1955 ponovno kot »Celjski tednik«. S 1. januarjem 1966 so ga USTANOVILE občine Celje, Laško, Mozirje, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah in Žalec. — Tednik IZHAJA ob petkih. IZDAJA: Zavod za informativno službo Celje. TISK IN KLIŠEJI: »Celjski tisk«. — Cena: posamezna številka 50 par (50 din), letna naročnina 20 (2.000) din, polletna 10 (1.000) din. Tujina 40 (4.000). — TEKOČI RAČUN: 507-3-227.